

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

לקוטי לוי יצחק

רשימת

כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל

ר' לוי יצחק ז"ל

שניאורסאהן

עם ליקוט ביאורים והערות בדרך אפשר

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

שבעים וחמש שנה להסתלקות-הילולא

של כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל ר' לוי יצחק ז"ל שניאורסאהן

**LIKKUTEI LEVI YITZCHOK
RESHIMA**

Copyright © 2019
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

ORDERS DEPARTMENT
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot Logo is a registered trademark
of Merkos L'Inyonei Chinuch.

1 3 5 7 9 10 8 6 4 2

ISBN: 978-0-8266-0679-2

Printed in Israel

פתח דבר

לקראת יום כ"ף מנחם אב, יום ההילולא הע"ה של כ"ק הרה"ק הגאון המקובל ר' לוי יצחק שניאורסאהן ז"ל, אביו של כ"ק אדמו"ר זי"ע, הננו מוציאים לאור את רשימתו שכתב אודות מאסרו עם לקט ביאורים מכ"ק אדמו"ר זי"ע (נעתקו מסדרת הספרים תורת מנחם, והם הנחות בלתי מוגהות), ואחריהם באו הערות ופיענוחים בדרך אפשר שנערך על ידי הרה"ת ר' דוד שי' דובאוו, שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע לפרינסטון ניו דזשערזי.

מערכת „אוצר החסידים”

ה' מנחם אב - הילולא דהאריז"ל, ה'תשע"ט
ברוקלין, נ"י.

הקדמה

רשימתו המפורסמת של כ"ק רבי לוי יצחק נ"ע הפותחת במילים "אני לוי יצחק בן זעלדא רחל", בה הוא מפליא לכתוב כיצד פרטי המאורעות שהתחרשו עמו בעת מאסרו הינן השתקפות גשמית למהותם ותוכנם הרוחני, היא אחת מרשימותיו המיוחדות ביותר.

את גודל חשיבותה, והיוקר שכ"ק אדמו"ר זי"ע העניק לה, ניתן ללמוד מכך שרשימה זו פותחת את ספרי תורתו "לקוטי לוי יצחק", איתה בחר כ"ק אדמו"ר זי"ע לפתוח את הספר "לקוטי לוי יצחק - הערות לספר הזהר - בראשית", וכ"ק אדמו"ר זי"ע אף התייחס לא פעם בפומבי, בהתוועדויות, לתוכנה, והדברים מופיעים עלי ספר בפתח הספר "תורת מנחם תפארת לוי יצחק" לחומש בראשית (מובא לקמן).

לא פעם הזכיר כ"ק אדמו"ר זי"ע בהתוועדות על גדולי ישראל שהיו לומדים הוראה בעבודת ה', מכל פרט בחייהם, גם אם מדובר על מספר קרון הרכבת בו הם נסעו.

אך ברשימה זו של רבי לוי יצחק, הדברים מופלאים באופן מיוחד ביותר. לא מצינו מעין זאת אצל כל גדולי המקובלים, בספרי חסידות, כיצד כל פרט ופרט הינם בהשגחה פרטית והכל מכוון ומתאים כמין חומר.

הדברים מרעישים במיוחד, כאשר מעיינים ולומדים היטב את הרשימה הזו, כיצד כל המימדים של העולם, עולם שנה ונפש, המקומות בו הוא היה, הזמנים בהם התרחשו הדברים, שמו ושם אמו, וכל הפרטים יחד, משלימים עצמם מכל צד למהות ותוכן אחד.

כפי הנראה, רשימה זו היא הרשימה הראשונה שרכי לוי יצחק כתב בהגיעו לגלות קזחסטן, וכאשר מעיינים באופן כתיבתה, נראה שאחר שסיים כתיבתה,

הוא הוסיף עוד שלושה הערות בצידי הגיליון, ובאותם מילים ספורות שהוסיף בצידי הדף, ישנו ביאור עמוק ונפלא.

בשל עומק המושג, וקוצר המשיג, רשימה זו דורשת עיון רב, הכרת מושגים רבים בקבלה, שאינם כה שגרתיים ומוכרים, מה עוד שהיא כתובה בקיצור, ובמילים או אותיות בודדות הוא מקפל תוכן רב, ואם בכלל אמרו חז"ל "דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר", בתורתו של כ"ק רבי לוי יצחק בכלל, וברשימה זו בפרט, הדברים באים לידי ביטוי באופן מיוחד. וכעין דוגמא לזה ניתן לראות שברשימה קצרה זו הוא כותב חמש פעמים "כידוע".

לרגל מלאת שבעים וחמש שנה להסתלקותו של כ"ק רבי לוי יצחק נ"ע, ליקטנו כל ביאורי כ"ק אדמו"ר זי"ע על רשימה זו.

כיהודה ועוד לקרא הוספנו ביאור שוטף, דבר דבור על אופן, לבאר כל פרט בפני עצמו, ואיך שכל הפרטים כולם משולבים זה בזה ויוצרים יצירה נפלאה מקשה אחת.

בהיות ש"דברי תורה עניים . . ועשירים", הוספנו "מילואים" ומראה מקומות לדברי הרב כאן בספרים האחרים של הרב המחבר, כך שהרוצה ללמוד ולהתעמק יותר, ימצא המקום בנקל, ובודאי יוסיף בהבנת רשימה נפלאה זו.

לחביבותא דמילתא באה פקסימיליא מרשימה זו כפי שנכתבה על ידו.

ויהי רצון, שעל ידי לימוד תורתו של בעל ההילולא, נזכה למלא את רצונו של כ"ק אדמו"ר זי"ע, שכתב "ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש וכו' - ללמוד בהתוועדות מתורתו".

דוד בן הרה"ח ר' יהודה לייב ז"ל דובנאוו

פרינסטון, ניו דזערזי

מפתח

12.....	רשימת אאמו"ר
15.....	תורת מנחם - תפארת לוי יצחק
34.....	ביאור רשימת אאמו"ר
58.....	מילואים

תמונת כ"ק הרה"ג הרה"ח והמקובל וכו'
מוהר"ר לוי יצחק זצ"ל שניאורסאהן
(בעת שנלקח למאסר – בשנת תרצ"ט)

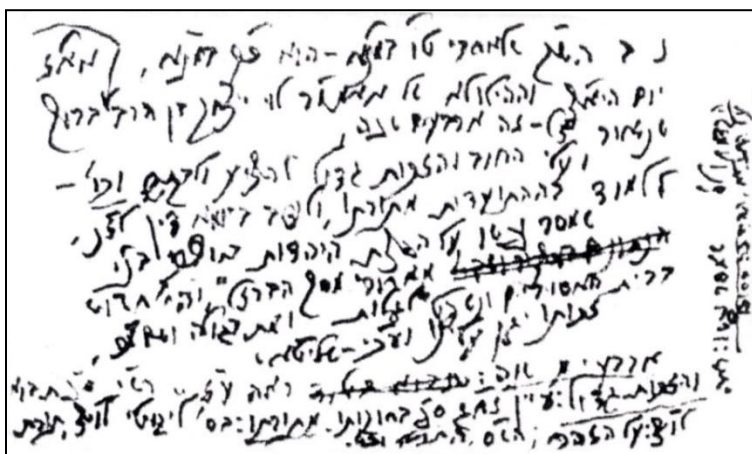

תמונת כ"ק הרה"ג הרה"ח והמקובל וכו'
מוהר"ר לוי יצחק זצ"ל שניאורסאהן
(בגלות ציילי)

הוספה בכת"ק כ"ק אדמו"ר זי"ע

למכתב כללי-פרטי

מוצאי תשעה באב ה'תשר"מ

נ.ב. הש"ק שלאחרי ט"ו במנ"א – הוא כ"ף במנ"א, יום היא"צ וההילולא של אאמו"ר לוי יצחק בן הרב אא"ז ברוך שניאור ז"ל – זה ארבעים שנה. ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש וכו' – ללמוד בהתועדות מתורתו, ולנבא ביומא דין לז"נ, שמסר נפשו על הפצת היהדות בתוככי בני "מאחורי מסך הברזל", והי' חבוש בבית האסורים ונשפט לגלות ומת בגולה ושם מ"כ, זכותו יגן עלינו ועכ"י – שליט"א.

ארבעים שנה: ראה ע"ז (ה, ב). זח"ב (כה, א). רש"י ס"פ תבוא. לקו"ש כרך ח (ע' 337 ואילך).

והזכות גדול: עיין זח"ג ס"פ בחוקותי.

מתורתו: בס' ליקוטי לוי"צ, תורת לוי"צ: על הזהר, הש"ס, התניא וכו'.

שמסר נפשו: ראה הקדמתו לס' הערות על התניא, ההוספה בסופו.

רשימת אאמו"ר

הרב הגאון והחסיד והמקובל וכו'

ר' לוי יצחק

אשר נאסר והגלה על עבודתו

בהחזקת והפצת היהדות

ונפטר בגלות

ביום כ"ף לחודש מנחם אב

שנת ה'תש"ד

בס"ד

אני לוי יצחק בן זעלדא רחל. הגלתי על משך ה' שנים. למתא ציאיילי במדינת קאזאחסטאן. ומהם, היינו מהמשך הזה בתחלתו, ישבתי בבית האסורים. מן ט' ניסן ה'תרצ"ט עד ט"ו בשבט שנת שת"ה (בס"ה בחמשה בית האסורים, בתחלה בדניפראפעטראָווסק ואח"כ בקיוב ואח"כ עוד הפעם בדניפראפעטראָווסק, ואח"כ בחאַרקאָו ואח"כ באלמא-אטא), היינו משך ש"ג ימים כמספר שב"א. ואימתי הודיעו לי שמשפטי נמסר להאסאָבאָ-סאָוועשצאַניע דנ' ק' ו' ד' סס"ר. כליל הושענא רבה קרוב לאשמורת הבוקר בבית האסורים בדניפראפעטראָווסק, והם שפטו אותי על גלות ה' שנים הנ"ל. ומוכן שכל זה הוא בהשגחה פרטית מלמעלה על

הרב הגאון . . לוי יצחק : בנו של הרה"ג והרה"ח וכו' ר' ברוך שניאור בנו של הרה"ג והרה"ח וכו' ר' לוי יצחק בנו של הרה"ג והרה"ח וכו' ר' ברוך שלום בנו בכורו של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק.

כל חטאתי ועונותי ופשעי המרובים. ויהי' זה לי כפרת עון. וה' הטוב אשר לא כלו רחמי ירחם עלי ועל ב"ב שיחיו בתכ"י בזכות אבותי הקדושים נ"ע זצוקלה"ה זיע"א. ובמהרה יוציאני מן המצר למרחב. וישבני לביתי היינו לאשתי ולזרעי יחיו ואהי' עמהם יחד במנוחה שלווה והשקט על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים לאורך ימים ושנים טובים ונעימים בתכ"י אאכ"ר.

והנה שמי רומז על גבורות. הן לוי והן יצחק (ועיין ברשימה על מארוז"ל ע"פ לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני. בענין לוי ויצחק) כידוע. וכן מספר שניהם יחד שהוא מספר נד"ר, הנה נד"ר הוא בכינה מקור הגבורות וכן בהצטרף לזה מה שאני בן זעלדא רחל. הנה יעלה ביחד מספר תרנ"ו. שהמספר הזה רומז על שמות אלקים במילוי יודיין ש'. וברבוע ר', ופשוט פ"ו, והנקודות דשם אלקים הם ע' ביחד הוא תרנ"ו, מספר שוש"ן. (ש"ו מספר לו"י יצחק ב"ן, ש"ן מספר זעלדא רחל). (שושן הוא אדום כמו שושנה אדומה, והיינו בינה מקור הגבורות. ולכן ביום הכפורים בחי' בינה מתחיל הפייט דתפילת מוסף בתיבת שושן. שושן עמק איזמה, והמחתה דקטרת של יוה"כ הייתה של זהב אדום. ויום הכפורים הוא כמו פורים כידוע. הנה בפורים הי' כל המעשה בשושן הבירה. וי"ל שושן הבירה שהיתה עיר גדולה עיר המלוכה רומז על בינה, וד"ל). וזהו שישבתי בבית האסורים משך שב"א ימים נקודת שב"א הוא בגבורה כידוע. והגלתי על משך ה' שנים, לנגד הה"ג (ומשך זמן הלימוד דעבודת הלויים הוא ה' שנים. כמ"ש בפרש"י בחומש ב' בהעלותך בפסוק זאת אשר ללויים כו' ע"ש. כי לויים (מספר אלקים) הם בחי' גבורות. וה' שנים הוא לנגד ה' גבורות. ודע שה"פ שנ"ה הוא מספר כל הכ"ב אותיות עם אותיות מנצפ"ך הכפולים. כי האותיות שרשן ה' מוצאות הפה שהם בחי' ה' גבורות כידוע, ולכן בן ה' שנים למקרא, כדי שידע מתחלה כל הכ"ב אותיות. (להעיר ג"כ מענין

האלף ושבע מאות ושבעים וחמשה שקל שמהם נעשה וויים לעמודים כו' כמ"ש ב' פקודי). וישבתי בה' בתי אסורים (דניפראפערטראווסק).

קיוב. דניפראָפּעטראָווסק. חאַרקאָוו. אלמא-אטא). לנגד הה"ג. (ואם כי
 עיירות הם ד', אך בדניפראָפּעטראָווסק ישבתי בב' בתי אסורים שונים,
 שבתוך העיר ומחוץ לעיר. גם ע"ד ד' ה' דיהודה, שם ב"ן אותיות הפשוטים
 ד' ואותיות המלוי ה. וכמ"ש במ"א). והודיעו לי שמשפטי נמסר כו' בליל
 הו"ר שאז הוא גמר הדין סיומא דדינא. וישב יצחק ויחפור כו'. ואז חובטין
 הה' ערבות מיתוק הה' גבורות, ובליל הו"ר אז הוא הצל הבכואה דבכואה
 שהוא משם אהי' דההי"ן. ועיין בפע"ח בכונות דהו"ר. זהו ששפטו אותי
 לגלות למתא ציאיילי שהוא מלשון צל, ומספרו צ"ל א"ל, מספר אהי'
 דההי"ן. ובאתי לציאיילי ביום ב' י"ט שבט. יום ב' הוא לנגד מדת הגבורה,
 ועם י"ט הוא כ"א מספר אהי' (ע"ד כמו הו"ר שהוא כ"א בתשרי). גם
 הכתב בציאיילי מנ' ק' ו' ד' נתנו לי בכ"א שבט ביום ד' (כמו הו"ר שהוא
 בכ"א בתשרי. והי' ביום ד'). וסימנך ב"ד הרומז על גבורות שלכן אין
 מתחילין בב"ד כידוע (ב' הוא בינה ד' הוא גבורה כמו פ' שני' ופרשה
 רביעית דתפילין שהם המוחין השמאלים בינה גבורה. וכתוב אני בינה לי
 גבורה). ויהי רצון שבמהרה בימינו יומתקו כל הגבורות והדינים ויהפך הצל
 לאורה וטובה נגלית ואשוב לכיתי שלום בב"א.

תורת מנחם – תפארת לוי יצחק

– א –

תכלית הביטול, ומציאות אמיתית

א. ברשימה הנ"ל רואים ב' קצוות:

מחד גיסא – נכתבה רשימה זו (אודות ריבוי התלאות כו') בלב נשבר ורוח נמוכה, ומתוך ענוה גדולה, בכתבו שהמאסר והגלות הו"ע של כפרת עון כו'.

ולאידך גיסא – בתוכנה של הרשימה מודגש עילוי גדול ביותר השייך ליחידי סגולה בלבד – שמאורעות בדברי ימי חייו מתאימים ומכוונים ע"פ קבלה.

ותמיהה זו מתחזקת עוד יותר – שהתחלת הרשימה (לאחרי ההקדמה "בס"ד") היא בתיבת "אני", תואר המדגיש ענין של מציאות, בה בשעה שנכתבה בלב נשבר ומתוך ענוה, כנ"ל.

ב. ויש לומר הביאור בזה:

"אני" – קאי על ספירת המלכות¹, דאף ש"לית לה מגרמה כלום" (שמקבלת מהספירות שלמעלה ממנה), תכלית הביטול, נקראת "אני", המורה על המציאות, כי, להיותה בתכלית הביטול, עד כדי כך, שכל מציאותה היא המציאות דלמעלה, ה"ה מציאות אמיתית.

וזהו גם מ"ש² "ואני תפלה" (שספירת המלכות ("אני") היא בחי' תפלה³) – שמחד גיסא מודגש תכלית הביטול, שבנוגע לכל דבר צריך

(1) ראה ספר הליקוטס (דא"ח להצ"צ) ערך אני (ע' א'שמא ואילך). וש"נ.

(2) תהלים קט, ד.

(3) לקו"ת שה"ש ב, ג. ובכ"מ.

להתפלל להקב"ה שיתן לו, ולאידך גיסא, מודגשת גם מציאותו, "ואני תפלה", שהוא המתפלל, ובטוח שתפלתו תתקבל כו', שכן, להיותו בתכלית הביטול נעשית מציאותו המציאות דלמעלה, ועד שתפלתו היא באופן ד"אדנ"י שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך"⁴.

וכפי שמצינו אצל הלל הזקן – שהי' ענוותן, "לעולם יהא אדם ענוותן כהלל"⁵. וביחד עם זה, "אמרו עליו על הלל הזקן כשהי' שמח בשמחת בית השואבה אמר אם אני כאן הכל כאן"⁶, תוקף המציאות. וההסברה בזה, כאמור, שמצד גודל הביטול, שאינו מציאות לעצמו, וכל מציאותו היא המציאות דלמעלה, ה"ה מציאות אמיתית.

ועפ"ז יש לבאר פתיחת הרשימה בתיבת "אני" – שלא זו בלבד שאינה בסתירה לענין הענוה והביטול, אלא אדרבה, מצד תכלית הביטול שאינו מציאות לעצמו ה"ה מציאות אמיתית, המציאות דלמעלה, וכיון שכן, הרי כל פרטי המאורעות בדברי ימי חייו הם מתאימים ומכוונים ע"פ תורת הקבלה.

ג. ויש להוסיף בזה בפרטיות יותר – ע"פ הביאור במאמרו של הלל "אם אני כאן הכל כאן":

רש"י מפרש שהי' הלל אומר "בשמו של הקב"ה". אבל בתוס' איתא "בירושלמי⁷ משמע שהי' אומר על עצמו, דפריך ולקילוסיו הוא צריך, כלומר וכי הי' צריך לשבחו, והכתיב⁸ אלף אלפים ישמשוני, ומשני דכנגד ישראל הי' אומר, וחביב עליו קילוסן של ישראל מן הכל, שנאמר⁹ ונעים זמירות ישראל, וכתיב¹⁰ ואתה קדוש יושב תהלות ישראל".

(4) תהלים נא, יז.

(5) שבת ל, סע"ב.

(6) סוכה נג, א.

(7) שם פ"ה ה"ד.

(8) דניאל ז, יו"ד.

(9) שמואל"ב כג, א.

(10) תהלים כב, ד.

ויש לומר התיווך בזה ("בשמו של הקב"ה", "כנגד ישראל", ו"על עצמו") – שלאמיתתו של דבר מציאותם של כל בני"ה היא המציאות דלמעלה, אלא, שאצל הלל ה' זה באופן גלוי, מצד גודל ביטולו שה' ענוותן, עד כדי כך, שאינו מציאות לעצמו, וכל מציאותו אינה אלא המציאות דלמעלה, ע"ד מאמרו של רשב"י "אנא סימנא בעלמא"¹¹, שכל מציאותו היא סימן על המציאות דלמעלה.

ועד"ז י"ל בנדוד"ד – שלאמיתתו של דבר הרי כל פרטי ענינים של כל בני"ה הם מתאימים ומכוונים ע"פ קבלה, אלא, שאצל אמור"ר ה' זה באופן גלוי, כיון שנרגש אצלו הביטול בתכלית, עד שכל מציאותו אינה אלא המציאות דלמעלה.

ד. ועפ"ז י"ל שענין זה רומז אמור"ר בהקדמתו ש"מובן שכל זה הוא בהשגחה פרטית מלמעלה":

בהקדמה זו מבהיר אמור"ר שתוכן רשימתו ע"ד ההתאמה דדברי ימי חייו להמבואר בקבלה הו"ע השייך (לא רק ליחיד סגולה, אלא גם לכאו"א מישראל – דכיון שכל הענינים שבעולם, ועאכו"כ עניניהם של בני"ה, הם בהשגחה פרטית, הרי מובן, שדברי ימי חייו של כאו"א מישראל מכוונים ומתאימים ע"פ תורה ופנימיות התורה, במכ"ש וק"ו מעניני העולם שנשתלשלו מהתורה, כמאמר¹² "קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא", ועאכו"כ בנוגע לישראל, שמציאותם היא תורה, כמרומז גם בשם "ישראל", ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה"¹³, כנגד ס"ר נש"י¹⁴.

אמנם, מובן וגם פשוט, שכדי לראות זה יש צורך לעיין ולהתבונן בדבר, וע"ד מ"ש¹⁵ "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", היינו, שצריך להסתכל ולהתבונן כדי לראות גדלות הבורא בבריאת העולם, עניני

(11) זח"א רכה, א.

(12) זהר ח"א קלד, סע"א. ח"ב קסא, רע"ב. ח"ג קעח, א.

(13) מגלה עמוקות אופן קפו.

(14) ראה תניא פל"ז (מח, א).

(15) ישעי' מ, כו.

השגחה פרטית וכו', ועד"ז בנוגע להאדם – "מבשרי אחזה אלקה"¹⁶, שע"י ההתבוננות בפרטי הענינים שבאדם התחתון שנשתלשלו מהענינים דלמעלה באדם העליון, ובפרט שנשמתו של כאו"א מישראל היא "חלק אלקה ממעל ממש"¹⁷, יכולים להבין ולידע עניני אלקות, ועאכו"כ שיש צורך בעיון והתבוננות בשביל למצוא ההתאמה בתורה, ובפרט ברזין תורה, תורת הקבלה, נוסף על הכרח הקדמת הידיעה והבקיאות בתורת הקבלה, כפשוט.

ומזה למדים הוראה נפלאה בעבודת כאו"א מישראל – שצריך לידע שכל פרטי הענינים דימי חייו, גם בעניני הרשות, הם [לא רק באופן ד"כל מעשיך יהיו לשם שמים"¹⁸ ו"בכל דרכיך דעהו"¹⁹, אלא יתירה מזה, שהם] מתאימים ומכוונים ע"פ תורה, עד לפנימיות התורה, רזין דרזין שבתורה.

(משיחות כ"ף מנ"א תשכ"ה. תשל"ה)

(16) איוב יט, כו. וראה תניא אגה"ק רסט"ו.

(17) תניא רפ"ב.

(18) אבות פ"ב מי"ב.

(19) משלי ג, ו.

- ב -

ההסתלקות בעשרים באב

א. בהמשך לתוכן הרשימה ע"ד השייכות לענין הגבורות, שתכליתם ומטרתם שיומתקו לטוב (כמ"ש בסיום הרשימה) – יש להוסיף ולבאר גם רמז בנוגע ליום ההסתלקותו (גמר ושלמות והסך-הכל ד"כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו"¹) בעשרים באב:

עשרים באב שייך לראש השנה – כידוע שיש נוהגים לעשות התרת נדרים בכ"ף אב שהוא ארבעים יום לפני ר"ה², ויש לומר שענינו ע"ד ובדוגמת ארבעים יום קודם יצירת הולד³, ודוגמתו בנוגע ללידת אדה"ר בר"ה, שההתחלה בזה היא ארבעים יום לפני⁴, בעשרים באב, שאז מתחילה כבר העבודה דר"ה⁴.

ועשרים באב שייך גם ליום הכפורים – כמרומו בקביעותו בימי השבוע שהיא לעולם באותו יום שבו חל יוהכ"פ⁵.

(1) ראה תניא אגה"ק סז"ך וכ"ח.

(2) ראה מנהגי הק"ק בית א"ל יכבץ (נדפסו בהקדמת ספר דברי שלום (להרא"ש מזרחי) סימן סד. בס' יד אליהו (להרב סלאטקי, ירושלים תשכ"ג) מע' מנהגים). הובא בלקו"ש חי"ט ע' 391 הערה 3.

(3) סוטה ב, א.

(4) ולהעיר גם שר"ח אלול הוא ארבעים יום לפני יוהכ"פ, שנקרא ג"כ בשם ר"ה (יחזקאל מ, א. וראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א).

(5) ע"פ הסימן א"ת ב"ש כו' ה"צ – ביום חמישי דפסח* (ה') חל צום הכיפורים (צ') שלאחריו (טושו"ע או"ח סתכ"ח ס"ג).

* הטעם שסימונים אלה נקבעו על סדר ימי הפסח (א' דפסח, ב' דפסח וכו') – יש לומר בפשטות, כיון שחג הפסח הוא "ראש השנה לרגלים" (ר"ה בתחלתה. שם ד, א), שכולל כל הרגלים.

והרי ר"ה ויוהכ"פ קשורים עם עבודת התשובה [התחלת וסיום עשרת ימי תשובה]⁶, שהיא ע"ד ובדוגמת מיתוק הגבורות⁷ בעבודת האדם.

ב. ויש להוסיף בזה בפרטיות יותר:

עשרים באב הובא במשנה⁸ בנוגע לקרבן העצים – "זמן עצי כהנים והעם . . . בעשרים בו (באב) בני פחת מואב בן יהודה". ובגמרא⁹: "תנא בני פחת מואב בן יהודה, הן הן בני דוד בן יהודה, דברי ר' מאיר. ר' יוסי אומר הן הן בני יואב בן צרוי". ונתבאר במק"א¹⁰ התיווך בזה (שהרי לא יתכן פלוגתא במציאות¹¹) – שמשפחה זו היתה מזרע דוד ויואב (שהתחנתו זב"ז), והפלוגתא היא אם הבאת קרבן העצים היתה בזכות היותם מזרע דוד או בזכות היותם מזרע יואב.

ויש לבאר תוכן ענינם של דוד ויואב בקשר לעבודת התשובה:

החילוק שבין דוד ליואב, הוא, שדוד עסק בתורה ויואב יצא למלחמה, כדאיתא בגמרא¹² "אילמלא דוד לא עשה יואב מלחמה, ואילמלא יואב לא עסק דוד בתורה", היינו, שדוד ויואב מסמלים ב' הענינים הכלליים שבעבודת ה' – עבודה בעניני קדושה (תורה), ועבודה בכירור העולם (מלחמה).

6 ומודגש גם בענינם הפרטי (נוסף על כללות הענין דעשי"ת): ראש השנה – מצות היום בשופר (ר"ה כו, ב), ש"רמז יש בו . . . עורו ישנים כו' וחזרו בתשובה" (רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד), ויוהכ"פ – "זמן תשובה לכל . . . קץ מחילה וסליחה לישראל" (שם פ"ב ה"ז).

7 להעיר, שענין זה מודגש גם בתוכנו של החודש (מנחם-אב) – "עלה ארי' במזל ארי' והחריב את אריאל . . . על מנת שיבוא ארי' במזל ארי' ויבנה אריאל" (יל"ש ירמ' בתחלתו (רמז רנט)).

8 תענית כו, א.

9 שם כח, א.

10 לקו"ש ח"ד ע' 1104 ואילך. ח"ט ע' 86 ואילך.

11 ראה שד"ח מע' כללים מע' המ"ם כלל קסד.

12 סנהדרין מט, א.

ויש לומר דוגמתם בעבודת התשובה – שענינו של יואב, מלחמה, קאי על תיקון העבר שבתשובה, חרטה על העבר, שענין זה נעשה באופן של מלחמה; וענינו של דוד, תורה, קאי על שלימות התשובה, ש"יעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם"¹³, ומובן, שבהיותו במעמד ומצב כזה אינו זקוק למלחמה עם הרע, אלא עבודתו היא באופן של הליכה מחיל אל חיל בקדושה גופא.

*

ג. ע"פ האמור בנוגע לקרבן העצים בעשרים באב – יש לבאר ענין נוסף בנוגע לכללות עבודתו של אאמו"ר:

נתבאר במק"א¹⁰ שיש עילוי מיוחד בנדבת העצים לאחר חמשה עשר באב – "בעשרים בו" – כיון ש"מחמשה עשר באב ואילך תשש כחה של חמה ולא היו כורתין עצים למערכה לפי שאינן יבשין"¹⁴, ואעפ"כ, עמדו משפחות אלה והתנדבו עצים למזבח, למרות שלא יוכלו להשלים זה ע"י כריתת עצים (טובים) חדשים.

כלומר, בנדבת העצים "בעשרים בו"¹⁵ מודגשת מעלתם של המשפחות שהתנדבו – שויתרו על טובתם הפרטית לטובת כלל ישראל, לצורך קרבנותיהם של כל ישראל, ולא רק קרבנות ציבור, אלא גם קרבנות יחיד¹⁶ (גם זה שנמצא במעמד ומצב ירוד שצריך להביא קרבן חטאת וכיו"ב).

ויש לומר, שהסתלקות אאמו"ר בעשרים באב (שמסמל הויתור על הטובה הפרטית בשביל כלל ישראל) מדגישה ענין עיקרי בעבודתו כל ימי חייו – מסירת נפש לטובת כלל ישראל, שויתור על טובתו הפרטית

(13) רמב"ם הלי' תשובה פ"ב ה"ב.

(14) תענית לא, א.

(15) משא"כ בחמשה עשר באב עצמו – שעדיין היו יכולים לזכות עצים, כמובן מלשון הרשב"ם (ב"ב קכא, ב) "שבאותו יום היו משלימין מצוה גדולה".

(16) שהרי "אין היחיד מביא מלח או עצים לקרבנו מביתו" (מנחות כא, ב. רמב"ם הלי' איסורי מזבח ספ"ה).

בשביל העבודה דהרבצת וחיזוק התורה והיהדות, מבלי להתחשב בגודל הסכנה שבדבר, ועד שבגלל זה נאסר והגלה ונפטר בגלות.

(משיחת כ"ף מנחם-אב תשכ"ח. ועוד)

- ג -

בן חמש שנים למקרא

ברשימה הנ"ל מבאר אאמו"ר הטעם ש"בן חמש שנים למקרא"¹ – כי, "ה' שנים הוא לנגד ה' גבורות, ודע שה"פ שנה הוא מספר כל הכ"ב אותיות עם אותיות מנצפ"ך הכפולים, כי האותיות שרשן ה' מוצאות הפה שהם בחי' ה' גבורות כידוע, ולכן בן² ה' שנים למקרא, כדי שידע מתחלה כל הכ"ז אותיות".

ועפ"ז יש להוסיף ביאור בלשון רבינו הזקן בריש הל' תלמוד תורה "בן חמש שנים . . שאז מלמדו לקרות תורה שבכתב מעט מעט":

מדיוק הלשון "שאז מלמדו לקרות תורה שבכתב מעט מעט", משמע, שעד עתה: (א) קריאה – לא ידע כלל, (ב) כל המוכרח לדעת לצורך הקריאה (ידיעת האותיות) – יודע לפני"ז.

וההסברה בזה – ע"פ דברי אאמו"ר שה' שנים קשורים עם האותיות, שלכן, במשך ה' שנים הראשונות צ"ל (רק) לימוד האותיות, ולאחר שלמד ויודע כל האותיות, בהיותו בן חמש שנים, "מלמדו לקרות תורה שבכתב מעט מעט".

(לקו"ש ח"ט ע' 135 הערה 8)

(1) אבות ספ"ה.

(2) ברשימה המודפסת – "מן ה' שנים למקרא", והוא (לכאורה) טעות הדפוס, וצ"ל "בן" (וראה רשימה זו בכת"י המחבר – בפאקסימיליא שבסוף ספר לקוטי לוי"צ לזהר בראשית (ע' רעג)). המו"ל.

חלק משיחת כ"ף מנחם-אב, ה'תשכ"ה

א. ... בנוגע לעניננו – שעשרים באב הוא ה"אָרצייט" של אאמו"ר – כבר דובר בשבת¹ אודות מה שאירע בהשגחה פרטית ביום חמשה עשר באב ... שהגיעו כמה "ביכלאָך" חסידות, וביניהם היו מונחים כמה דפים וחבורות, וביניהם גם חבורות מאאמו"ר, בעל ה"אָרצייט"², ועד כמה שהספקתי לעיין – הרי הם ביאורים ע"ד הקבלה על משנה וגמרא וזהר³. ונוסף לזה, ישנו גם דף בפני עצמו⁴ שבו מתחיל – לאחרי הקדמת "בס"ד" – "אני כו'", בכתבו שמו ושם אמו, ומבאר פרטי הענינים בנוגע לגלותו ושיבתו בבית האסורים כו', כפי שיתבאר לקמן (ס"ב).

* * *

ב. כמוזכר לעיל – ישנה רשימת אאמו"ר שהתחלתה "בס"ד אני לוי יצחק בן זעלדא רחל", ושם מספר:

"ישבתי בבית האסורים, מן ט' ניסן ה'תרצ"ט עד ט"ו בשבט שנת שת"ה (בס"ה בחמשה בית האסורים, בתחלה בדניפראָפּעטראָווסק, ואח"כ בקיוב, ואח"כ עוד הפעם בדניפראָפּעטראָווסק, ואח"כ בחאַרקאָוו, ואח"כ באַלמאַ-אַטאַ (ששם "הגלתי על משך ה' שנים")), היינו משך ש"ג ימים", ו"בליל הושענא רבה קרוב לאשמורת הבוקר בבית האסורים בדניפראָפּעטראָווסק", "הודיעו לי שמשפטי נמסר להאסאָבאַ-סאָוועשצאַניע דנ'ק'ו'ד' סס"ר⁵.. והם שפטו אותי על גלות ה' שנים".

(1) שיחת ש"פ ואתחנן ס"ו (תורת מנחם כרך מד ע' 184).

(2) כ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף ואמר: אינני יודע אם השולח ידע של מי הם. ובכל אופן, הגיעו גם הם ביום חמשה עשר באב.

(3) נדפסו לאח"ז בסדרת הספרים לקוטי ותורת לוי יצחק.

(4) נדפס לאח"ז בהקדמת לקוטי לוי"צ הערות לתניא וזהר. וראה גם אג"ק חכ"ו ע' תמה.

(5) ועידה המיוחדת של שירותי הביטחון בברית המועצות (מדינת רוסיא).

וממשיך, "שכל זה הוא בהשגחה פרטית מלמעלה", ומבאר:
 "שמי רומז על גבורות, הן לוי והן יצחק .. כידוע",
 – כמבואר בספרי קבלה, ובארוכה ע"פ חסידות, בלקוטי תורה דרושי
 פ' נשא⁶, ש"לוי" הו"ע של גבורות, ונחלק לג' בחי': גרשון קהת ומררי.
 וכן יצחק הו"ע הגבורות, כמ"ש⁷ "ופחד יצחק הי' לי" –
 "וכן מספר שניהם (לוי יצחק) יחד, שהוא מספר נד"ר, הנה נד"ר הוא
 בבינה⁸, מקור הגבורות.

וכן בהצטרף לזה מה שאני בן זעלדא רחל, הנה יעלה ביחד מספר
 תרנ"ו, שהמספר הזה רומז על שמות אלקים במילוי יודי"ן ש"י⁹, וברבוע
 ר"י¹⁰, ופשוט פ"ו, והנקודות דשם אלקים הם ע"י¹¹, ביחד הוא תרנ"ו, מספר
 שוש"ן .. שושן הוא אדום, כמו שושנה אדומה, והיינו בינה מקור
 הגבורות. ולכן ביום הכפורים, בחי' בינה¹², מתחיל הפייט דתפילת מוסף
 בתיבת שושן, שושן עמק איומה,

וזהו שישבתי בבית האסורים משך שב"א (ש"ג) ימים, נקודת שב"א
 (שב"א בב', כפי שצריך לכתוב ע"פ קבלה¹³) הוא בגבורה כידוע (כי
 ניקוד השב"א הו"ע של שחרות, ללא הברה, שזהו"ע ספירת הגבורה
 והמלכות)¹⁴.

(6) כב, ב. וש"נ.

(7) ויצא לא, מב.

(8) ראה פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) בערכו. ובכ"מ.

(9) כלומר: אל"ף (111), למ"ד (74), ה"י (15), יו"ד (20), מ"ם (80) – עולה שלש מאות.

(10) כלומר: א' (1), אל' (31), אלה' (36), אלקי' (46), אלקים (86) – עולה מאתיים.

(11) כלומר: כל נקודה היא עשר – חטף-סגול (שיש בו ה' נקודות – 50), חולם (10),
 חיריק (10) – עולה שבעים.

(12) ראה פע"ח שער יוהכ"פ פ"א. וראה גם תר"מ חי"ח ע' 84. וש"נ.

(13) ראה אג"ק חט"ז ס"ע רצו ואילך. וש"נ.

(14) ראה פרדס שער לב (שער הכוונה) פ"ב. שערי זהר לנדרים לז, א (עח, ד ואילך).
 וש"נ. וראה גם לקוטי לוי"צ לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' נט.

והגלתי על משך ה' שנים, לנגד הה' גבורות,
 ודע שה' פעמים שנה הוא מספר כל הכ"ב אותיות עם אותיות
 מנצפ"ך הכפולים, כי האותיות שרשן ה' מוצאות הפה שהם בחי' ה'
 גבורות כידוע,

וישבתי בה' בתי אסורים .. לנגד הה' גבורות (ואם כי עיירות הם ד',
 אך בדניפראפעטראווסק ישבתי בב' בתי אסורים שונים, שבתוך העיר
 ומחוץ לעיר).

והודיעו לי שמשפטי נמסר כו' בליל הושענא רבה, שאז הוא גמר
 הדין, סיומא דדינא¹⁵.

ובאתי לציאילי ביום ב' .. הוא לנגד מדת הגבורה¹⁶ .. גם הכתב¹⁷
 בציאילי מנ' ק' ו' ד' נתנו לי .. ביום ד' (שלאח"ז) .. וסימנך ב"ד, הרומז
 על גבורות, שלכן אין מתחילין בב"ד כידוע¹⁸.

[ולהעיר, שברשימה הנ"ל מבאר עוד כו"כ פרטים ע"ד הקבלה,
 ומציין גם לפע"ח כו', וזאת, למרות שבהיותו שם לא היו לו ספרי קבלה
 (שהרי לא הרשו לו לקחת עמו אפילו ספרים גילים, ועאכו"כ ספרים
 בפורמט גדול כו'), וכנראה שציין אליהם מתוך הזכרון בעלמא, ואכן
 מתאימים הדברים להמצויין בפנים].

ומסיים בתפלה: "ויהי רצון שבמהרה בימינו יומתקו כל הגבורות
 והדינים .. ואשוב לביתי שלום (וכמ"ש לפנ"ז: וה' הטוב .. ישיבני לביתי
 היינו לאשתי¹⁹ ולזרעי יחיו ואהי' עמהם יחד במנוחה שלוה והשקט ..
 בתכי"א אכי"ר²⁰) במהרה בימינו אמן".

(15) ראה זח"ג לא, ב.

(16) תניא שעהייהו"א ספ"י. לקו"ת שה"ש ל, א.

(17) כלומר: מסירת הגזר-דין בכתב.

(18) זח"ג רפא, ב (ברע"מ). שו"ע יו"ד סקע"ט ס"ב.

(19) ראה שבת קיח, ב. יומא בתחלתה.

(20) בתוך כל ישראל אחינו אמן כן יהי רצון.

ג. ויש לבאר גודל ההפלאה שברשימה זו, כביאור פרטי המאורעות שבחייו איך שמכוונים ומתאימים ע"פ פנימיות התורה:

ובהקדם המדובר כמ"פ²¹ שמציאותו של כל איש ישראל היא – תורה, כידוע ש"ישראל" ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה"²², כיון שכל איש ישראל יש לו אות בתורה, שהיא חיותו כו'²³.

וזהו מה שמבארים ומסבירים כמ"פ בארוכה, שלכל אחד מישראל נוגע הנהגתו של כל איש ישראל, אפילו מי שנמצא בקצוי תבל,

– לא רק בתור חיוב, באופן ש"גזירה גזרת"²⁴, שאפילו יהודי שמעולם לא ראהו ולא שמע אודותיו, צריך להתייחס אליו באופן של "ואהבת לרעך כמוך"²⁵ –

כפי שהדבר מתבטא בדיני ספר-תורה, שהשלימות והכשרות של הס"ת תלוי' בשלימות וכשרות כל אות ואות שבס"ת, אפילו כאשר אות אחת כתובה בקצה אחד של הס"ת ואות שני' כתובה בקצה השני של הס"ת, והיינו, שהכשרות והשלימות של כל אות נוגעת לכשרות ושלימות כל האותיות שלפניו ושלאחריו, עם כל פרטי הענינים שבס"ת²⁶.

אמנם, אף שכל האותיות יחד הם שלימות אחת, מ"מ, הרי ישנם כ"ב אותיות, ואין אות אחת דומה לחברתה.

ונוסף על החילוקים בין אות לאות, יש גם חילוק בין האותיות הכתובות לאותיות שבאים ע"י הנקודות – כמבואר בלקו"ת²⁷ בענין מספר ששים ריבוא נשמות כנגד ששים ריבוא אותיות התורה, ש"אף

(21) ראה גם תו"מ חמ"ג ע' 28. ועוד.

(22) מג"ע אופן קפו.

(23) ראה זו"ח רות פח, ד. מג"ע שם. סה"מ תש"ו ע' 46. תש"ט ע' 41 (נעתק ב"היום יום" יג אדר שני). תרפ"ט ע' 69. וש"נ.

(24) ראה במדב"ר ר"פ חוקת. תנחומא שם (ג. ח). ועוד.

(25) קדושים יט, יח. וראה כתר שם טוב בהוספות סקל"ג. וש"נ (נעתק ב"היום יום" טו כסלו. וראה גם שם ג אדר א).

(26) ראה גם תו"מ שם ע' 376. וש"נ.

(27) בהר מא, ב.

שבתורה אין נמצא ס"ר אותיות, היינו, מפני (ה)אותיות .. שבכלל הנקודות שאינן בכתב אבל ישנן במחשבה כו".

זאת ועוד:

גם כאשר מדובר אודות אותה האות, כמו אות א', הרי אינו דומה אות א' שבתיבת "בראשית" לאות א' שבתיבת "ברא", או בתיבת "אלקים" או בתיבת "את", וכיו"ב בשאר האותיות שבתורה, שהרי תוכן התיבות שונה לגמרי, ובהתאם לכך משתנה גם ענינה של האות א' שמשלימה כל א' מתיבות אלו.

וכמובן גם מאופן כתיבת ס"ת – ששלימותה היא בכוונה "לשמה", בפירוש המילות כו' – שצריך לחשוב לא רק אודות כל אות בפני עצמה, אלא גם כפי שהאות היא חלק מתיבה שלימה, שלכן אסור שיהי' הפסק בין אות לאות כמו ההפסק שבין תיבה לתיבה²⁸.

ובפרט ע"פ המבואר בשער היחוד והאמונה²⁹ ש"כשנצטרפו אותיות הרבה להיות תיבה, אזי מלבד ריבוי מיני כחות וחיות הנמשכים כפי מספר האותיות שבתיבה, עוד זאת העולה על כולנה, המשכת כח עליון וחיות כללית הכוללת ושקולה כנגד כל מיני הכחות והחיות פרטיות של האותיות ועולה על גביהן", ומובן, שה"אור העולה על כולנה" משתנה מתיבה לתיבה, בהתאם לשינוי האותיות שמהן מורכבת התיבה.

ומצד השינויים שבפרטי האותיות שבס"ת, נעשים גם שינויים בין בני – כפשטות הענינים בנגלה, "שאינן דעתם דומה זה לזה ואינן פרצופיהן דומים זה לזה"³⁰, כי, לא יתכן שיהיו דומים זל"ז, כיון שהם אותיות שונות בתורה.

ואלו שזוכים וממשיכים זאת בגלוי – אזי רואים באופן עבודתם בלימוד התורה וקיום המצוות היכן הוא "מקומם" בתורה³¹.

(28) ראה רמב"ם הל' ס"ת פ"ז ה"ד. טושו"ע יר"ד סרע"ד ס"ד.

(29) פי"ב.

(30) ברכות נח, א.

(31) ראה גם תניא בהקדמה.

ד. והנה, תכלית השלימות שבתורה היא – כלשון הכתוב³² – "יגדיל תורה ויאדיר", שמשמעותו בפשטות שזהו הענין היותר נעלה בתורה שאין למעלה הימנו.

והענין ד"יגדיל תורה ויאדיר" מתבטא בשני קצוות³³:

מחד גיסא – הרי זה ענין שאין בו נפק"מ להלכה (בגלוי), כי אם, שעיי"ז ניתוסף בתורה, כפי שמצינו בגמרא במסכת חולין³⁴ לענין סימני דגים: "וליכתוב רחמנא קשקשת, ולא ליכתוב סנפיר", ומשני, "יגדיל תורה ויאדיר", היינו, שאע"פ שאין בזה נפק"מ לפועל, הרי עיי"ז ניתוסף ענין בתורה.

ומובן, שכאשר ניתוסף בתורה בענין מסויים, הרי זה פועל הוספה בכללות ענין התורה:

ההוספה דתיבת "סנפיר" נוגעת לא רק להלכות כשרות דגים, אלא זוהי הוספה בכללות התורה, כך, שעיי"ז ניתוסף בכל ענין וענין שבתורה. וכמו"כ כאשר ניתוסף מימרא בתושבע"פ, הרי זה נוגע לא רק למסכת זו בלבד, אלא זהו ענין שיכולים ללמוד ממנו גם בנוגע לכל ה"עלמות אין מספר"³⁵ שהם "מימרות האמוראים"³⁶ שבשאר המסכתות שבתורה, שכולם נעשים באופן אחר עיי"ז שניתוספה עוד מימרא. וטעם הדבר – לפי שכל התורה היא מציאות אחת, תיבה אחת³⁷, וכאשר ניתוסף עוד אות בתיבה, אזי נעשה שינוי בכל קיבוץ האותיות, ובאור העולה על כולנה. וכפי שמצינו בענין המצוות, שכיון שכל מצוה כלולה מכל שאר המצוות³⁸, הנה כאשר ניתוספה מצוה אחת, אזי ניתוסף בהתכללות

(32) ישעי' מב, כא.

(33) ראה גם תו"מ ח"ה ע' 193. וש"נ.

(34) סו, ב. וש"נ.

(35) שה"ש ו, ח.

(36) כ"ה בתו"א שמות מט, סע"ג. לקו"ת שה"ש מ, ריש ע"ב. וראה שהש"ר עה"פ.

(37) ראה תו"מ – רשימת היומן ע' תג. וש"נ.

(38) ראה תו"מ ח"מ ע' 53. וש"נ.

שבמצוות, שהם כלולים עם עוד מצוה. ועד"ז בנוגע לתורה – שממנה באים המצוות, "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה"³⁹ – שכאשר ניתוסף תיבה או מימרא בתורה, הנה כל התיבות והמימרות שבתורה שכלולים מכל התורה כולה, כלולים עתה עם תיבה ומימרא נוספת.

וזהו הקצה היותר עליון ב"יגדיל תורה ויאדיר" – שזהו ענין שלמעלה ממעשה ולמעלה מפועל, ועד שבגלוי לא ניתוסף מאומה בעולם, כי אם הוספה בתורה עצמה.

ולאידך גיסא – הובא הענין ד"יגדיל תורה ויאדיר" בנוגע למלמדי תינוקות, כמ"ש הרמב"ם⁴⁰ "מלמד תינוקות שבא חבירו ופתח בית ללמד תינוקות בצדו .. אינו יכול למחות בידו (אף שבשאר ענינים ישנו האיסור דהשגת גבול, שזהו א' מי"א הענינים דהיפך הברכות⁴¹), שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר".

והגע עצמך:

ענין זה הובא בתורה – בדיוק, לא בדרך מקרה – בנוגע ל"מלמד תינוקות" דוקא, ולא בנוגע ללימוד בישיבה, אף שלכאורה הרי זה שייך יותר ללימוד בישיבה, שלהיותו באופן של יגיעה בתורה, בהבנה והשגה, שקו"ט ופלפול, שייך בזה הענין ד"קנאת סופרים תרבה חכמה"⁴², להתייגע יותר בהלימוד, כדי לחדש סברא ולתרץ קושיא כו'; ואעפ"כ, הובא דין זה בנוגע ל"מלמד תינוקות", שזה עתה לימדו אביו "מעט מעט פסוקים בעל פה", ולימדו "אותיות התורה כדי שירגיל עצמו לקרות בתורה", כמ"ש רבינו הזקן בריש הל' ת"ת.

ונמצא, שהענין ד"יגדיל תורה ויאדיר" כולל שני הקצוות: קצה העליון ביותר – לימוד התורה באופן שלמעלה ממעשה בפועל; וקצה התחתון ביותר – לימוד התורה של תינוקות.

(39) קידושין מ, ב. וש"נ.

(40) הל' ת"ת ספ"ב.

(41) תבוא כז, יז.

(42) ב"ב כא, סע"א. כב, רע"א.

וחיבור זה מודגש גם בדין ד"יגדיל תורה ויאדיר" בנוגע למלמדי תינוקות גופא:

לכאורה אינו מובן: מה שייך "קנאת סופרים" אצל תינוק שמתחיל לילך ל"חדר" ולומד אותיות התורה?! – הרי לא יעשה מהאל"ף ב' אל"פין, אלא ישאר אל"ף אחד, ומלבד אל"ף – אינו לומד עמו?! אך הענין הוא – שכיון שזהו אל"ף של תורה, לא אלפא-ביתא של לשונות אומות העולם (איי-בי-סי), להבדיל, אלא אל"ף של "תורת חיים", שכל פרט שבה הוא אינ-סופי, הנה גם כאשר לומדים אות אל"ף עם תינוק שאינו יודע יותר מאל"ף, הרי זה ענין אינ-סופי, ולכן, כאשר יתייגעו עם התינוק, אזי יהי' אצלו האל"ף באופן אחר לגמרי, ועד שע"י לימוד האל"ף עם תינוק שמתחיל ללמוד ב"חדר", יתוסף בכל התורה כולה – "יגדיל תורה ויאדיר"!

ה. וענין זה מתבטא גם בתורה גופא:

ישנו לימוד התורה כפי ששייך לפס"ד עבור תינוק בן יומו – גם אם הוא גדול בשנים, אבל בנוגע לדין והלכה ה"ה תינוק בן יומו; וישנו הלימוד דפנימיות התורה כשלעצמה, באופן שאפילו לא נתפרשה בנוגע להלכה למעשה, אלא נשארה בעולם הקבלה.

ובהקדמה – שכל ענין שישנו בקבלה, בהכרח שיומשך אח"כ בדרוש ורמז ועד לפשט, וכמו בסדר השתלשלות העולמות, שכל העולמות הם סדר השתלשלות אחד, ומעולם האצילות (שהוא כנגד קבלה שבתורה) נמשך עד לעולם העשי' (שהוא כנגד פשט שבתורה)⁴³.

אבל, יש אופן כפי שעולם האצילות (ענין ע"פ קבלה) עומד בפני עצמו, ללא ביאור כיצד יתפרש הדבר בהלכה, בעבודת האדם או בדרוש כו';

ויש אופן כפי שהענין שבקבלה מתפרש ומתבאר בנוגע להלכה בפועל – כפי שמצינו בכל ספרי הפוסקים, ובריבוי גדול בשו"ע של רבינו הזקן, כמה הלכות שמקורם בדברי "חכמי האמת" (גם כאשר אינו מפרש

(43) ראה בהנסמן בלקו"ש חכ"א ע' 36 הערה 57.

זאת), שזוהו כפי שקבלה מתפרשת להלכה למעשה בנוגע לתינוק בן יומו, ולדוגמא: בהלכות תלמוד תורה – שהתחלתם בנוגע לקטן: "אע"פ שהקטן פטור מכל המצוות כו'" (כמשנת"ל בארוכה⁴⁴), ובנוגע אליו כותב רבינו הזקן⁴⁵: "אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה לתיקונה לעסוק בפרד"ס .. עד שישגי וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג מידיעת התורה, הן בפשטי ההלכות הן ברמזים ודרשות וסודות", היינו, שצריך ללמוד כל התורה, גם חלק הסוד שבתורה, אבל גם נגלה דתורה, החל מ"קמץ א' אָ", וגם מה שנוגע להלכה למעשה בפועל – דין יבש ("אָ טרוקענעם דין") כפשוטו (ללא העומק של כל שאר חלקי התורה), כפי שפוסק רב מורה-הוראה.

ובענין זה רואים את איחוד שני הקצוות שב"יגדיל תורה ויאדיר" – מקבלה כפי שהיא בפני עצמה, ללא פירוש הדברים בנוגע לשאר ענינים, ועד כפי שנמשך בפסקי דינים הלכה למעשה למי שהוא תינוק בן יומו בנוגע לדין והלכה.

ובזה גופא יש חידוש מיוחד אצל רב מורה הוראה שגולה ממקומו: כאשר רב מורה הוראה יושב במקומו, הנה גם כאשר שואלים אותו בחלק הפשט שבתורה, הרי הוא רואה לנגד עיניו את ספרי הקבלה שמונחים בארון שבהם נתבאר ענין זה ע"פ קבלה; אבל כאשר גולה ממקומו, שאז ישנו בגלוי רק הפס"ד בנוגע לפועל, ואילו שאר הענינים נשארים בעל-פה [שזוהו אופן לימוד תורה שבעל-פה מעיקר הדין, שהרי רק מצד "עת לעשות לה' הפרו תורתך"⁴⁶ (כמובא גם בסיום מסכת ברכות⁴⁷), התירו לכתוב תורה שבע"פ⁴⁸] – אזי רואים בהדגשה יתירה את חיבור שני הקצוות ד"יגדיל תורה ויאדיר" (שלימות התורה), שתוכן הענין כפי שהוא ע"ד הקבלה נמשך וחודר גם בהפס"ד

(44) שיחת י"ב תמוז סכ"ג ואילך (תורת מנחם כרך מד ע' 91 ואילך).

(45) פ"א ה"ד.

(46) תהלים קיט, קכו.

(47) במשנה (נד, א).

(48) ראה גיטין ס, א.

בנוגע לפועל, ועד שגם פרטי המאורעות שבחייו הגשמיים חדורים בתוכן הדברים ע"פ קבלה, כנ"ל.

ו. ונסיים בדברי אאמו"ר בהמשך לזה "שמשפטי נמסר כו' בליל הושענא רבה, שאז הוא גמר הדין, סיומא דדינא" – ש"אז חובטין הה' ערבות, מיתוק הה' גבורות",

והיינו, שישנו ענין של פסק-דין, אבל הפס"ד הוא: "לחיים", "לברכה" ו"לשובע"⁴⁹,

ובאופן שנמשך למטה מעשרה טפחים, בטוב הנראה והנגלה, ועד – בבני חיי ומזוני, לכל אחד ואחת, ועד – בקצוי תבל.

רשימת אאמו"ר

הרב הגאון והחסיד והמקובל וכו'

ר' לוי יצחק

אשר נאסר והגלה על עבודתו

בהחזקת והפצת היהדות

ונפטר בגלות

ביום כ"ף לחודש מנחם אב

שנת ה'תש"ד

בס"ד

אני* לוי יצחק בן זעלדא רחל. הגלתי על משך ה' שנים. למתא

הרב הגאון .. לוי יצחק: בנו של הרה"ג והרה"ח וכו' ר' ברוך שניאור בנו של הרה"ג והרה"ח וכו' ר' לוי יצחק בנו של הרה"ג והרה"ח וכו' ר' ברוך שלום בנו בכורו של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק. (1) אני לוי יצחק .. ברשימה זו מבאר יותר מ„עשרים ושלש“ פרטים ודיוקים בהמאסר, וכלשון הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר „נמובן שכל זה הוא בהשגחה פרטית מלמעלה“.

רמזים בהשם של הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר – „נפשו“:

- (א) רמזים בשם „לוי“.
- (ב) רמזים בשם „יצחק“.
- (ג) רמז ב„צירוף“ שמות „לוי יצחק“.
- (ד) רמז ששם אמו של הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר הוא, זעלדא רחל*.
- (ה) רמז ב„צירוף“ כל השמות ביחד „לוי יצחק בן זעלדא רחל“.

(* ראה תורת מנחם – תפארת לוי יצחק בראשית סימן א' (נדפס גם לעיל ע' 15) הביאור שהרשימה מתחילה בתיבת „אני לוי יצחק“.

ואולי יש להעיר, עכ"פ בדרך הרמז: אני בגי' „שישים ואחת“, הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר נולד ח"י ניטן תרל"ח, והמאסר כמובא בהרשימה התחיל ט ניטן תרצ"ט, היינו בשנת ה„שישים ואחת“ שנה לחיי הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר. וכן באם כתב הרשימה זמן קצר לאחר ביאתו לציאילי, הי' בן ס"א לחייו. מספר אני*.

ציאילי² במדינת קאזאחסטאן. ומהם היינו מהמשך הזה בתחלתו. ישבתי

רמזים ב"מקום" – ב"עולם":

- (1) ישב בבית האסורים ב"ארבעה" ערים דוקא – (1) דניפראפעטראווסק, (2) קיוב, (3) חארקאוו, (4) אלמא־אטא.
 (2) היו "חמשה" בתי אסורים: (1) דניפראפעטראווסק, (2) קיוב, (3) עוד הפעם דניפראפעטראווסק, (4) חארקאוו, (5) אלמא־אטא.
 (ח) דיוק, דבחמשה בתי אסורים שישב, "שנים" מהם היו מעיר "אחת".
 (ט) דיוק, דרק בעיר "דניפראפעטראווסק" – העיר שישב בראשונה – ישב בשני בתי אסורים, משא"כ בקיוב חארקאוו ואלמא־אטא ישב רק באחד.
 (י) רמז ודיוק, דבעיר "דניפראפעטראווסק" העיר שישב בראשונה, השני בתי אסורים היו, (1) אחד "בתוך" העיר, (2) והשני "מחוץ" לעיר.
 (יא) בהמשך לאות י, גם פרט זו מדוייק, דהשני פעמים שישב בבית אסורים בעיר דניפראפעטראווסק, הנה הפעם "הראשונה" הי' "בתוך" העיר, והפעם "השני" הי' "מחוץ" לעיר, ולא להיפך, דגם סדר זה מדוייק.
 (יב) הגלות הי' למתא "ציאילי" – רמז ב"שמו".
 (יג) הגלות הי' למתא "ציאילי" – רמז ב"גימטריא".

רמזים בה"זמן" – "שנה":

- (יד) סיכום דין המשפט נמסר בליל "הושענא רבה".
 (טו) הקביעות של הושענא רבה בשנת ת"ש – שנמסר אז המשפט – הי' ביום "הרביעי" של השבוע.
 (טז) בהנ"ל, יום הושענא רבה הוא יום ה"כא" של החודש.
 (יז) ישב בבית האסורים "חמש" שנים, דיוק המספר "חמש" דוקא.
 (יח) ישב בבית האסורים חמש "שנים", דיוק שהי' חמש "שנים" דוקא.
 (יט) בא ל"ציאילי" ביום "שני" בשבוע.
 (כ) בא ל"ציאילי" ביום "יט" לחודש שבט.
 (כא) הכתב מנ.ק.ו.ד. בציאילי ניתנה ביום "הרביעי" של השבוע.
 (כב) הכתב מנ.ק.ו.ד. בציאילי ניתנה ביום "כא" של שבט.
 (כג) ישב בבית האסורים ש"ג ימים דוקא.
 (כד) יש לומר דמרומז, דגם יום ט' ניסן תרצ"ט, יום התחלת המאסר הי' ביום "הרביעי" בשבוע.
 (כה) בהמשך להנ"ל אות כד: עפ"י המבואר בכתבי הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר, גם יום התחלת המאסר, "ט" בחודש ניסן מדוייק.

- (2) ברשימת הרבנית חנה ע"ה (חוברת ה, תרגום מאידית): "מאלמא־אטא נשלחו הגולים בקבוצות אל המחוזות השונים. המחוז שאליו נשלח בעלי היה מחוז קזיל־ארדא. כל הגולים רצו להישאר בעיר המחוז, שהיתה עיר של ממש, ומן הסתם היו בה גם אי־אלו יהודים, אולם הדבר לא הותר להם. רק אלו־משנה אחד שהיה בין הגולים נשלח לתחנה שבה עוברת רכבת, ומטבע הדברים הוא שמח מאוד על כך שנשלח לשם במקום לכפר נידח כלשהו.
 הם לנו בעיר רק לילה אחד, מבלי לראות איש, ולאחר־מכן נשלחו – שניים מתוך קבוצת הגולים שהגיעו לעיר, בעלי וגולה נוסף – לכפר ציאילי, מרחק ארבע שעות נסיעה מעיר המחוז".
 כפר ציאילי הוא שלשה ימים נסיעה ברכבת מאלמא־אטא (כיום, בנסיעה במכונית 17 שעות ללא הפסקה)!

בבית האסורים. מן ט' ניסן ה'תרצ"ט עד ט"ו בשבט³ שנת שת"ה⁴. (בסך הכל בחמשה בית האסורים. בתחלה בדניפראָפּעטראָווסק. ואח"כ בקיוב ואח"כ עוד הפעם בדניפראָפּעטראָווסק, ואח"כ בחאַרקאָוו⁵ ואח"כ באַלמאַ-אַטאַ.) היינו משך ש"ג ימים. כמספר שב"א.

(3) ברשימת הרבנית חנה ע"ה (שם): „משלוח האסירים הובא בתחילה לעיר הבירה של קזחסטאן, במרכז אסיה, ומשם הם נשלחו קבוצות-קבוצות, כל אחד למקום שנקבע לו. היה זה בט"ו בשבט.

לימים סיפר לי בעלי על השמחה שהשתררה בקרב הגולים כשהרגישו לפתע חופשיים – הותר להם לנוע ללא שמירה, להתיישב בחשמלית העירונית כל אימת שיעלה ברצונם ולנסוע לכל מקום שיעלה בדעתם. לאחר אחד-עשר חודשים קשים – ומותר אף לומר: איומים – שכאלה, היתה זו תחושה שקשה לתאר. עז היה רצונו של בעלי לציין בדרך כלשהי תחושה נעימה זו, אולם הוא היה שוב לבדו בין זרים. האוכלוסייה המקומית הורכבה מקאזאחים, טיפוסים אנושיים בלתי-מוכרים, כך שלא היה לבעלי עם מי לחלוק את תחושותיו, ולא נותר לו אלא להסתפק במחשבה על כך...”

ובמקום אחר כותבת (חוברת לה, תרגום מאידית): „זה עתה היה ט"ו בשבט. יום זה הזכיר לי

הרבה. המאורעות אינם נשכחים כלל.. אני זוכרת כיצד סיפר לי בעלי ז"ל את הדברים הבאים:

בפעם הראשונה שהסירו מעלי את השמירה, לאחר אחד-עשר חודשים במאסר (היה זה כ'1940, באַלמאַ-אַטאַ), ואמרו לו שבאפשרותו ללכת לאן שירצה, ובלבד שלא יצא מתחום מדינת קזחסטאן – היה זה בעיניו חופש שאין כדוגמתו. הוא לא יכול היה לתאר לעצמו מצב שבו איש אינו עוקב אחריו ואיש אינו מעשיו. נפשו חשקה כל-כך לחלוק שמחה זו עם מישהו, ובוודאי היו עולים במוחו רעיונות רבים לשיחה תורנית בעניין זה, אבל לא היה שם אפילו יהודי אחד שניתן היה לומר לו דבר-תורה, ושוב היה על בעלי לחנוק את הרצון בתוכו, אס"כי באופן אחר. הוא סיפר לי זאת חדשיים לאחר-מכן, וגם אז חווה זאת מחדש בעוצמה רבה.”

– ולהעיר, שבדיוק עשרים שנה לאחר יום זה (ט"ו בשבט ת"ש) – בש"פ בשלה, ט"ו בשבט ה'תש"כ – הזכיר כ"ק אדמו"ר זי"ע את רשימותיו של אביו ז"ל בפעם הראשונה* (תורת מנחם – התוועדויות חכ"ז (תש"כ ח"א) ע' 365 ואילך).

וכן, במלאת שלשים שנה (ט"ו בשבט תשל"א), אמר מאמר ד"ה ארבעה ראשי שנים, שלימים י"ל מוגה (ונדפס בתר"מ – סה"מ מלוקט ח"ב (כסלו-שבט) ע' תיא ואילך). ובו מבאר מדברי אביו (עיין הערה 60 שם).

(4) שנת שת"ה: היינו שנת ה'ת"ש, שאז כשבא ל„ציאילי“ כתב רשימה זו.

(5) בתחלה בדניפראָפּעטראָווסק ואח"כ בקיוב ואח"כ עוד הפעם בדניפראָפּעטראָווסק: ברשימת הרבנית חנה ע"ה (חוברת ב, תרגום מאידית): שכשאסרוהו הביאוהו לבית-הסוהר בדניפראָ-פּעטראָווסק, ולמחרת בבוקר העבירוהו לקיוב אל בית-הכלא „נארקומוסקי“ (=בית-הכלא המסונף לקומיסר העממי), והושיבוהו שם יחד עם הפושעים הגדולים ביותר. אחרי חמשה חדשים בקיוב, באמצע חודש אלול, החזירוהו לדניפראָפּעטראָווסק.

(* הסיבה בפשטות לשנה זו (תש"כ), הוא כי אז הגיעו הספרים עם גלינות אביו זצ"ל לראשונה, וכמו שאמר במפורש בשיחה שם (... זה עתה נפדו מהשב"י ספרי הזהר של אאמו"ר ז"ל...). ולהעיר עוד, שהספרים אכן הגיעו כבר בתחלת חודש **טבת** (כבמכתב מאז, הובאה בהערה 72 שם: ... ספרי הזהר הק' עם הגהות אאמו"ר .. אשר ז"ע בא ליד...), ולכא"כ כ"ק אדמו"ר בחו לדבר בזה אודות אביו זקא בט"ו בשבט, ולא בשבט מבה"ח שבט, או בהתוועדות יו"ד שבט וכו' שקדמו לו.

ואימתי הודיעו לי שמשפטי נמסר להאסאבאָ סאַוועשצאַניע דנ' ק'ו' ד' ס"ר⁶. כליל הושענא רבה קרוב לאשמורת הבוקר. בבית האסורים בדניפראָפּעטראָווסק. והם שפטו אותי על גלות ה' שנים הנ"ל⁷.

כשבועיים לאחר שהחזירוהו לדניפראָפּעטראָווסק, בעצם יום השבת, הגיעו לביתנו שלושה אנשי נ.ק.ו.ד. כדי לערוך חיפוש נוסף, והפעם ביתר שאת. את כל ספריו וכתביו של בעלי, עליהם שמר תמיד יותר מאשר על חייו שלו⁸, הם כבר העלו עמם למכוניתם. לאחר בקשתי הנמרצות אליהם להשאיר את הספרים בבית, הם התייעצו טלפונית עם האחראים עליהם, ובסופו של דבר החזירו את הספרים לידי. רק מידיי של היטלר לא יכולתי להצילם...

מטרת החיפוש השני היתה מתוך תקווה למצוא ברשותי חומר נוסף כלשהו, כדי שניתן יהיה להרבות עוד יותר בחומרת חטאיו של בעלי. איזה חומר בדיוק – אינני יודעת.

לאחר החיפוש זומנה הרבנית בעצמה למטה הנ.ק.ו.ד., ושם ניסו במשך מספר שעות לשכנע אותי לספר להם מה דיבר בעלי בימים טובים, כשאנשים היו באים להיוועד אתו, וכן על קשרי המכתבים שלו עם חוץ־לארץ וכדומה, ומה כותבים הילדים, בעיקר הבן מאמריקה. למעשה, על־אף כל הנסינות להפחיד אותי – תשובתי לא הוסיפו להם דבר, והמצב נותר כפי שהיה.

6) ועידה המיוחדת של שירותי הביטחון במועצות הברית (מדינת רוסיה). – גוף שהוסמך לדון בעבירות נגד המשטר ולהטיל עונשים, ואף עונש מוות, ללא משפט.

ועידה זו היתה במוסקבה, וברשימת הרבנית חנה ע"ה (חוברת ג, תרגום מאידיש): „זמן־מה לאחר־מכן נפוצו שמועות על כך שהמסמכים יועברו למוסקבה, ויידונו במסגרת „מועצה מיוחדת“, כלומר: „משפט“ הנערך תחת פיקוח הדוק, על־ידי הרכב הכולל ארבעה נציגים של המוסדות האזרחיים והצבאיים הגבוהים, והם מחליטים מראש, עוד לפני המשפט, על הקטגוריה שאליה שייכים הנאשמים. כל זאת – לאחר כל מכתבי־הבקשה שהגשתי בעיר, ולאחר כל שיחות הטלפון שקיימתי עם התובע והחוקר. לאחר כל זאת, שלחו הללו אחרי הודיעו לי כי כל ה„חומר“ הנחזק להם על בעלי כבר נמצא ברשותם, וכי הם שלחוהו למוסקבה למחלקה לתפקידים מיוחדים. הם אף הוסיפו בארסיות: „ראי עד כמה חשוב הוא בעלך – אנו שולחים את התיק שלו במיוחד למוסקבה, עיר הברירה!“...

7) ברשימת הרבנית חנה ע"ה (חוברת ד, תרגום מאידיש): בסוף חודש כסלו קיבלתי מסמך מאחת המחלקות ב.נ.ק.ו.ד., ובו נאמר שעלי להגיע לשם ביום שני מסויים, בשעה תשע בבוקר. לאחר כל פעולות השתדלנות, ולאחר מספר הבטחות שהגיעו מסוכנים ממשלתיים חשובים וכו', מובן שהגעתי במועד הנקוב. לקחתי עמי את הפספורט, שלאחר מסירתו במפקדה ניתן לקבל את האישור להיכנס פנימה. סברתי שלאחר תשעה חודשים שכאלו, שבהם לא ראיתי את בעלי, ולאחר תהפוכות־חיים שכאלו – יניחו לי לראות אותו. אך בפועל לקחו ממני גם את אישור הכניסה ונעלו מאחורי את הדלת, כך שהייתי נתונה ברשותם לחלוטין...

לאחר המתנה של שעה קראו לי להיכנס לחדר שבו ישבו ארבעה אנשים לובשי־מדים, אחד מהם, הבכיר שבהם – כך נודע לי לאחר־מכן – היה האחראי על כל משלוחי האסירים במחוז. הם הודיעו לי שבעלי נשפט במוסקבה, ונגזרו עליו חמש שנות גלות במרכז אסיה.

(* להעיר מנכתב כ"ק אדמו"ר ז"ע מתחילת חודש תמוז ה'תשל"ד למו"ה איסר קלויבגאנט (אגרות־יקודש חכ"ט ע' קצא): „אמי זצ"ל הפקידה אצל אחיו ז"ל במוסקבה ס' מדרש רבה (פורמט גדול) ב' כרכים שעל הגליון שלהם היו הערות רבות של אאמו"ר זצ"ל, היש אופן לברר הנעשה אתם וכו'? מובן עד כמה שהנ"ל נוגע וכו' וכו'“. וראה שיחת וא"ו תשרי תשנ"ט סי"ב; ס"ד (תורת מנחם התנועדותית תשנ"ח ע' 61 ואילך; ע' 64 ואילך).

ומובן שכל זה הוא בהשגחה פרטית מלמעלה על כל חטאתי ועונותי ופשעי המרובים. ויהי' זה לי כפרת עון. וה' הטוב אשר לא כלו רחמיו ירחם עלי ועל בני ביתי שיחיו בתוך כלל ישראל בזכות אבותי הקדושים נ"ע זצוקלה"ה זי"ע. ובמהרה יוציאני מן המצר למרחב. וישיבני לביתי היינו לאשתי⁸ ולזרעי יחיו ואהי' עמהם⁹ יחד במנוחה שלווה והשקט על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. לאורך ימים ושנים טובים ונעימים בתכ"א¹⁰ אכ"ר.

והנה¹¹ שמי¹² רומז על גבורות¹³. הן לוי¹⁴ והן יצחק¹⁵. (ועיין ברשימה¹⁶ על מארז"ל¹⁷ ע"פ¹⁸ לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני. בענין לוי ויצחק). כידוע¹⁹.

(8) לביתי היינו אשתי: ראה שבת קיח, ב. „א"ר יוסי מימי לא קריתי לאשתי אשתי .. אלא לאשתי בתי" וראה לקוטי שיחות חלק ג' ע' 992-993. חלק יז ע' 172 ואילך.

(9) ברשימת הרבנית חנה ע"ה (שם): „כששאלתי כיצד יוכל אדם כה חלוש ובא בימים לעמוד בעונש שכזה – הם השיבו לי שהתנאים במקום הגלות הם טובים מאוד, ובעלי יישאר אורח רגיל כפי שהיה, וכל מה שנדרש ממנו הוא לשנות את מקום מגוריו. אפילו זכות הבחירה תישאר ברשותו. עלי רק להכין עבורו מה שיבקש לצורך הנסיעה. אחד מחברי הוועדה היה יהודי, ועליו הוטל למסור לי את בקשותיו של בעלי. מיד בתחילת דבריו סיפר לי יהודי זה שבילדותו עוד הלך ל„חדר“, והוא מכיר את כל הפריטים הרשומים בפתק שמסר לו „ל.ז.“ [= לויק זלמנוביץ]: לכל-לראש – טלית ותפילין, וכן סידור, ספר תהילים וחמישה חומשי תורה בכרך אחד. רק דבר אחד אינו יודע מהו – משהו בשם „תניא“, שעליו הוא לא שמע מעולם... בנוסף לכך ביקש בעלי גם אבנט .. לאחר קבלת „בשורה“ זו ניתן לי אישור להיפגש עם בעלי ולהיפרד ממנו לפני נסיעתו לגלות, ונקבע יום לפגישה זו.

(10) = בתוך כל ישראל אחינו, אמן כן יהי רצון.

(11) והנה שמי...: ראה לשון הרב רלוי"צ זצ"ל, בעל המחבר, אגרות קודש שלו ע' ריח וז"ל: יום ג' יט כסלו .. זה היום עשה ה', שבו יצא לחירות אבינו הראשון כ"ק אדמו"ר הגאון והקדוש קדש הקדשים ופנימיותו רבינו הזקן מוהרש"ז זצוקלה"ה זי"ע א", ששמו הקדוש גופא מראה ורומז על עניינו ובחינותיו .. וכמארז"ל על ר' מאיר שהי' דייק בשמא, עיי"ש.

ובעמוד שכז שם וז"ל: ט' כסלו, יום הלולא רבא דכ"ק אדמו"ר האמצעי נבג"מ זצוקלה"ה זי"ע א" .. הנה שמו הקדוש מראה על בחינתו ומהותו כמארז"ל ר"מ הוה דייק בשמא, עיי"ש.

ועד"ז כאן מדייק בשמו „לוי“ ו„יצחק“, ככפנים.

וראה לקוטי לוי יצחק, הערות לזוהר שמות-דברים ע' שי וז"ל: החיות של האדם הוא מרומז בשמו ועיין בתניא שער היחוד והאמונה פרק א' וזה שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש הוא כלי להחיות כו' עיי"ש, והראי' מחולה שיגזור עליו למות ר"ל נותנין לו שם אחר שיומשך לו חיים מחדש בצירוף אחר עיי"ש.

(12) מבאר ומרמז ד„שמי רומז על גבורות“ בחמשה פרטים, והם:

(א) השם „לוי“ מרמז לגבורה (ראה הערה 14).

(ב) השם „יצחק“ מרמז לגבורה (ראה הערה 15).

(ג) צירוף השמות „לוי יצחק“ מרמז לגבורה.

(ד) רמז בהשם של אמו „זעלדא רחל“.

(ה) צירוף כל השמות ביחד „לוי יצחק בן זעלדא רחל“.

ביאור הרשימה

39

13) שמי רומז על גבורות הן לוי והן יצחק. . והטעם:

לוי הוא בחי' גבורה: ראה ויחי מט, ה "שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם" ופרש"י (שם פסוק ח) "שמעון ולוי אחים בעצה אחת על שכם ועל יוסף". ובוהר חלק א דף קפה, ב וז"ל: שמעון ולוי שותפותא דילהון קשיא אינון – בחי' גבורות. ועיין לקוטי שיחות חלק יח עמוד 222. לקמן מילואים אות א. ילקוט לוי יצחק עה"ת ח"ג סימן כד. סימן קלט מ"ש בוהר. סימן קסג. ע"ש. יצחק בחי' גבורה: כידוע אברהם בחי' חסד יצחק בחי' גבורה. ראה פרדס שער (כג) הכינויים פ"ג. מאמרי אדמו"ר הזקן על פרשיות התורה ח"ב עמוד תקפ, ובהנסמן שם. תורת חיים בראשית עמוד קמז, ג. ד. לקוטי שיחות חלק ה' עמוד 357 ואילך. חלק כ' עמוד 101 ואילך. לקמן מילואים אות ב.

14) מבאר דבשם "לוי" מרומז ענין הגבורה, ע"י "חמשה" פרטים, והם:

- (א) לויים ענינם גבורה.
- (ב) לויים ב"גיימטריא" "אלקים" בחי' גבורה.
- (ג) זמן לימוד עבודת הלויים ה' שנים – כנגד "ה' גבורות.
- (ד) עפ"י הנ"ל "ה' שנים" מרמז, "והם שפטו אותי על גלות ה' שנים" וד"ל.
- (ה) בהנ"ל ה' שנים – מרמז לגבורות, מספר כל הכ"ב אותיות דאל"ף ב"ת עם האותיות מנצפ"ך – המורה על ענין הגבורות כדלקמן.
- (ו) ראה גם לקמן הערה 24, "לויים" אותיות "מלוי" בחי' גבורה.

15) מבאר דבשם "יצחק" מרומז ענין הגבורה, ע"י כמה פרטים, והם:

- (א) יצחק ענינו גבורה.
- (ב) המשפט נמטר בליל הושענא רבה – סיומא דדינא כמ"ש ביצחק כדלקמן.
- (ג) לעת עתה לא הגיע לידנו רשימה זו. וחבל על דאבדין.
- (ד) והנה רשימה זו נזכר כמה פעמים בכתבי הרב רלווי"צ זצ"ל בעל המחבר, והם:
 - (א) ראה לקוטי לוי יצחק, אגרות קודש ע' רמד ואילך.
 - (ב) שם אגרות קודש ע' רכ.
 - (ג) לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית ע' נד.
 - (ד) שם עמוד רד.
 - (ה) לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר שמות דברים ע' רנת.
 - (ו) לקוטי לוי יצחק שם ע' קז.

17) ברכות ד, א. "לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני, לוי ורב יצחק, חד אמר כך אמר דוד ..

ואידך כך אמר דוד .. ע"ש. ובעלי המאמרים הם "לוי" ורב יצחק".

18) תהלים פו, ב.

19) שמי רומז על גבורות הן לוי והן יצחק. . כידוע: ראה תורת מנחם התוועדיות תשמ"ט חלק

ד ע' 103 וז"ל: ראה רשימת אאמו"ר בנוגע לשמו – נדפסה בלקוטי לוי"צ לתניא בתחלתו. ועוד – שמו "לוי יצחק", מורה על גבורות, שרש ענין הגלות, אבל דוקא בגבורות מתלבשים חסדים הנסתרים, שהם למעלה מחסדים הגלויים, ועי"ז נעשה "לוי" – ע"ש "הפעם ילוח אישי אלי", שנעשה (ילוח מלשון) התחברות עם אישי, זה הקב"ה, והתחברות של כל העניינים (גם בחי' הגבורות), ע"ד הפירוש ב"יוסף (יצחק)", ע"ש יוסף ה' לי בן אחר, שגם מבחי' "אחר" נעשה "בן" לה; עד ל"בן" שהוא בדרגת לוי, ילוח אישי אלי, ילוח אליך וישרתוך; ובאופן של "יצחק" – מלשון צחוק עשה לי אלקים, הצחוק ושמחה הבאה דוקא ע"י עבודת אתהפכא חשוכא לנהורא (ראה תו"א ויצא כא, ג. תולדות יז, ד ואילך).

וראה תורת מנחם התוועדיות תשמ"ה חלק ה ע' 2769, שיחות ש"פ עקב כ"ג מנחם אב. וז"ל:

"לוי" – קשור עם ענין הגבורות, כפי שמבאר בעל ההילולא ברשימתו הידועה ע"ד שמו: "שמי רומז על גבורות, הן לוי והן יצחק כו". והרי ענין הגבורות הו"ע של ירידה כו".

וכן מספר שניהם יחד²⁰ שהוא מספר נד"ר. הנה נד"ר הוא בבינה²¹
מקור הגבורות.²²

וביחד עם זה, ישנו גם ענין של עלי' (ירידה צורך עלי'), עד לעלי' הכי גדולה – שהרי השם
„לוי" הוא ע"ש „לילה אישי אלי" (ויצא כט, לד) היינו, החיבור והיחוד דהקב"ה עם כנס"י (תו"א
ר"פ ויחי מה, סע"ב ואילך. ובכ"מ) ע"ד ובדוגמת ענין הנישואין ד„בתולה נישאת ליום הרביעי",
ובלשון הפסוק: „הבדיל ה' את שבת הלוי... לעמוד לפני ה' לשרתו... ה' הוא נחלתו גוי" (עקב י"ד,
ח"ט), תכלית העילוי. ע"ש.

ועיין מילואים אות א. ב. לקמן סוף הערה 70.

(20 לוי (46) + יצחק (208) = 254. מספר נד"ר.

(21 נדר הוא בבינה: ראה הביאור בתורת מנחם ספר המאמרים תשי"ד ע' 135 וז"ל: ידוע
שבינה מינה דינין מתעריין, והיינו בסופה, שהו"ע הכעס על ההיפך כו'. ויובן זה בעבודת הוי',
שכאשר מתבונן בגדולת הוי' ובא להתלהבות כרשפי אש, אזי הוא בדינין וגבורות על אלו שאינם
בבחי' זו, וע"ד שאמרו חז"ל (חגיגה יג, ב) מזיעתן של החיות נהר דינור יוצא על ראש רשעים, יחיל,
היינו, שמפני עוצם ההתלהבות של חיות הקודש ברשפי אש כו', נעשה הכעס על ההיפך, שזהו"ע
הזיעה והפסולת שלהם, שזהו נהר דינור יוצא על ראש רשעים יחיל בגיהנם כו'. ומצד ספירת הבינה
שמינה מתעריין דינין בסופה, נעשה ענין הנדרים, שהו"ע הפרישות מעניני עולם ודחייתם, וכמאמר
(זח"ג רנה, א) כל הנודר כאילו נודר בחיי המלך, שזהו בחי' בינה. אמנם ספירת החכמה היא למעלה
גם מספירת הבינה וכו', ומצד החכמה לא שייר אפילו ענין הפרישות, שהו"ע הנדרים, אלא מצד
החכמה נעשה אתהפכא חשוכא לנהורא ע"ש.

וזה לשונו בתורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ס ע' רא: נדר הוא בחי' גבורות, שהוא
מחמיר על עצמו ופורש אפילו מדברים שהתורה התירתם, והרי זה גבורות ודינים, וכידוע שרש
הנדרים הוא בבינה מקור הגבורות... והמתיר את הנדר הוא חכם בחי' חכמה, שמתיר את הנדר
בינה, שחכמה פותח שערים דבינה, כי בבינה יש נ' שערים, ומי שנודר נדר המגיע בבינה הוא נכנס
בהשערים הללו, והוא שנכנס לבינה ונסגרים השערים שאינו יכול לצאת משם, וזהו תיבת נדר נ'
דר, והוא כמו שהולד סגור בבטן אמו שאינו יכול לצאת משם... הנה החכם המתיר, פתח לי פתח
חרטה בהנדר, שיוכל הנודר לצאת משם – מבינה, ולומר לדעת כן לא נדרת, היינו אילו הי' יודע
שכן הוא לא הי' נודר, שחכמה פותח השערים דבינה ע"ש.

וראה גם לקוטי תורה מטות פג, ג. אור התורה שם א'רעו, א'שכ"ז. תורת שמואל תרל"ט ח"א
ע' לז ובהנמטן שם. לקמן מילואים אות ג. לקוטי שיחות חלק ד' ע' 1078 ואילך. תורת מנחם
התועדיות ה'תשכ"ב חלק ב ע' 199 ואילך. ה'תשמ"ח חלק ד' עמוד 92 הערה 87. ילקוט לוי יצחק
עה"ת חלק ג סימן קטז. קיז. ועוד.

(22 בבינה מקור הגבורה: ראה הביאור לקמן הערה 44.

המעייין לקמן יראה, דהרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר מביא „שלשה" פעמים בהרשימה הענין
„בינה מקור הגבורות", ומרמז ל„שלשה" פרטים, והם:

א) „הגימטריא" של „לוי יצחק" הוא „נדר", שהיא בחי' בינה מקור הגבורות.

ב) „הגימטריא" דהשמות „לוי יצחק" ב„צירוף" השם של „זעלדא רחל" הוא מספר „שושן",
המרמז לבחי' בינה מקור הגבורות.

(* ראה זרזר ח"א קנא, א. ח"ג י, סע"ב ואילך. טה, א. עץ חיים שער יג (שער א"א) פ"ח. שער יד
(שער א"א) פ"ב. ביאה"ז לאדמו"ר האמצעי [קה"ת ה'תשע"ה] קומה, ד. ועוד.)

וכן בהצטרף לזה מה שאני בן זעלדא רחל. הנה יעלה ביחד מספר²³ תרנ"ו. שהמספר הזה רומז על שמות אלקים²⁴. במילוי²⁵ יודי"ן²⁶ ש'. וברבוע²⁷ ר' ופשוט²⁸ פ"ו²⁹. והנקודות³⁰ דשם אלקים הם ע'. ביחד הוא תרנ"ו³¹. מספר³² שוש"ן.

(ג) הרב רלו"צ בעל המחבר נשלח לקאזאחסטאן, ובא לעיר ציאיילי ביום ב' בשבוע, וביום ד' בשבוע נתנו לו הכתב כדלקמן. יום ב' בשבוע כנגד בינה, ויום ד' בשבוע כנגד גבורה*, ד"בינה" מקור הגבורות.

(23) כנ"ל הערה 20. לוי + יצחק הוא 254, וכשמצרפים גם תיבת ב"ן (52) + זעלד"א (112) + רח"ל (238) = 656 תרנ"ו.

(24) אלקים במילוי: להעיר מ"ש בתורת לוי יצחק, חידושים וביאורים לש"ס ע' רפב וז"ל: מלוי הוא בחי' גבורות כמ"ש בעץ חיים שער אנ"ך פ"ג, וכן מלוי"ה הוא תיבת לוי"ם בחי' גבורות עי"ש. ולקמן בפנים בהרשימה: „לוי"ם מספר אלקים".

ראה בענין השמות – ספר המאמרים תרפ"ט עמוד 155 ובהנסמן שם. תורת מנחם – ספר המאמרים ה'תשט"ז ד"ה כרע שכב כארי סעיף ד (עמוד ריד).

(25) שמות אלקים במילוי. פירושי: יש שלשה אופני „מילוי" שם אלקים, דהנה האות „ה" מתיבת „אלקים" יש בו שלשה אופני מילוי, המרומז בשלשה אותיות „היא", „יש מילוי באות „ה" כזה ה"ה, „יש מילוי באות „ר" כזה ה"י, „יש מילוי באות „א" כזה ה"א. ראה גם הערה 79.

(26) במילוי יודי"ן: תיבת „אלקים" במילוי יודי"ן – היינו באות י" – הוא כך: אל"ף (111) + למ"ד (74) + ה"י (15) + יו"ד (20) + מ"ם (80) = 300, ש. ראה הערה 29.

(27) וברבוע ר'. פירושי: „אלקים" ברבוע הוא כך: א (1) + א"ל (31) + אל"ה (36) + אלה"י (46) + אלקי"ם (86) = 200, ר'. ראה הערה 29.

(28) ופשוט פ": היינו אותיות „אלקים" עצמן (בלי מילוי) הוא מספר 86 (פ"ו). ראה הערה 29.

(29) שמות אלקים במילוי יודי"ן .. וברבוע .. ופשוט: ראה לקוטי לוי יצחק, הערות לספר התניא ע' מו, דהשמות אלקים, במילוי יודי"ן הוא בחי' בינה, בריבוע בחי' ז"א (המדות), ופשוט במלכות (בחי' מעשה).

וי"ל שמרמז כאן:

(א) עצתם ומחשבתם של הנקוד. ויוזמתם הרעה, הוא בחי' „בינה" (שכל) דקליפה, שיונק מבחי' „אלקים" במילוי יודי"ן.

(ב) „המדות" רעות ושנאתם שבלבם הרעה, יונק מבחי' „אלקים" ברבוע בחי' ז"א (המדות שבלב).

(ג) פסק דינם והחלטתם – שישלח לציאיילי במשך ה' שנים – יונק מבחי' „אלקים" פשוט בחי' מלכות, כפי שבא עצתם בפועל.

וראה לקמן מילואים אות ד.

(30) הנקודות דשם „אלקים" הוא 70, וכידוע כל נקודה הוא במספר עשר, „אלקים", דיש שבע נקודות בגי' 70. ראה לקמן מילואים אות ו.

(31) סך הכל: 300 + 200 + 86 + 70 = 656 תרנ"ו, כמספר „לוי יצחק בן זעלדא רחל", וכן מספר „שוש"ן". ראה לקמן מילואים אות ז.

(* לפי סדר הספירות (1) חכמה, (2) בינה, ובחי' דעת המזלג לשתיים – (3) חסד, (4) גבורה. ראה לקמן הערות 90, 91.

(ש"ו³³ מספר³⁴ לו"י³⁵ יצחק³⁶ ב"ן. ש"ן³⁶ מספר³⁷ זעלדא³⁸ רחל³⁹).

- (32) מבאר ומרמז בתיבת „שושן” ששה פרטים – דמורה על בחי' בינה מקור הגבורות:
 (א) הגימטריא „הכללי” של תיבת „שושן”.
 (ב) הגימטריא „הפרטי” דתיבת ואותיות „שושן”, אותיות „שו” ואותיות „שן”.
 (ג) רמז בה „גון” של „שושן” – אדום.
 (ד) ביום כיפור – שהוא כמו פורים „שושן” הבירה – מתחיל הפייט תפילת מוסף בתיבת „שושן” – „שושן עמק אימה”.
 (ה) תוכן הענין ד„שושן הבירה” – שהיתה עיר גדולה.
 (ו) תוכן הענין ד„שושן הבירה” – שהיתה עיר המלוכה.
- (33) ש"ו³³: מבאר ומרמז, דלא רק דמספר ה„כללי” דתיבת „שושן” הוא בגי' „לוי יצחק בן זעלדא רחל” מספר שמות אלקים (גבורות), אלא דגם „פרטי” האותיות מכוונים, דאותיות „שו” בגי' בדיוק מספר „לוי יצחק בן”, ואותיות „שן” בגי' בדיוק „זעלדא רחל”. ראה גם לקמן הערה 39.
- (34) ש"ו מספר ... : ראה מאורי אור אות ש' סעיף יט: דאותיות ש"ו בגי' אלקים במילוי יודיין עם חמש אותיות שם אלקים ע"ה ע"ש. ובאר התורה פ' תבוא ע' תתנג מספר ש"ו הם גבורות דוכרין, ואותיות מצפ"ך הם גבורות נוקבין ע"ש. ועיין לקמן מילואים אות ת, מרשימת הרב רלו"צ הבעל המחבר דמרוזו בחי' גבורות בהגימטריא „שו” ע"ש.
- (35) לו"י³⁵ + (46) + יצחק³⁶ + (208) + ב"ן³⁶ = (52) = 306 אותיות ש"ו.
- (36) ש"ו³³ (350), וכן זעלדא³⁸ (112) + רחל³⁸ (238) = 350 ש"ן. ראה הערה 37.
- (37) שן מספר ... : ראה מילואים אות ט, המבואר בכמה מקומות בכתבי וההערות הרב רלו"צ זצ"ל בעל המחבר, דה„גימטריא” של „שושן” מורה על בחי' „אחוריים” דא"א, ויומתק דמרמז כאן על האם, וכלשון הרב רלו"צ זצ"ל בעל המחבר, בתורת לוי יצחק ע' סח וז"ל: „אחוריים דחכמה ובינה על שם בינה יחשבו ועיין בע"ח שער הזווגים פ"ו” ע"ש. ובחי' „אחוריים” הוא גבורות והעלם (תניא – אגרת הקודש סי' יט [קכח, א]). וראה הערה 39.
- (38) ראה מילואים אות יו"ד.
- (39) יש לומר בדא"פ הכוונה, דמרמז בתיבת „שושן” שרשנ” דהוא מספר השמות דהרב רלו"צ זצ"ל בעל המחבר ואמו, והאם הוא בחי' בינה (כמבואר בתניא פרק ג/ דחכמה ובינה הוא אב ואם ע"ש). ובחי' בינה הוא מקור ה„גבורות”, היינו דבחי' גבורה הוא כמו „תולדה” מבחי' בינה, והיינו דגבורות עצמן מרומז בהרב רלו"צ זצ"ל בעל המחבר ה„בן-התולדה, ומרומז בשמו „לוי יצחק”, והאם „זעלדא רחל” מרמז לבחי' בינה וד"ל.
- ובזה יומתק גם הגי', דאמו „זעלדא רחל” בגי' אותיות „שן” דשושן, ואותיות „שו” בגי' „לוי יצחק בן”, והוא כמו ה„בן” (מספר „שו” – גבורה כנ"ל הערה 34), היוצא מ„שן” בחי' בינה – האם. וביחוד הַבֵּן והאֵם – בינה מקור הגבורות – הוא בגי' „שושן”.

(* הנה ידוע דבחי' חכמה הוא שם ע"ב: יו"ד ה"י וי"ו ה"י, ובחי' בינה הוא שם ט"ג: יו"ד ה"י וא"ו ה"י, ושם ע"ב ב„אחוריים” הוא מספר קפ"ד – 184, ושם ט"ג ב„אחוריים”, בגי' קס"ו – 166. וביחוד קפ"ד + קס"ו = ש"ן.

והביאור: שם ע"ב ב„אחוריים” הוא: יו"ד (20) + יו"ד ה"י (35) + יו"ד ה"י וי"ו (57) + יו"ד ה"י וי"ו ה"י (72) = 184 קפ"ד.

ושם ט"ג ב„אחוריים”, הוא: יו"ד (20) + יו"ד ה"י (35) + יו"ד ה"י וא"ו (48) + יו"ד ה"י וא"ו ה"י (63) = 166, קס"ו.

ראה לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית עמוד קיב. ועוד. ויקלוט לוי יצחק על התורה חלק ג סוף סימן קמג. חלק ד סימן מח. קח. קט.

(שושן⁴⁰ הוא אדום⁴¹ כמו שושנה אדומה⁴². והיינו⁴³ בינה⁴⁴ מקור

(40) ראה תורת מנחם התוועדויות ה'תשנ"ב חלק ב ע' 185 הערה 34, וז"ל: "כידוע שכנסת ישראל נקראת בשם „שושנה" – „כשושנה בין החוחים כן רעייתו בין הבנות" (שה"ש ב, ב. וראה שהש"ר עה"פ. ספר הלקוטים (דא"ח להצ"צ) ערך שושנה (ע' קצו ואילך). וש"נ, והקב"ה (בזמן הגלות) נקרא בשם „שושן" (ראה לקוטי לוי"צ לזח"ב ע' מד)."
(41) שושן הוא אדום: מבאר ומרמז שני פרטים בגוון „אדום":

(א) „שושן הוא אדום".

(ב) יום כיפור שהוא ע"ד פורים – שושן הבירה – המחתה דקטורת היתה של זהב שהוא גוון אדום.

מראה אדום מורה על גבורות. ראה פרדס (שער הגוונים) ש"י, פ"ג. פרי עץ חיים (שער עולם העשייה) שער ה' פ"ג. לקוטי תורה פ' ראה סוף ע' לא, ב. לב, ג. תורת חיים תרומה ע' שו סוף ע' ד ואילך. ועוד. וראה לקמן הערה 46. מילואים אות יא.

(42) ראה הביאור בהערה 46. ועייג"כ ספר המאמרים תקס"ח חלק א' עמוד צ. חלק ב' ע' תרצב. אור התורה מגילת אסתר עמוד ב'שעח. ב'טטו. פרשת לך לך פד, א ואילך. ספר המאמרים ה'תשמ"א ד"ה ליהודים היתה אורה.

(43) והיינו בינה מקור הגבורות: המעיין יראה, דבהרשימה מבאר ומרמז „עשר" פרטים בענין „בינה" (שהוא „מקור הגבורות"), והם:

(א) השמות „לוי יצחק" בגי' „נדר" בחי' בינה.

(ב) השמות „לוי יצחק בן זעלדא רחל" בגי' „שושן", שושן מרמז לבחי' בינה.

(ג) יום הכיפורים – בחי' בינה – מתחיל הפייט בתיבת „שושן".

(ד) בהנ"ל, המחתה של יוהכ"פ של קטורת – בחי' בינה.

(ה) בהנ"ל, המחתה היתה של זהב – בחי' בינה.

(ו) „שושן" עיר „גדולה" – בחי' בינה.

(ז) „שושן" היא עיר של „מלוכה" בחי' בינה.

(ח) רמז דהמשפט נמסר ביום כ"א לחודש תשרי – יום הושענא רבה, בגי' שם אהי"ה – בחי' בינה.

(ט) רמז דנשלח לעיר „ציאילי", המרמז בגי' לשם אהי"ה דבינה.

(י) רמז דבא לציאילי ביום ב' בשבוע, והכתב נמסר ביום ד' בשבוע, מספר ויום ב' מרמז לבינה, ומספר ויום ד' מרמז לגבורה – והיינו בינה מקור הגבורות.

וראה ההערות דלקמן, ובמילואים אות יג.

(44) בינה מקור הגבורות: ראה סידור עם דא"ח עמוד ר, ב וז"ל: וביאור הדברים ידוע, להיות שהבינה נק' אם הבנים והוא בחי' השגת השכל שממנה דוקא נולדו המדות אהבה ויראה כו' כידוע, והנה ההשגה היא בחי' יש ודבר מה כי ההשגה וההבנה מורגשת במוח וזוהו נולדו המדות בבחי' יש יותר, כי המדות יותר המה מורגשים במציאות, וידוע שבהגשמת המדות יוצא מהם ג"כ בחי' פסולת גמור, כמו הכעס שמסתעף מן ההתלהבות ברשפי אש, וכיוצא בזה במדת החסד שהיא אור האהבה כאשר באה בהגשמה ככלי, הנה יסתעף ממנה ג"כ פסולת גמור כמו התאוה רעה וכיוצא. וכענין הידוע דאברהם יצא ממנו ישמעאל דהיינו מבחי' החסד האלקי דאברהם איש החסד יצא מותרי החסדים והוא הקליפה דישמעאל, ואמנם אין ישמעאל יונק רק מבחי' הצפרנים שביד, וכידוע בענין נט"י לפי שהיד הוא בחי' חסד שנק' דרועא ימינא ובסוף היד יוצא' המותרות והן הצפרני' כמ"ש במ"א, ועד"ז עשו שיצא מיצחק הנה יצחק בחי' הדין דקדושה האלקית ויצא ממנו

הגבורות. ולכן ביום הכפורים בחי' בינה⁴⁵ מתחיל הפייט דתפילת מוסף
בתיבת שושן. שושן⁴⁶ עמק איומה, והמחתה דקטרת⁴⁷ של יוה"כ הייתה של

מותרי הזהב הנק' סוספיתא דדהבא כידוע, ונעשה שרש לדין גמור בבי"ע שהוא כדמיון הכעס
וכמ"ש וחרה אף הוי' כו'.

וכ"ז הוא מצד בחי' יש דבינה שלהיותה באה בבחינת יש ונולדים ממנה המדות בבחינת יש
יותר ע"כ יוכל להסתעף בחי' היש גמור שהוא בא בבחי' הפירוד לגמרי כמו עשו וישמעאל וכיוצא
בהן בכל הע' שרים.

וז"ש בכמה דוכתי דבינה מינה דינין מתערין פי' אע"פ שעצמות אור הבינה היא מושללת
מבחינת הדינין והגבורה שהרי נאמר אם הבנים שמחה, אבל מסתעף ממנה שורש ומקור לדינין.
ע"ש.

(45) תיקוני זהר תיקון כא. ראה סידור עם דא"ח ע' רמט, ג וז"ל: ביו"כ מתעלה מדת מלכות
למעלה מבחי' ז"א ואיננה מקבלת כלל מבחי' המדות אלא מקבלת מבחי' מקור המדות שהוא בחי'
בינה שנקרא אם הבנים, והבינה שרש בחי' יו"כ שנקרא יובלא כו' וע"כ נק' קדוש הוי' שאין בו לא
אכילה ולא שתיה כו' כמו העה"ב שאין בו אכילה ושתיה כו', כי .. מבחי' הכלים החיצונים דז"א
שנעשה בחי' נפש דעשיה יוכל להיות התהוות ענינים גשמיים בעולם העשיה .. כו', וכך הוא בכל
ענינים הגשמיים דנוגה כמו מאכל ורחיצה וסיכה כו' שכולם ענינם עונג גשמי, וכולם ביו"כ
אסורים לפי שהמלכות עולה למעלה מבחי' המדות דז"א כנ"ל דהיינו במקום בחי' בינה שלמעלה
מחו"ג דז"א ששם אין מקום ושרש כלל להתהוות חיצוניות השפע הזאת כמאכל וכיוצא וד"ל. והוא
דוקא ביו"כ .. צריך שיהי' מופשט ממנה כל עונג גשמי, ובדרך כלל הן ה' ענויים כמ"ש ועינתם
את נפשותיכם דקאי על נפש עליונה כו' שהוא כללות נש"י שנקרא מלכות כמאמר כל ישראל בני
מלכים הן כידוע, וה' ענויים נגד ה"ג שבהן עולה כו' כנ"ל וד"ל.

ומכ"ז מובן פי' הפסוק לפני הוי' תטהרו פי' ביו"כ דוקא לפני הויה תטהרו דהיינו לפני שם
הוי' דמדות דז"א שנקרא שם הוי' בכלל כי בחי' הבינה שרשם בשם אהיה כו', והטעם משום דלפנים
ולמעלה השם הוי' דז"א עולה המלכות ביו"כ כי שרש בחי' יו"כ הוא בבחי' בינה וע"כ נק' קדוש ה'
וכמו העה"ב שאין בו לא אכילה כנ"ל וד"ל.

וראה ספר המאמרים מלוקט חלק ג' ע' סו ובהערות שם. תורת מנחם התועדויות חלק יח ע'
84. לקמן מילואים אות יד.

(46) ראה תורה אור קטז, ג וז"ל: ארז"ל גלו לבבל שכינה עמהם שנאמר למענכם שולחתי
בבלה גלו לעילם שכינה עמהם שנאמר ושמתי כסאי בעילם ועילם היינו שושן כמ"ש בספר דניאל
בשושן הבירה אשר בעילם המדינה, וא"כ היה בזמן אחשוורוש התלבשות השכינה בשושן הבירה
לפי שכנ"י קיבלו השפע ע"י אותו השר של מדי וזהו ענין שושן מלשון שושן עמק איומה שהיא
בחי' כשושנה בין החוחים והנה בשושנה יש תליסר עלין דסחרין לשושנה כמ"ש בזהר ר"פ בראשית
ע"פ כשושנה כו' ע"ש ובפ' פנחס ע"פ למנצח על שושן עדות והשושנה אדומה בעצם אך ע"י האש
מתלבנת וכמ"ש בזהר שמות והיינו שע"י גלות מדי נתבררו נש"י וכמ"ש אם יהיו חטאיכם כשנים
כשלג ילבינו. ונקראת איומה לשון תוקף להגן עליהם מן החיצונים וכמ"ש בזהר ר"פ תרומה ככ"ז
ב' איומה תקיפא לאגנא על כולא כו' ונטלא חילא מעלמא עילאה וכך שושנה שבין החוחים מקבלת
משושנה עילאה בחי' רעיתי. ע"ש.

וראה אור התורה מגלת אסתר ע' רנה וז"ל: מעשה המגילה שהוא רומז על גלות השכינה
מלכותו ית' למטה בבי"ע ולכן נק' שושן כי כנ"י נק' שושן שושן עמק איומה והוא כמ"ש כשושנה
בין החוחים מה שושנה אית לה תליסר עלין דסחרין לה אוף כנ"י כו', והנה השושנה היא אדומה
ומתלבנת ע"י האש, וכך כ"ז הוא בכנ"י שהיא בין החוחים שנשפלת למטה בגלות בשר של בבל

זהב⁴⁸ אדום. ויום הכפורים הוא כמו פורים⁴⁹ כידוע. הנה בפורים הי' כל המעשה בשושן הבירה. וי"ל שושן הבירה שהיתה עיר גדולה⁵⁰ עיר המלוכה רומז על בינה, וד"ל).

ולכן היא אדומה בעצם סומקא כוורדא בחי' גבורות כי ירידה זו הוא ע"י בחי' גבורות כמשי"ת לקמן בפ"י אתה גבור לעולם כו' ואח"כ ע"י ירידה זו נעשי' עלי' והוא מה שמתלבנת והיינו ע"י האש שהוא בחי' התעוררות רשפי אש בכל ניצוץ מישראל לעלות למקורו כו' ונקראת איומה לשון תוקף להגין מן החיצונים כנודע וכמ"ש בזהר ר"פ תרומה בענין איומה כנדגלות איומה תקיפא לאגנא על כולא ואפילו בח"ל שאין התגלות השכינה היינו לינקא מינה בבחי' פנימי אבל לאגוני מיגנא כמ"ש בזהר פ' לך. עי"ש.

ועיין אור התורה שם ע' ברפ"ז. תורת מנחם ספר המאמרים ה'תשי"ז סוף ע' קנו ואילך. לקמן מילואים אות יב.

(47) קטורת מרמז לבחי' בינה, ראה לקוטי תורה להאריז"ל פ' ויקרא ד"ה ונבאר עתה כוונת נדב ואביהוא. שער הפסוקים עה"פ (משלי כז, ט) „שמן וקטורת ישמח לב". אור התורה פ' תולדות ע' 310. תצוה ע' א'תשס. אחרי ע' רצד. ועוד.

(48) רמב"ם הל' עבודת יום הכיפורים פ"ה ה"ה. וראה פ"ח שער יוהכ"פ פ"ד. זהב הוא בחי' גבורה שרשרו מבניה. ראה תניא פרק נ. תורה אור כו, ד. לקוטי תורה פ' בעלותך לב, ד. לה, ד. אור התורה וישב עמוד רנג, ב. לקוטי שיחות חלק ו' עמוד 159. תורת מנחם התועודיות ה'תשנ"ב חלק ב' עמוד 82. לקמן מילואים אות טו.

אור התורה תצוה עמוד א'תריג. וז"ל: אר"ל לא הי' העולם כדאי להשתמש בזהב ולמה נברא בשביל בית המקדש כו' והיינו כידוע בענין מעלת הזהב על הכסף שהכסף שרשו מבחי' חסד ע"ש (ראה בראשית לא, ל) נכסוף נכספתה ל' אהבה ואהבה היינו חסד, אבל הזהב שרשו מהבינה שלמעלה מהמדות ולכן נאמר בתורה (תהלים יט, יא) הנחמדים מזהב כו', וזהו שלא הי' העולם ראוי לזהב כי עולם שרשו מו"ק מעלה ומטה וד' רוחות וראשיתם החסד (תהלים פט, ג) עולם חסד יבנה, ולכן אינו ראוי להשתמש רק בכסף ששרשו מהחסד ולא הזהב שהוא נעלה מהכסף ושרשו מהבינה והבינה נק' (ישעי' מ, כו) מי ברא אלה בחי' שאינו מושג כלל ונק' ג"כ עוה"ב, ולא נברא הזהב אלא בשביל בית המקדש כי בית המקדש שרשו מבחי' ה' עילאה בינה כו' כמ"ש מזה בלקוטי תורה [דרושים לר"ה נז, ב] בד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת. עי"ש.

(49) ראה תיקוני זהר תיקון כא (נז, ב). תורה אור מגילת אסתר צב, ד. צג, סע"ג. צה, סע"ד. ק, סע"א ואילך. קכא, א. לקוטי תורה אחרי כו, ג ואילך. כז, ד. תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט – חלק ג' ע' סו. ספר השיחות ה'תשמ"ט, ש"פ אמור סוף סעיף ח (ע' 444). ש"פ במדבר סוף סעיף י (ע' 491). ספר המאמרים ה'תשל"ז ע' כזו ואילך. ועוד.

(50) עיר גדולה .. רומז על בינה: פירוש, עיר נקרא כשיש צירוף של כמה וכמה בתים וכל בית ע"י צירוף אבנים, וידוע דאיתיות נק' אבנים דשני אבנים בנות שני בתים, תורה אור נו, ב. אור התורה נח ע' 2140. ועוד.

ועיר גדולה הו"ע התרחבות, וע"ד בחי' בינה בהתפשטות ובהתרחבות, ראה ביאורי זהר להצמח צדק ע' תקסו וז"ל: ידוע דאיתיות גדולות הן בבחי' בינה, ואיתיות בינוני' בז"א, ואיתיות הקטנים במלכות, והיינו, לפי שבבינה הוא ריבוי האור שנק' רחובות הנהר שמתפשטת בהרחבה והתפשטות והעיקר מפני שהתגלות עתיק הוא בבינה ולכן נקרא עוה"ב, וע"כ גם האותיות דבינה שהם בחי' אחוריים הם בהתפשטות והרחבה לכן המה רברבן בתמונה שבכתב.

משא"כ האותיות שבמלכות שמקבלת מזעיר אנפין ולא כמו בינה שמקבלת מא"א ועתיק כנ"ל, וזהו"ע ותקנא רחל באחותה ע' זהר ר"פ תרומה דקכ"ו ע"ב, וגם היא בחי' לבנה שנמטעט אורה,

וזהו שישבתי בבית האסורים משך שב"א ימים, נקודת שב"א⁵¹ הוא בגבורה כידוע.

והיא תכלית וסוף כל דרגין להיות מקור לנבראים בעלי גבול ולכן נקראת הקטנה ה' קטנה כמ"ש בתו"א [כט, ד] סד"ה בכ"ה בכסלו וזהו ענין בהבראם ה' זעירא, משא"כ ה' גדולה לאה כו', לכן גם האותיות שלה הם אתון זעירין בצמצום וקטנות וכו'.

ואותיות בינונים הם בז"א שהוא ממוצע בין אתון רברבין ובין אתון זעירין, שלגבי המלכות הרי האותיות גדולים כי זהו ענין יחודא עילאה, ולגבי אתון רברבין דע"ק הרי ז"א נחשב כמו יחוד"ת, כי ז"א לגבי עתיקא כאלקים חשוב כמ"ש [לקו"ת דרושים לש"ת סו, א] בניאור ע"פ שובה ישראל. ע"ש.

וראה לקמן מילואים אות טז.

51 נקודת שב"א הוא בגבורה כידוע: פירושו: מבואר בעץ חיים שער (ח) דרושי הנקודות פ"א. דהנקודות באל"ף ב"ת הם ט' במספר, שהם: קמץ, פתח, צירי, סגול, שבא, חולם, שורק, חירק, קבוץ, והם כנגד "קמץ" – כתר, "פתח" – חכמה, "צירי" – בינה, "סגול" – חסד, "שבא" – גבורה... והביאור: הנה כל שבע הנקודות האחרונים הם רק ב"צירי" נקודות, וכל נקודה הם כמו אות

יוד שהוא כמו נקודה אחת, חוץ קמץ ופתח שהם ביחד ציור ב' פעמים אות ו' ואת י', (דקמץ הוא ציור אות ו' לרותב וגם אות י' באמצע, ופתח הוא רק ציור אות ו' לרותב). וב' פעמים ו' (12) + אות י' (10) בג"כ כ"ב, כנגד כ"ב אותיות דאל"ף ב"ת. משא"כ שאר כל הנקודות הם רק בציור "נקודות". ומבאר שם וז"ל: שנודע כי הן נקודות תחתונים (היינו צירי, סגול, שבא, חולם, שורק, חירק, קבוץ) הם כנגד ז' מלכים שמתו, אבל הראשונים (קמץ ופתח) לא מתו, ונודע כי בחי' השבירה היא

שבירת הכלי, לכן הן נקודות אחרות נשארו בלא כלי רק אור לבדו, שהוא בחי' הנקודות. אבל הראשונים שלא מתו ונשארו עם הכלים שלהם.. שהם הכ"ב אותיות הרמוזים בקמץ ופתח כנו" ע"ש.

ומבואר, דקמץ ופתח הוא בחי' כתר וחכמה, צירי בחי' בינה⁵², סגול בחי' חסד, "שבא" בחי' גבורה. ראה לקמן מילואים אות יג. ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק ג' סימן קמג.

וראה תורת מנחם חלק מד ע' 217 וז"ל: נקודת שב"א (שב"א בב') כפי שצריך לכתוב ע"פ קבלה (ראה אגרות קודש חלק טז סוף ע' רצו ואילך וש"ג) הוא בגבורה כידוע, כי ניקוד השב"א הו"ע של שחרות, ללא הברה, שזהו"ע ספירת הגבורה והמלכות ע"ש, ומצויין שם, ראה פרדס שער לב (שער הכוונה) פרק ב. שערי זהר לנדרים לו, א (עת, ד ואילך).

ועייג"כ לקוטי לוי יצחק, לקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל ע' נט וז"ל: נקודת שב"א שהוא ב' נקודות זה תחת זה שהוא בגבורה, ע"ש. וראה לקמן מילואים אות יז.

(* כידוע דהן מלכים אדום (וישלח פרק לט) הם כנגד ז' מלכים דתהו שנשברו, והוא כנגד הז' מדות רעות, וסיבת השבירה הוא מצד ריבוי אור בלי כלים, וזהו דהנקודות דקמץ ופתח יש להם גם כלים, שהוא הכ"ב אותיות, משא"כ שאר הנקודות הם רק בציור "נקודה" – אור בלי כלי, וע"כ הם רומזים על השבירה דז' מלכים שמתו. ראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי [קה"ת ה'תשע"ה] בלק עמוד רז, ב. לקוטי לוי יצחק הערות לזהר בראשית עמוד רלה. ועוד.

(** ראה שם ביאור הטעם, שזוהי בחי' הז' מלכי דתהו שנשברו מ"בינה" (ודעת), שהוא ע"ד המבואר לעיל הערה 44 ש, בינה היא מקור הגבורות" ע"ש. ראה תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים לשי"ט עמוד נ. לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית ע' קצח. רלט. ועוד.

והגלתי על משך ה' שנים. לנגד⁵² הה' גבורות⁵³.

(ומשך זמן הלימוד דעבודת הלויים הוא ה' שנים. כמ"ש בפרש"י⁵⁴ בחומש בפ' בהעלותך בפסוק זאת אשר ללויים כו' ע"ש. כי לויים (מספר⁵⁵ אלקים). הם בחי' גבורות. וה' שנים הוא לנגד ה'⁵⁶ גבורות).

ודע⁵⁷ שה' פעמים שנ"ה הוא מספר⁵⁸ כל הכ"ב אותיות⁵⁹ עם אותיות

(52) לנגד הה' גבורות:

מבאר ומרמז „שלוש עשרה“ פרטים במספר „ה“ – ה' גבורות, והם:

- (א) הגלות נמשכה „ה“ שנים – כנגד „ה“ גבורות.
 - (ב) רמזו בהשם „לוי“, דעבודת הלויים „ה“ שנים.
 - (ג) רמזו „לויים“ מספר „אלקים“, דיש בו „ה“ אותיות, כנגד ה' גבורות. ראה הערה 56.
 - (ד) מספר „ה' שנים“ דוקא, בגי' כל אותיות האל"ף בי"ת, והאותיות שרשן ה מוצאות הפה.
 - (ה) בהגיל המספר אל"ף בי"ת כולל „ה“ האותיות הסופיות „מנצפ"ך“ – בחי' גבורה.
 - (ו) רמזו להמשנה בן „ה“ שנים למקרא.
 - (ז) המשפט נמסר בליל הושענא רבה – ורמזו בהשם „יצחק“ – שאז לוקחים „ה“ ערבות כדי להמתיק „ה“ גבורות.
 - (ח) בהגיל חובטין הערבות „ה“ חבטות בקרקע כדי להמתיק „ה“ גבורות.
 - (ט) היו „ה“ בתי אסורים.
 - (י) כנגד האות „ה“ אחרונה דשם יהודה.
 - (יא) כנגד „ה“ אותיות דמילוי שם ב"ן.
 - (יב) ליל הושענא רבה בחי' „צל“, רמזו לשם אהי' במילוי אות „ה“.
 - (יג) הגלות לעיר ציאייל, בגימטריא שם אהי' במילוי אות „ה“.
- וכפי שיבואר הכל לקמן.

(53) הה' גבורות: החמשה גבורות הם כנגד „עיקרי“ המדות, גבורות שבחג"ת נצח והוד. וכן כנגד ה' אותיות „אלקים“ וה' אותיות מנצפ"ך. ראה לקמן הערות 56, 57. מילואים אות יח.

(54) בהעלותך ח, כד. ופרש"י מבין חמש ועשרים. ובמקום אחר אומר „מבן שלשים שנה“ (במדבר ד, ג) הא כיצד מבן חמש ועשרים בא ללמוד הלכות עבודה ולומד חמש שנים, ובן שלושים עובד, מכאן לתלמיד שלא ראה סימן יפה במשנתו בחמש שנים ששוב אינו רואה.

(55) ראה לקוטי תורה להאריז"ל – טעמי המצוות פ' בהעלותך. לקמן הערה 57. מילואים אות א ערך „לויים בגימטריא אלקים“.

(56) לנגד ה' גבורות: ראה הערות לזהר בראשית ע' עב וז"ל: הה' גבורות לנגד הה' אותיות* דשם אלקים, וכן ה' אותיות המילוי דשם ב"ן [ראה לקמן הערות 69, 70] כמ"ש בלקוטי תורה להאריז"ל פרשת לך, הנה מלוי בגי' אלקים, עיין בעץ חיים שער אנ"ך פרק ג' ע"ש. וראה גם הערות לזהר שם ע' צ.

(57) ראה גם לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר שמות-דברים ע' שפח וז"ל: לויים הם בחי' גבורות. לויים מספר אלקים (ובפסוק זאת אשר ללויים) כתיב מבן חמש ועשרים שנה שהוא ה' שנה ללימוד כמ"ש בפרש"י שם, המספר ה' שנה הוא לנגד הה"ג שהמל' נבנית מהם. והוא הכ"ב אותיות וה'

(* ראה ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק ד סי' ה.

מנצפ"ך⁶⁰ הכפולים. כי האותיות שרשן ה' מוצאות הפה⁶¹ שהם בחי' ה' גבורות⁶² כידוע. ולכן בן⁶³ ה' שנים למקרא, כדי שידע מתחלה כל הכ"ז⁶⁴

אותיות מנצפ"ך שבמל', כי מל' ענינה אותיות כידוע, ומספרם יחד הוא אלף תשע"ה הוא מספר ה"פ שני"ה במכוון. עיי"ש. ראה הביאור בהערות לקמן.

(58) ה' פעמים שני"ה = $(355 \times 5) = 1775$, וכן גימטריא דכל האותיות ה"ה אלף בית" כזה: אותיות א עד ט (45) + י"צ (450) + ק"ת (1000) + מנצפ"ך (280) = 1775. ראה לקמן מילואים אות יט.

(59) הכ"ב אותיות עם אותיות מנצפ"ך: מבאר ומרמז כאן חמש פרטים, והם:

(א) הכ"ב „אותיות“ דהאלף בית עצמם, הם מרמז על גבורה, ששרשן מ"ה מוצאות הפה (כדלקמן) כנגד ה' גבורות

(ב) האותיות – ה"סופיות" דאלף בית – מנצפ"ך, מהותן ותוכנם מורה על גבורות. ראה הערה 60.

(ג) האותיות מנצפ"ך ב„גימטריא“ מרמז לגבורה. ראה הערה 60.

(ד) כל האותיות ביחד – הכ"ב אותיות + מנצפ"ך, ב„גימטריא“ ה' פעמים שנה.

(ה) ראה לעיל הערה 57. „מלכות ענינה אותיות“.

(60) אותיות מנצפ"ך הכפולים. פירוש: האותיות „מנצפ"ך הם מיוחדים, בסוג בפני עצמן, משאר

כל האותיות דהאלף בית, דשאר כל האותיות באים, בראש התיבה, באמצע, או בסוף, משא"כ האותיות „מנצפ"ך – היינו האותיות הסופיות „ם, ן, ך, ם, ן, ך, ם, ן, ך“ הם באים רק בסוף התיבה.

וראה במאורי אור ע' מנצפ"ך וז"ל: „מנצפ"ך הם ה' גבורות, ולכן הם באים בסוף התיבה לתת גבול ומדה, כי כן טבע הגבורות“. ובלקוטי לוי יצחק הערות לזהר שמות דברים עמוד שמ וז"ל: „מדה וגבול הם מצד הגבורות, וכמו ה' אותיות מנצפ"ך הבאים בסוף התיבה, שעד פה תבוא ולא יותר, וכל מדה וגבול מצד הגבורות“.

וראה גם בתורת לוי יצחק חידושים וביאורים בש"ס עמוד רכז: מנצפ"ך בגימטריא גבורה דין. עיי"ש.

ובאור התורה דרושים לפסח עמוד תשמח"ט וז"ל: ה' אותיות מנצפ"ך שהם מפרידים ומחלקים את הקול, כי הקול הוא פשוט כקול בהמה ולהיות הקול מתחלק לה' מוצאות מהגרון בומ"פ וכו' הוא עיי' ה' גבורות עיי"ש.

וראה ספר הערכים חב"ד אותיות עמוד א' ואילך, ובעיקר שם עמוד סד. [ואותיות אלו הם כפולים בהאלף בית].

(61) פירוש: דיש ה' מוצאות הפה (ספר יצירה פ"ב, ג), דאותיות הדיבור נוצרות עיי' שההבל והקול מכה באחד מתמשה מוצאות הפה, והם: אותיות אהה"ע – מהגרון, בומ"פ – מהשפתיים, גיכ"פ – מהחך, דלטנ"ת – מהלשון, זסר"ץ – מהשיניים. ראה ספר הערכים חב"ד אותיות אלף-אטב"ח עמוד לג ואילך.

(62) ראה תניא – שער היחוד והאמונה סוף פרק ד'. ספר המאמרים תרנ"ט [קה"ת ה'תשע"א] ע' עא"עב, ובהנסמן שם. ועוד.

(63) אבות פרק ה' משנה כב.

(64) ראה לקוטי שיחות חלק ט עמוד 135 הערה 8 (מובא גם בתורת מנחם – תפארת לוי יצחק בראשית סימן ג') וז"ל: ועל פי המבואר יתוסף ביאור בלשון אדמו"ר הזקן (הל' תלמוד תורה**

(* ראה ספר המאמרים תרנ"ט [קה"ת ה'תשע"א] ע' מז ואילך, ובהנסמן שם.

(** (הלכות תלמוד תורה פרק א הלכה א) וז"ל: „... מצות עשה מן התורה על האב ללמוד את בנו

אותיות. (להעיר ג"כ מענין האלף ושבע מאות ושבעים וחמשה שקל שמהם נעשה וויים לעמודים כו' כמ"ש בפ' 66 פקודי).

וישבתי בה' בתי אסורים. (דניפראָפּעטראָווסק. קיוב. דניפראָפּעטראָווסק. חאַרקאָו. אַלמאַ-אַטאַ). לנגד הה' גבורות.

(ואם כי עיירות הם ד'. אך בדניפראָפּעטראָווסק ישבתי בב' בתי אסורים שונים. שבתוך העיר ומחוץ לעיר 66. גם 67 ע"ד ד' ה' דיהודה 68. שם ב"ן 69 אותיות הפשוטים ד' 70 ואותיות המלוי ה' 71. וכמ"ש 72 במ"א).

בתחלתו) „שאו מלמדו לקרות תורה שבכתב מעט מעט” – משמע שעד עתה: א) קריאה לא ידע כלל. ב) יודע כל המוכרה לדעת לפני זה.

(65) לח, כח. והוא בדיוק מספר 1775. ראה מילואים אות יט. כ.

(66) „שבתוך העיר ומחוץ לעיר”: מהלשון של הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר אינו „ברור”, אם המאסר „הראשון” בעיר דניפראָפּעטראָווסק הי' „בתוך” העיר, והשני „מחוץ” לעיר, או להיפך. אף שעפ"י פשוטות סדר הלשון הראשון הי' בתוך העיר והשני מחוץ לעיר.

הנה כשכ"ק אדמור"ר זי"ע חזר מתוכן רשימת המאסר בהתוועדות כ' מנחם אב ה'תשכ"ה, אמר אז בפירושו, „הראשון” הי' „בתוך” העיר, והשני „מחוץ” לעיר. וראה לקמן הערה 70, דיוק פרט זה.

(67) גם ע"ד ד' ה' דיהודה: ראה אור התורה פ' ויחי (בראשית כרך ב) ע' 722 ואילך, דאותיות יה"ו הם בחי' המשפיע, ואות ד' ה' הם בחי' מלכות – המקבל. וז"ל: אות ד' רומזת על המלכות שהיא סיהרא כמו שהיא עדיין בבחי' עוני, דהיינו לשון דלות ומסכנות דסיהרא לית לה מגרמא כלום, וזהו קודם שקבלה האור מהשפע..., ובחי' אות ה' זה במלכות כשנתייחדה וקבלה אור ושפע. עי"ש כל הביאור.

ועד"ז כאן, „עיירות” הם „ד”, והבתי אסורים „ה”, לנגד הגבורות כפי שבא ונמשך במלכות, כנגד שני פרטים המרומזים באותיות „ד-ה” – והיינו ה„ד” וה„ה” כפי שנמשך בעולם הגשמי ועייג"כ אור התורה פרשת תולדות ע' 284 ואילך.

(68) ראה גם לקמן הערות 69, 70. ועייג"כ בענין יהודה – תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים לש"ס ע' שה. לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית ע' פח.

(69) יָסַם ב"ן: הוא שם הוי' במילוי כזה: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה בגי' 52 (ב"ן) – וצירוף ומילוי האותיות באופן כזה מורה על בחי' מלכות וגבורות, דהרי אין מלך בלא עם מלשון גחלים עוממות (תניא – שער היחוד והאמונה פ"ז), דהיינו עולם בבחי' יש ודבר נפרד, דהחיות אלקי בעולם, ואינו נרגש בהנבא.

ואחד הביאורים הוא, דהרי שם ב"ן הוא: יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה, דהאותיות של השם יהו"ה וה„מילוי” הם כשוה במספר, היינו, ה' הוא מספר 10 וכן המילוי י"ד הוא מספר 10, וכן אות ה (5)

הקטן תורה.. ומאימתי אביו חייב ללמדו משיתחיל לדבר מלמדו תורה צוה לנו משה וגו', ופסוק ראשון מפרשת שמע, ואח"כ מלמדו מעט מעט פסוקים פסוקים בעל פה עד שיהא בן חמש למקרא, דהיינו בשנת חמישית שאז מלמדו לקרות תורה שבכתב מעט מעט בביתו, עד שיהי' בן שש או בן שבע וכו'.

[וראה אגרות קודש מכ"ק אדמור"ר זי"ע ח"ב עמוד רפח. חיד"ע עמוד נח. (הערות וציונים על הלכות תלמוד תורה שו"ע אדמוה"ז ח"א 17/א)].

(* היינו „דיעת האותיות”, ולאחר שלמד ויודע כל האותיות, אז בהיותו „בן חמש למקרא”, אביו „מלמדו לקרות תורה שבכתב מעט מעט”.

והמילוי הוא "ה", וכן ו (6) והמילוי ו, וכן ה'ה, והוא רמז על בחי' מלכות, דבדבר הגשמי אין ניכר ונראה שום חילוק בין הצורה החיצונית והפנימיות, וד"ל.

וראה תורת מנחם – ספר המאמרים ה'תש"כ ע' קג וז"ל: ושם ב"ן הוא במלכות, ולכן הוא במילוי ההי"ן, שהמילוי הוא כמו עצם האות, שזה מורה על צמצום ומיעוט האור בבחי' המלכות, וכמו עד"מ בהשפעת השכל, שתלמיד גדול שיודע את עומק השכל, הנה כשמגלה ומשפיע את השכל לזולתו, אינו מוכרח להשפיע לו באותיות אלו דוקא שבהם קיבל את השכל, אלא יכול להשפיע גם באותיות אחרים, משא"כ תלמיד קטן שאינו יודע את השכל לעומקו, הנה גם כאשר יש לו כח הגילוי וההשפעה לזולתו, הרי הוא מוכרח להשפיע באותם האותיות שקיבל דוקא. ועד"ן יובן בבחי' המלכות שהאור שם הוא בתכלית המיעוט, ולכן ההשפעה דבחי' המלכות היא באותו האופן כמו שהוא במלכות עצמה, שזהו שהמילוי הוא את ה"א, דהיינו שהמילוי הוא כמו עצם האות עי"ש.

(70) הנה בדא"פ י"ל, דבתיבת ש"ש ב"ן אותיות הפשוטים ד' ואותיות המילוי ה" מבאר ומרמז ל"ש"ש פרטים, והם:

- (א) למה היו ד' ערים דוקא?
 (ב) למה היו ה' בתי אסורים דוקא?
 (ג) בהחמשה בתי אסורים, הנה "שני בתי האסורים" היו מעיר אחת?
 (ד) בהנ"ל, השני בתי אסורים היו בעיר "דניפראפעטרָאווסק", היינו דההכפלה ה' דוקא בהעיר שממנו "התחיל" המאסר, דאם ההשגחה העליונה רצתה שיהיו שני בתי אסורים מעיר אחת, ה' יכול להיות ההכפלה מעיר חרקוב או קיוב או אלמא־אטא, זה שה' דוקא בעיר "דניפראפעטרָאווסק" – העיר הראשונה, הרי זה בכוונה העליונה, ומהו הטעם בזה?
 (ה) מדייק בלשון ב' בתי אסורים בעיר – דניפראפעטרָאווסק, "שבתוך העיר ומחוץ לעיר", ולמה היו שני בתי אסורים אחד בתוך ואחד בחוץ?
 (ו) בהמשך להנ"ל, גם מדוייק, ההשגחה העליונה עשה, שלא רק שהיו שני בתי אסורים בעיר הראשון, אלא גם פרט זה מדוייק, "שהראשון" ה' דוקא "בתוך" העיר, והשני "מחוץ" לעיר, דהי' יכול להיות להיפך, הראשון מחוץ לעיר והשני בתוך?
 (ז) עפי" מ"ש בשאר כתבי הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר, י"ל בדא"פ, דמרמז כאן הטעם שהמאסר התחיל ביום "ט" דוקא.

והביאור:

מבואר בחסידות* דיש ד' אופני מילוי שם הוי"ו**, ע"ב (בחי' חכמה), ס"ג (בינה), מ"ה (ז"א), ב"ן (מלכות). והנה בשמות ע"ב ס"ג מ"ה יש ד' אותיות השם ומילוי י' אותיות, משא"כ שם ב"ן יו"ד

(* ראה מאמרי אדמו"ר הזקן ענינים ע' קפב ואילך. אה"ת ענינים ע' רמ ואילך. ועוד.
 (** פירוש:

טבלא מילויים דשם יהוה			
שמות	הצירוף	בחי'	בעבודת ה'
ע"ב	יו"ד ה"י וי"ו ה"י	חכמה	אמונה
ס"ג	יו"ד ה"י וא"ו ה"י	בינה	שכל
מ"ה	יו"ד ה"א וא"ו ה"א	ז"א	מדות
ב"ן	יו"ד ה"ה וי"ו ה"ה	מלכות	מעשה

ה"ה ו"ו ה"ה, יש "ד" אותיות השם – יהו"ה, ו"ה" אותיות המילוי, והם; (י"ד ה"ה ו"ו ה"ה), נמצא דבשם ב"ן יש מספר "ד" ומספר "ה".

ומבואר (כנ"ל הערה 69) דשם ב"ן הוא בחי' אלקות שבא בבחי' העלם והסתר וכי'.

ועפ"ז מבואר כל הרמזים, דה"י דוקא "ד" ערים ו"ה" בתי אסורים, בדיוק כמו שם ב"ן – האותיות השם והמילוי.

ה"ה "ד" ערים הם כנגד ה"ה "ד" אותיות יהו"ה ד"שם ב"ן".

ה"ה" בתי אסורים הם כנגד ה"חמשה" אותיות המילוי יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה.

והנה באות "ראשון" (היינו האות י') יש "שני" אותיות המילוי – היינו אותיות ו"ד, ולכן היתה ההכפלה דוקא בבית אסורים "הראשון" כנגד שני האותיות המילויים ו"ד.

וגם מזדייק, שהראשון "בתוך" העיר, בדיוק כמו האות "ו" שהוא "בתוך" ובאמצע האותיות יו"ד, שיש את י' מלפניו, ואת ד' לאחוריו.

והבית אסורים "השני" של דניפראָפּעטראָוסק הי' "מחוי" לעיר, הוא כנגד האות "ד" שהוא האות "השני" של המילוי יו"ד, והוא "מבחוץ" (ובסוף) של המילוי וד"ל.

ושאר אותיות ה"מילוי" (מאותיות ה"ה ו"ו ה"ה) הם כנגד השלשה בתי אסורים "קיוב, חרקוב, אלמא-אטא".

והנה תורת ובכתבי הרלו"צ זצ"ל, מזדייק ומבאר הרבה פעמים, הרמז דיש בסך הכל "ט" אותיות בשם ב"ן (האותיות השם והמילוי ביחד) המרמז לעולם התוהווי"ו, ראה לקמן מילואים אות כג. ואולי מרומז בזה שהמאסר התחיל ביום "ט" דוקא.

71) בהמשך להערה 70, נמצא, מבאר ומרמז כמה פרטים בענין "ד" ו"ה".

(א) היו "ד" ערים, ו"ה" בתי אסורים.

(ב) כנגד אותיות "ד" "ה" שבשם יהודה.

(ג) כנגד "ד" אותיות השם, ו"ה" אותיות ה"מילוי" בשם ב"ן.

(ד) להעיר: דהמעין בהרשימה יראה, דכשמתחיל לבאר "והנה שמי רומז על גבורות, הן לוי והן יצחק", הנה בהמשך הביאור, מזכיר שם "יצחק" "ד" פעמים, ומזכיר שם "לוי" "ה" פעמים וד"ל.

ע"ב הוא שם הוי' במילוי יוד"ן כזה: יו"ד ה"י ו"ו ה"י = 72 ע"ב. ויש בו ביחד עשרה אותיות.

ס"ג הוא שם במילוי כזה: יו"ד ה"י וא"ו ה"י = 63 ס"ג. ויש בו ביחד עשרה אותיות.

מ"ה הוא שם הוי' במילוי אלפ"ן כזה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א = 45 מ"ה, ויש בו ביחד עשרה אותיות.

ב"ן הוא שם הוי' במילוי ההי"ן כזה: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה = 52 ב"ן, ויש בו תשעה אותיות.

והיינו, דשונה שם ב"ן משאר שמות המילואים, בשתיים:

(א) בהמילויים דשמות ע"ב ס"ג מ"ה, האותיות השם והאותיות המילואים אינם שוים

בהגימטריא שלהם, משא"כ בשם ב"ן הגימטריא הם בשוה כמבואר בפנים (וכנ"ל הערה

69).

(ב) בהמילויים דשמות ע"ב ס"ג מ"ה יש בהשם והמילוי עשרה אותיות, משא"כ בשם ב"ן יש

רק תשעה אותיות.

ומבואר בכתבי הרב רלו"צ זצ"ל בעל המחבר, ד"עשרה" מורה על עולם התיקון, ו"תשעה" (לקמן

מילואים אות כג) מורה על בחי' התהו, דמספר עשרה מורה על שיעור רשות היחיד ד"י, ראה שיחות

קודש תשל"ו התועודת י' שבט סעיפים יא. לב. תשל"ט התועודת פ' נצבים סעיף מט. ועוד.

(*** ראה לקמן מילואים אותיות כא. כב, כמה וכמה דוגמאות לזה בכתבי הרב רלו"צ זצ"ל בעל

המחבר. תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט חלק ב' ע' תצב סעיף ו.

(**** ראה ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א' סי' עג. מת. חלק ב' סי' כט. קלד. חלק ג' סי' סד הערה

7. חלק ד' סימן ס – חודש טבת.

והודיעו לי שמשפטי נמסר כו' בליל הושענא רבה⁷³ שאז הוא גמר
הדין סיומא⁷⁴ דדינא. וישב⁷⁵ יצחק ויחפור כו'. ואז חובטין הה' ערבות⁷⁶
מיתוק הה' גבורות. ובליל הושענא רבה אז הוא הצל הבכואה דבכואה

(72) ראה במילואים אותיות כא, כב, כג, מראה מקומות מכתבי הרב רלווי"צ זצ"ל בעל
המחבר.

(73) בליל הושענא רבה: מבאר ומרמז, תשעה"ה פרטים בקשר ל„הושענא רבה“, והם:

- (א) בליל הושענא רבה הוא „גמר הדין“.
(ב) רמז ושייכות לשמו „יצחק“, שמ"ש „וישב יצחק ויחפור“ כתוב בזהר שהוא בשייכות
להושענא רבה.
(ג) בהושענא רבה לוקחים ה' ערבות – כנגד ה' גבורות.
(ד) בהושענא רבה חובטין – ה' פעמים – ה' ערבות, כנגד ה' גבורות.
(ה) הושענא רבה הוא ביום כ"א בחודש, ומספר כ"א הוא בגי' – צירוף יום יט שבט (שבו
הגיע לציאילי), והי' ביום ב' בשבוע.
(ו) הושענא רבה הוא ביום כ"א לחודש, בגי' שם אהי' (21).
(ז) הושענא רבה הוא בחי' ה"צ"ל – רמז למתא „ציאילי“.
(ח) הושענא רבה הוא בחי' שם אהי' במילוי אות ה, בגי' „ציאילי“.
(ט) הושענא רבה בשנת ת"ש – שנת משפט הדין – הי' ביום הרביעי בשבוע, בחי' גבורה.
(74) ראה זהר ח"ג פרשת צו דף לב, א וז"ל: בהאי יומא כתיב (על יום הזה של הושענא רבה
נאמר, מ"ש תולדות כו, יח) וישב יצחק ויחפור בארת המים, (הנה) בארת כתיב חסר ו' (לרמז שבאר
עדיין חסרה תיקון, ומש"כ) וישב, מהו וישב (כי נראה שהוא מיותר), אלא יומא קדמאה דירחא (אלא
ביום הראשון של חדש תשרי שהוא ראש השנה), שירותא דדינא הוה בכל עלמא (התחלת הדין הי'
בכל העולם, לכן) ויצחק קיימא לכרוסטיא לניחון עלמא (הגבורה של יצחק עומד בכסא הדין לדון את
העולם, אבל) בהאי יומא (בוה היום של הושענא רבה, כתיב) וישב יצחק (דהיינו) לאתערא דינין
ולסיימא דינין (חזר לעורר את הדינים ולסיים את הדינים). עיי"ש.
וראה מילואים אות כד, מהמבואר בלקוטי לוי יצחק, אגרות קודש ע' שכט ואילך, דיצחק בחי'
גבורה ודין, ובחי' יצחק בשנה מתחיל מתחלת ראש השנה עד הושענא רבה, וזהו הד' בארות דיצחק,
(א) באר הראשון „עשק“ כנגד יום א' דר"ה, (ב) באר השני „שטנה“ כנגד יום ב' דר"ה, (ג) באר השלישי
„רחובות“ כנגד יוהכ"פ דאין להשטן שליטה אז, (ד) באר הרביעי „ויעל משם באר שבע“, כנגד
הושענא רבה יום ה„שביעי“ דסוכות, עיי"ש.
ובענין החותם בהושענא רבה – ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקסה ע' תתקצח. סידור עם דא"ח
ע' סב, ג. תורת חיים שמות ע' רלג. רמז. אור התורה חנוכה ע' תתקכד. ועוד.
(75) תולדות כו, יח. „וישב יצחק ויחפור את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויקרא
להן שמות כשמת אשר קרא להן אביו“.

ומרמז מ"ש „וישב יצחק“ ססיום הדין הוא בהושענא רבה, וכמו"כ הרב רלווי"צ זצ"ל בעל
המחבר ששמו השני הוא „יצחק“ סיום משפטו הי' בליל הושענא רבה.

(76) ראה סידור אדמוה"ז רסז, ב בהושענא רבה וז"ל: ואח"כ נוטל בידו הערבה וחובט
ה' חבטות בקרקע כדי למתק ה' גבורות ויאמר: יהי רצון מלפניך ... והיום הזה תתן בשכינת
עוזך חמשה גבורות ממותקות על ידי חביטה ערבה מנהג נביאיך הקדושים ותתעורר האהבה
ותנשקנו בנשיקת פיך ממתקת כל הגבורות וכל הדינין, ותאיר לשכינת עוזך בשם (י"ד) היא
וא"ו) שהוא טל אורות טלך עיי"ש. וראה פרי עץ חיים שער לולב פרק ו. וז"ל ושמעתי ממורי

שהוא משם⁷⁷ אהי⁷⁸ דההיין⁷⁹. ועיין בפע"ח⁸⁰ בכוונות דהו"ר. זהו ששפטו

[האריז"ל] שאמר, שתחבוט בקרקע ה' פעמים נגד ה' אותיות מנצפ"ך, כי ה' גבורות נגד ה' בדי ערבות עיי"ש.

(77) שהוא מן אהי"ה: מבאר ומרמז כאן חמשה פרטים בשייכות לשם אהי"ה, והם:

- (א) הדין והמשפט הי' ביום הושענא רבה, והוא בחי' שם אהי"ה.
 (ב) הושענא רבה הוא יום כ"א להחודש. שהוא מספר שם אהי"ה (21).
 (ג) נשלח לעיר „צאילי“ שהוא בגי' שם אהי"ה במילוי אות ה'. (ראה הביאור בהערה 79).
 (ד) בא לצאילי ביום ב' בשבוע, שהי' יום יט לחודש שבט, ביחד ב + יט בגי' כ"א, שהוא מספר שם אהי"ה.
 (ה) הכתב בצאילי ניתן ביום כא לחודש שבט, כ"א בגי' שם אהי"ה (21).
 (78) מן אהי"ה: מבואר בקבלה ובחסידות דשם אהי"ה הוא בבחי' בינה, ראה הטעם בעץ חיים שער כה (שער דרוש הצלם) דרוש א. סידור עם ד"ח עמוד קנח, א. תורת מנחם – ספר המאמרים היתשט"ז עמוד ר. והביאור:

השם „אהי"ה“ נזכר בתורה (שמות ג, יג"ד), דמשה שאל מהקב"ה „ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם“, „ויאמר אליקים אל משה אהיה אשר אהיה“.

ומבואר בזהר (פ' אחרי דף סה, ב. ויקרא יא, א) ד„אהי"ה לשון עתיד, ופירושו „זמין לאמשכא ולאולדא כלא“ (דהשם „אהי"ה מוזמנת להמשיך את השפע ולהוליד את זו"ן – המדות).

ומבואר בחסידות (ראה אור התורה ענינים עמוד קצו ואילך. ספר הערכים חלק א' ערך אהי עמוד תרמה. ועוד), דהשם אהי הראשון הוא בחי' „כתר“ (תענוג), ואהי השני הוא בחי' „בינה“, דדוקא עיי' בחי' בינה יש התגלות התענוג, וכמו שרואים בשכל האדם, דדוקא עיי' הבנה והשגה „בינה“) אז דוקא יש התגלות ה„תענוג“ (כתר).

וכשיש „בינה“ (השכל) אז נולד המדות (זו"ן) כמבואר בתניא פ"ג. נמצא דשם „אהי"ה – בינה, יש שני ענינים: (א) עיי' בינה יש התגלות ה„כתר“ – תענוג, (ב) עיי' בינה יש הולדת המדות. וזהו אהי (בינה) לשון עתיד, דעיי' בינה תהי' התגלות (הכתר) – התענוג, והולדת המדות (זו"ן).

בלקוטי לוי יצחק, ליקוטים על מאחז"ל עמוד קיד (מובא בילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א' סימן לב) מביא ראי' מגמ' קידושי' ע, ב „כשהקב"ה משרה שכינתו אין משרה אלא על משפחות מיוחסות שבישראל שנא' (ירמ' ל, כה) בעת ההיא נאם ה' אהי' לאלקים לכל משפחות ישראל“, ומבאר „הוי אהי"ה הוא חכמה ובינה שהוא אב ואם“ ע"ש. ספר הערכים חב"ד ח"א עמוד תרמז.

וראה לקוטי תורה פרשת פקודי ז, ד זו"ל: „שם אהי' במילוי יודיין שהוא פנימיות בינה, והענין כי הנה הדם הוא הנפש והוא המח' לכל האברים והוא מבחי' בינה, וגם שם אהי' בריבוע גימטריא דם כמ"ש בע"ח“ (שער הארת המוחין פ"ז). ע"ש.

אהי' בריבוע בגי' ד"ם, כזה: א, א"ה, אהי"ה = 44. והדם הוא בלב, ובינה ליבא (תיקוני זהר בהקדמה – פתח אליהו), וכן כמו שה„דם“ הוא חיות הגוף, כן „בינה“ הוא חיות המדות.

(* ראה המשך תער"ב חלק א' עמוד שע זו"ל: דשם אהי"ה בריבוע בגימט' דם, ונדע דשם אהי"ה הוא בבינה והוא בחי' אלקי חיים בחי' בינה המשכת האור והחיות (שזהו הדם) לאבר' דז"א, ובינה מקבלת מאור אבא שהוא בחי' מים העושה התפשטו' הדם כו, וכמא' אכל ולא שותה אכילתו דם היינו שאינו מתפשט באבר' כו, וז"ע אדם א' דם שנע"י הא' הוא התפשטו' הדם כו, נ"ש.

אותי לגלות למתא ציאילי⁸¹ שהוא מלשון צל. ומספרו⁸² צ"ל א"ל, מספר אהי דההי"ן.

וראה תורה אור דרושים לראש השנה עמוד אישכ"ג וז"ל: עכשיו אינו מתגלה כ"א בחי' שם אדני שהוא אדון כל הארץ ותופסים העולמות בחי' יש ודבר רק שהוא אדון ומלך עליהם, וזהו זה שמי לעלם לשון העלם שבחי' שם הוי' מוסתר ונעלם בתוך שם אדני ומ"מ עי"ז יומשך לע"ל בבחי' גילוי כו' כמו שמהעבור יהי' הלידה... ועי"ז מורה שם אהי' כמ"ש בזהר פרשת אחרי דף ס"ה ע"ב אשר אהי' דאתעברת אימא וזמינא לאפקא פרטין כולהו ולאגלייא שמיא עילאה, ר"ל שיהי' מזה לידת ז"א שהוא התגלות מדותיו ית' ע"ד ביום ההוא יהי' הוי' אחד ושמו אחד בת"א [נה, ג] בד"ה וארא אל אברהם, ע"ש.

(79) אהי' דההי"ן, היינו: אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה. בגימטריא $111 + 10 + 20 + 10 = 151$, קנא, והוא מספר „ציאילי“.

והביאור: בשם אהי' יש בו ג' אופני מילואים, דיכולים לכתוב אות ה' במילוי בג' אופנים המרומז באותיות „היא“, א) ה"י – באות י, הנק' מילוי יודי"ן, ב) ה"א – באות אלף, הנק' במילוי אלפי"ן, ג) ה"ה – באות ה, הנק' מילוי ההי"ן. ומבואר בכתבי הרב רלו"צ זצ"ל בעל המחבר דשלשה אופני המילוי הוא כך:

במילוי יודי"ן: אל"ף ה"י יו"ד ה"י בגי' קס"א, הוא הגילוי בבחי' „בינה“.

במילוי אלפי"ן: אל"ף ה"א יו"ד ה"א בגי' קמ"ג, הוא גילוי והמשכת בחי' בינה (השכל) בז"א (בהמדות).

במילוי ההי"ן: אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה בגי' קנ"א, הוא הגילוי והמשכת בחי' בינה (השכל) במלכות (במעשה בפועל).

ראה בספרי הרלו"צ זצ"ל בעל המחבר, בביאור שם אהי' במילוי ההי"ן המורה על ההמשכה בבחי' מלכות. לקמן מילואים אות כה.

וראה לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר שמות דברים ע' שלו. ובתורת לוי יצחק חידושים וביאורים בש"ס ע' קצח, שמציין טעמי המצוות להרח"ו (פ' כי תשא מצוות שמן המשחה) דבחי' אהי' דההי"ן הוא במלכות.

וי"ל דזהו שכתב בהרשימה „והודיע לי שמשפטי נמסר כו' בליל הושענא רבה“, וכן „זהו ששפוט אותי“, והיינו דזה לעומת זה, כמו שיש שם אהי' בקדושה, בחי' „בינה“ (שכל) דקדושה, כן יש לעומת זה „בינה“ דקליפה, ובנידן דידן יוזמתם ומחשבתם הרעה של הנק.ו.ד. (שכל) „בינה“ דקליפה, והיינו, דשם אהי' עצמו בחי' „בינה“ מורה על המשפט עצמו, והמילוי מורה כפי שמחשבתם ושכלם הרעה בא „גילוי“, והמילוי באות ה' „דההי"ן מורה כפי שנא ונמשך בפועל – בחי' מלכות – וזהו כנ"ל „והודיע לי ... בליל הושענא רבה“ וד"ל.

(80) ראה פרי עץ חיים שער הלולב פרק ה.ו. עי"ש (ועיין זהר חלק א דף רכ. הגהות מרמ"א שו"ע סי' תרסד ס"א. ועוד).

(81) למתא ציאילי. מבאר ומרמז שני פרטים: א) „ציאילי“ מלשון צל, ב) „גימטריא“ של השם „ציאילי“.

ראה לקמן מילואים אות כח, מראי מקומות בכתבי הרלו"צ זצ"ל שמפרש ומרמז שמות ערים וכפרים וכו', וגם בלשון לע"ז.

(82) „ציאילי“ בגי' 151, וכן „צל“ (120) + „אל“ (31) = 151.

ובאתי לציאילי ביום ב' 83 י"ט שבט. יום ב' 84 הוא לנגד מדת הגבורה, ועם י"ט הוא כ"א מספר אהי 85. (ע"ד כמו הו"ר שהוא כ"א בתשרי).

גם הכתב בציאילי מנ' ק' ו' ד' נתנו לי בכ"א שבט ביום ד' 86. (כמו הו"ר שהוא בכ"א 87 בתשרי. והי' ביום ד').

וסימנך ב"ד 88 הרומז על גבורות שלכן אין מתחילין בכ"ד 89 כידוע

(83 ביום ב': מבאר ומרמז „ארבעה“ פרטים במספר „ב“, והם:

(א) יום „ב“ בשבוע כנגד בחי' גבורה.

(ב) יום „ב“ לא נאמר בהן טוב, ולכן אין מתחילין עסק חדש ביום ב'. ראה לקמן הערה 89.

(ג) „ב“ כנגד בחי' בינה מקור הגבורות.

(ד) „ב“ הוא כנגד פרשה שני' דתפילין – בחי' בינה מקור הגבורות.

(84 יום ב' הוא לנגד מדת הגבורה: ראה תניא – שער היחוד והאמונה סוף פרק י'. לקוטי תורה שיר השירים ל. א. תורת חיים בראשית ח, ד. אור התורה ואתחנן ע' רט"י. תורת מנחם התוועדות חלק כח ע' 277. ועוד.)

(85 היינו: צירוף יום השבוע – יום ב', ויום החדש יט, בגי' כ"א שהוא מספר שם אהי"ה.

להעיר מתורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ס ע' קה וז"ל: גלות נמשך מבחי' אהי,

כמאמר (ברכות ט, ב) אהי' עמם בצרה הזאת כו', גול"ה בגימטריא אחוריים דאהי' דבינה עי"ש.

[והיינו: גול"ה בגי' 44, וכן אהי' באחוריים כזה: א + א"ה + אהי' + אהי"ה = 44].

ראה לקמן מילואים אות כט.

(86 ביום ד' ... הרומז על גבורה: מבאר דיום „ד“ בשבוע מרמז על בחי' גבורה מצד שני פרטים,

והם:

(א) יום „הרביעי“ עצמו מורה על גבורות. ראה הביאור הערה 89.

(ב) מקשר יום „ב“ בשבוע ויום „ד“ בשבוע – בחי' בינה מקור הגבורות.

להעיר שגם יום ט' ניסן תרצ"ט, יום התחלת המאסר הי' ביום הרביעי בשבוע.

(87 הו"ר שהוא בכ"א בתשרי: ראה גם לקוטי לוי יצחק אגרות קודש ע' רצד (סיום מכתב מיום

ערב ראש השנה ה'תרצ"ג) וז"ל: ובהיות שהמכתב נגמר בליל הושענא רבה, הנני מברככם גם בגמר

חתימה טובה, שהיום הזה היום הכ"א לראש השנה שבו הוא סיומא דדינא דראש השנה, שרשי

הדינים הוא משם אהי' שמספרו כ"א, והכוונה הוא שנתמתקו הדינים לגמרי, א"ך * טוב לישראל

(תהלים כג, ו) עי"ש.

(88 וסימנך ב"ד הרומז על גבורות: ראה מילואים אות ל, עוד רמזים כאותיות ומספר ב"ד

המרמז לגבורות משאר מקומות בכתבי הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר.

(89 היינו, ביום שני בשבוע או ביום הרביעי לא יתחילו לעשות איזה עסק חדש של רשות,

כי ביום השני לא נאמר בהן טוב, ולכן הגיהנם נברא ביום שני שלנגד מדת הגבורה** (ראה

בראשית רבה פרשה ד, ו), ומיעוט הלבנה הי' ביום הרביעי בשבוע, ונאמר „מארת“ חסר (בראשית

א, יד). ראה זהר ח"ג דף רפא, ב (ברעיא מהימנא). שו"ע יורה דעה סי' קע"ט ס"ב.

(* א"ך הוא מספר 21, בגי' שם אהי"ה, והיינו שיומתקו הדינים משם אהי', ויהי' „אך טוב

לישראל“.

(** ראה ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א' סימן ט. יג.

(ב') הוא בינה⁹⁰ ד' הוא גבורה כמו פ' שני' ופרשה רביעית דתפילין⁹¹ שהם המוחין השמאליים בינה גבורה. וכתוב⁹² אני בינה לי גבורה).

(90) עפ"י סדר הספירות: א) חכמה, ב) בינה, ג) חסד, ד) גבורה. ראה הערה 91.
(91) כמו פ' שני' ופרשה רביעית דתפילין: ראה זהר ואתחנן דף רסב, ב. ומבואר בסידור עם דא"ח ת, ב ואילך. דרך מצותיך ע' כ. לקוטי שיחות חלק ט ע' 59. לקמן מילואים אות לא. ועוד.

והביאור:

הד' פרשיות, א) "קדש" (ב) "והי' כי יביאר", ג) "ואהבת", ד) "והי' אם שמוע", הם כנגד הד' בחי' א) "חכמה", ב) "בינה", ובחי' דעת הנחלק לשנים – ג) "חסד", ד) "גבורה". והביאור (בקיצור).

א) פרשת "קדש" כנגד חכמה, והטעם:

- 1) כתיב "קדש לי", וכל "קדש" הוא בחי' חכמה, כי קדוש לשון מובדל, וכן בחי' חכמה הוא למעלה מגדר ההשגה, שאינו נתפס ואינו מושג כלל.
- 2) כתיב "קדש לי כל בכור", ובכור הוא בחי' חכמה – ראשית הגילוי. והוא נק', פטר כל רחם" (תורת לוי יצחק ע' שנו. ועוד).
- 3) בפרשה כתוב, "זכור את היום וגו'", "ולזכרון בין עיניך" זכירה מבחי' חכמה (ראה אור התורה בראשית ע' 1064. 2078. תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים לש"ס ע' רצא. ועוד).

4) בסוף הפר' כתוב, "למען תהי' תורת ה' בפיך", ואורייתא מחכמה נפקת.

5) הד' פרשיות, וכן הד' בתים כנגד הד' אותיות דשם יהוה, ופרשה ראשונה, "קדש" כנגד האות י' – בחי' חכמה.

ב) פרשת "והי' כי יביאר" כנגד בינה, והטעם:

- 1) "פרשה שניה נזכר בה יציאת מצרים, וענין יציאת מצרים היינו לצאת מן המצר, והוא מצר ים דבינה" (סידור שם טו, ד).
- 2) נזכר ג' פעמים בתורה יציאת מצרים כנגד ג' שערי בינה.
- 3) "פ' שני' כי ישאלך בנך מה זאת שהוא ענין התבוננות דקיימא לשאלה" (תו"א פו, ג).
- 4) פרשה שני' כנגד אות ה' מהשם, כנגד בחי' בינה.

ג) פרשת "ואהבת" כנגד חסד. והטעם:

- 1) "ואהבת" – אהבה הוא בחי' חסד.
- 2) בפרשת "ואהבת", כתיב תחלה "ושננתם" – תורה, ואח"כ "וקשרתם" – מצות, מצד חסד ענף חכמה, משא"כ בפ' והי' הוא להיפך (הערות לתניא ע' יח).
- 3) פרשת "ואהבת" כנגד אות ו" מהשם, המורה על בחי' ז"א – הששה מדות, דעיקרו "חסד" – אהבה.

ד) פרשת "והי' אם שמוע" בחי' גבורה, והטעם:

- 1) כתוב "השמרו לכם פן יפתה לבבכם וחרה אף ה'" – בחי' דינין וגבורות.
- 2) פרשת והי' אם שמוע מדבר בעסק המצות, "והי' אם שמוע תשמעו אל מצותי", ומצות תלויין ביראה.

3) בפרשת והי' כנ"ל, כתוב מתחלה "וקשרתם" ואח"כ "ולמדתם".

4) פרשת "והי'" כנגד האות, ה" אחרונה של השם, כנגד בחי' מלכות, קבלת עול – יראה.

נמצא פרשה ב" – "והי' כי יביאר" כנגד בינה, ופרשה ד" – "והי' אם שמוע" כנגד גבורה, ובינה מקור הגבורות, ועד"ז הרמז כאן יום ב' ויום ד'.

(92) משלי ח, יד.

ויהי רצון שבמהרה בימינו יומתקו כל הגבורות והדינים ויהפך הצל⁹³ לאורה וטובה נגלית ואשוב⁹⁴ לביתי שלום⁹⁵ בב"א.

-
- (93) „ויהפך הצל“: דהמשפט הי' כנ"ל למתא „ציאילי“ שהוא מלשון „צל“ (כנ"ל, בפנים הרשימה), הנה יהפך הצל לאורה, וד"ל.
- (94) „ואשוב לביתי“: בדרך אפשר י"ל דמרמז, דהמשפט הי' כנ"ל למספר „שבא“ ימים, שהוא בחי' גבורה, וכשמהפכים האותיות „ויהפך“ כל הגבורות והדינים, אז מאותיות „שבא“ נעשה „אשב“* – „אשוב לביתי“, ע"ד כנ"ל „ויהפך הצל“.
- (95) ויהי רצון .. יומתקו כל הגבורות .. ויהפך .. ואשוב ..: המעיין בהרשימה יראה, שהרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר תמיד מזכיר „שלשה“ פרטים:
- (א) כמ"ש כאן: ויהי רצון .. (1) „יומתקו כל הגבורות והדינים“, (2) „ויהפך הצל לאורה וטובה נגלית“, (3) „ואשוב לביתי שלום“.
- (ב) וכן לעיל כתב: „וה' הטוב אשר לא כלו רחמיו“, (1) „ירחם עלי“, (2) „ועל בני ביתי“, (3) „בתוך בני ישראל“.
- (ג) שָׁם ממשיר: (1) „ובמהרה יוציאני מן המצר למרחב“, (2) „וישיבני לביתי“, (3) „ואהי עמהם ביחד“.
- (ד) שָׁם ממשיר: (1) „במנוחה“, (2) „שלוח“, (3) „והשקט“.
- (ה) שָׁם ממשיר: (1) „על התורה“, (2) „ועל העבודה“, (3) „ועל גמילות חסדים“.
- (ו) שָׁם ממשיר: (1) „לאורך ימים“, (2) „ושנים טובים“, (3) „ונעימים“.
- ואולי הם כנגד ג' שמות המבוראים בהרשימה: (1) שָׁם „אהיה“ – בינה, (2) שָׁם „אלקים“ עיקרו בחי' – ז"א, (3) שָׁם ב"ן – מלכות, וע"ד הנ"ל הערה 29.

(* וכן כשמהפכים „ויהפך“ האותיות „שבא“, נעשה אותיות „אבש“, הוא ראשי תיבות „אשוב לביתי שלום“.

(** ראה לקוטי לוי יצחק הערות לתניא ריש ע' נא בביאור „מעשיו ותורתו ועבודתו“ ע"ש.

מילואים

מראה מקומות לענינים בהרשימה,
המוכאים בשאר כתבי ורשימות הרב רלוי"צ זצ"ל בעל המחבר

א) שמי רומז על גבורות – לוי :

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' קמח (לויים שייכים לגבורות – ביאור שמעון ולוי אחים בחי' גבורות).

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' שפד (לויים בחי' גבורות שבמלכות, ומרומז באותיות "לוי").

(2) ע' שפח (מ"ש בלויים [במדבר ח, כד] "זאת אשר ללויים", לויים בחי' גבורה).

תורת לוי יצחק:

(1) ע' רעג ואילך (כהנים הם בחי' ימין – חסדים, ולויים הם בחי' שמאל – גבורה עי"ש).

לקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' שצז (שיעור רשות הרבים ט"ז אמה, האמה הט"ז בן לוי עומד בה [שבת צט, א] – בחי' גבורה).

ג' חלוקות דהלויים – גרשון קהת מררי:

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' קטו (כנגד ג' בחי' גבורות שבמלכות, בדעתה, בגופה, וברחמה).

(2) ע' קמב (כנ"ל).

(3) ע' קמג (ג' גבורות, בני גרשון יד הגדולה, בני קהת יד רמה, בני מררי יד החזקה – כנגד חג"ת עי"ש).

(4) ע' קמו (כנגד ג' בחי' גבורות שבמלכות, בדעתה, בגופה, וברחמה).

(5) ע' קמט (ג' בחי' בגבורה – ג' בחי' אלקים).

(6) ע' רלו ("שדה" בחי' מלכות בגי' ג' פעמים "מנחה" – ג' בחי' גבורה, ע"ד ג' חלוקות דהלויים).

(7) ע' רמג (ג' חלוקות דהלויים, ג' גבורות כמ"ש בלקוטי תורה להאריז"ל פ' נשא עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' תד (קהת גרשון מררי כנגד ג' בחי' גבורות, ר"ת קג"ם, הלכה כאביי – בחי' גבורה – בהלכות יע"ל קג"ם עי"ש).

תורת לוי יצחק:

(1) ע' רעט (ביאור המשנה [מדות פ"א מ"ב] "מה קול בעזרה קול בן לוי לוקה" בגי' ג' פעמים מנצפ"ך – ג' בחי' גבורה כנגד ג' בחי' בלויים).

(2) ע' רפט (ג' בחי' גבורות שבמלכות, בדעתה בגופה ברחמה, כנגד קהת גרשון מררי).

- 3) ע' שצ (קה"ת גרשון מרר"י בגי' א'תק + יד, יד כנגד יד שמאל גבורה, ומספר א'ת"ק כנגד ה' גבורות בדעתה בגופה ברחמה).
- 4) ע' שצא (ג' פרים – שהביאה חנה כשגמלה שמואל שהי' לוי – כנגד ג' חלוקות דהלויים, קהת גרשון מררי ע"ש).
- 5) ע' תב (ג' בני לוי קהת גרשון מררי, כנגד ג' בחי' דגבורה בדעתה [דעת וחג"ת], בגופא [בחי' נו"ה], ברחמה [יסוד ומלכות], גרשון בגי' ב' פעמים מנצפ"ך ע"ש).

ליקוטיים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' לא (קהת גרשון מררי ר"ת קג"ם בגי' שם אהי' במלוי אלפ"ן – גבורה שבבינה, הלכה כאבי – ב"על קג"ם – בחי' גבורה).
- 2) ע' שפט (ג' פרים שהביאה חנה כשגמלה את שמואל שהי' לוי בחי' גבורה, ג' פעמים פ"ר – בגי' מנצפ"ך – כנגד ג' חלוקות דהלויים, וכן תרדמ"ה תרגום בגי' ג' פעמים גבורה).

הערות לספר התניא:

- 1) ע' לב (ביאור הג' לשונות בתניא (צח, ב) "יראה, פחד, בושה" כי במדת הגבורה, מדת הלויים יש ג' חלוקות קהת גרשון מררי ע"ש).
- 2) ע' מה (ביאור הג' לשונות בתניא (קיח, א) "הדין, והגבורה, והצמצום" לנגד ג' בחי' גבורות שבמלכות, כנגד הג' חלוקות דהלויים).

לויים בגי' אלקים

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' רכה (ביאור המשנה [ערכין פ"ב מ"ד] "ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר לויים היו", שהמכים בכלי שיר היו לויים בגי' מספר שם אלקים – בחי' גבורה).
- 2) ע' שפח ("זאת אשר ללויים מבן חמש ועשרים שנה" [במדבר ח, כד], לויים הם בחי' גבורות, לויים מספר "אלקים").

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' רפב (מלוי שמות הוי' ע"ב, ס"ג, מ"ה הם בחי' גבורות, "מלוי" אותיות "לויים", בגי' שם "אלקים").

הנפת הלויים

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' ת' (גבורה צריך הרמה, וכמו זהב התנופה [פקודי לח, כד] זהר הקדוש פ' פקודי דף רכד, ב. וכן הנפת הלויים [בהעלותך ח, יא]).
- 2) ע' תסה (והניף אהרן את הלויים, גבורה הוא מדת הלויים, והנפת הלויים הוא ע"ד שבוהב כתוב תנופה, זהב התנופה ועיין זהר בפ' פקודי דף רכד, ב).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' לו (ז"ל: וידוע שמהגבורות בהסתעפותם למטה נמשך מהם יניקה ללעומת זה כמ"ש לב כסיל לשמאלו, וצריך לרומם אותם שלא יהי' מהם יניקה, וכמו שבוהב צריך תנופה זהב התנופה [פקודי לח, כד], ועיין בוהר הקדוש שם דף רכד, ב, וכן לויים שהם בחי' גבורות היו צריכים להניפם, שאהרן איש החסד הניפם [ראה בהעלותך ח' יא]).
- 2) ע' נד (ז"ל: והנה זמרה הוא מבחינת גבורות, וכמו לויים שהם בחי' גבורות היו משוררים ומזמרים בפה ובכלי, וכמאמר יצחק ירנן, יצחק הוא בחי' גבורות... ומה שהלויים היו משוררים, זה הי' בזמן שבית המקדש קיים, שאז נמתקו הגבורות בחסדים, שהלויים היו

כ"ף מנחם-אב ה'תשע"ט

טפלים לכהנים חסדים, כמ"ש וילוו עליך וישרתוך, והונפו ע"י הכהנים ע"ד זהב התנופה
 בזהר הקדוש פ' פקודי דף רכד, ב עי"ש).

המצה האמצעי כנגד לוי בחי' גבורה מזחלקים

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' נד (ו"ל: טבע הגבורות לחלק, וכמו אך חלק בפ"ק דפסחים (ה), אך הוא מיעוט
 שרומז על גבורות, וכן יחץ הוא במצה אמצעית הנקראת לוי בחי' גבורות עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' נד (ו"ל: כל ענין גבורה הוא לחתך את הדבר ולחלקו . . . וכתוב פלג אלקים, שבשם
 אלקים יש פלג דהיינו התחלקות לשנים, ולכן אלקים לשון רבים . . . וכן המצה דלוי
 שלנגד גבורה פורסין אותה לשנים, שלכן הוא בחי' יח"ץ על שם שנחלקת לב' חצאין
 עי"ש).

(2) ע' סה (ו"ל: הגבורות ענינם הוא לחתך ולחלק את הדבר . . . וכן בהג' מצות שבהגדה
 שהם כהן לוי וישראל, המצה דלוי שלנגד גבורה חולקים לשנים, ונקרא יח"ץ שהוא
 מספר חצי גבורה עי"ש).

(3) ע' רפ (ו"ל: עיקר מצות אכילת מצה הוא במצה האמצעית כנגד לוי בחי' גבורות . .
 והמצה דלוי שוברין אותה ע"ד כמו השברים דתקיעת שופר שהוא לנגד יצחק גבורה
 . . והג' קולות דשופר תקיעה שברים תרועה הם לנגד הג' מצות כהן לוי ישראל).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' רל (ו"ל: ועיקר אכילת מצה הוא המצה האמצעית הנק' לוי, היינו, כי לוי קאי על
 גבורות . . . וזהו שנוטלין המצה האמצעית לוי דוקא, וחולקין אותה לשנים עי"ש).

(2) ע' שלה (ו"ל: גבורות שענינם חיתוך שבירה, כי טבע הגבורות לחלק ולפרר . . . וכן
 בתקיעת שופר שברים הוא בגבורה, וכן במצה המצה האמצעית לוי, היא הנחלקת
 לשתיים, וכ"ז בקדושה, וכמו כן בלעומת זה בפרס, ומלכא דפרס נק' שבור מלכא, ופרס
 הוא מענין חיתוך ושבירה כמו פריסת מלכותך עי"ש).

לוי בחי' גבורה טפילה לכהנים חסד

תורת לוי יצחק:

(1) ע' לו (כנ"ל ערך הנפת הלויים/תורת לוי יצחק הערה 1).

(2) ע' נד (כנ"ל ערך הנפת הלויים/תורת לוי יצחק הערה 2).

(3) ע' קצה (ו"ל: הלויים גבורות הם משרתים אל הכהנים כמ"ש וילוו עליך וישרתוך,
 והכהנים חסדים הם המצוים להם מה שיעשו כמ"ש ושמו אותם איש איש על עבודתו
 ועל משאו, וכתוב על פי אהרן ובניו תהי' כל עבודת בני הגרשוני עי"ש).

(4) ע' רלח (ו"ל: הגבורות צריכים להיות משמשים אל החסדים וטפלים אליהם, וכמו
 שהלויים בחי' גבורות הם משמשים וטפלים אל הכהנים כמ"ש וילוו עליך וישרתוך).

שערות דלוי גבורות

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' שלה (שערות הם מצד סיגי הגבורות כמו [תולדות כז, יא] עשו איש שעיר, ולכן בלויים
 צ"ל [בהעלותך ח, ז] והעבירו תער כו').

הלויים בחי' גבורות היו נושאים המשכן במדבר

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' תכח (המדבר הוא מקום הקליפות וצריך להכניעו ע"י בחי' גבורות דוקא, וע"ד כמו שהלויים שבחינתם גבורות היו נושאים המשכן וכליו במדבר להכניעו).

שמואל שהי' לוי בחי' גבורה

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' רלד (דוד המלך מִשַׁח אותו שמואל שהי' לוי, מפני שדוד הי' צריך ללחום מלחמות ה', שמלחמה הוא מגבורה, לכן משחו שמואל שהי' לוי מבחי' גבורות, משא"כ שלמה הי' איש מנוחה, ושלום הי' בימיו כשמו שלמה, לכן משחו כהן [מלכים א פרק א] בחי' חסדים).

(2) ע' קכא (וז"ל: שמואל הי' לוי מבני קהת בחי' גבורה, ושמו שמואל מלשון שמאל בחי' גבורה, ומספרו אלקים פשוט ואלקים דאלפי"ן עי"ש), [היינו, אלקים פשוט הוא 86, אלקים דאלפי"ן: אל"ף (111) + למ"ד (74) + ה"א (6) + יו"ד (20) + מ"ם (80) = 291, ביחד 86 + 291 = 377, כמספר "שמואל"].

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' שפט (ג' פרים שהביאה חנה כשגמלה את שמואל שהי' לוי בחי' גבורה, ג' פעמים פ"ר – פ"ר בגי' מנצפ"ן, ולכן מפטירין זה ביום א' דר"ה שאז זמן בנין המלכות מהגבורות).

לויים בחי' גבורה משוררים

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' נד (כל ענין שיר וזמרה הוא מצד הגבורות, וכמו הלויים שהיו מנגנים עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' צד (שיר רומז על גבורה, הלויים היו משוררים, ולויים הם בחי' גבורות, שיר בגי' אלקים במילוי יודי"ן וברבוע, וי' אותיות דב' פעמים אלקים כמ"ש במאורי אור מע' שיר עי"ש).

תורת לוי יצחק:

(1) ע' נד (מובא לעיל ערך הנפת הלויים/תורת לוי יצחק הערה 2).
 (2) ע' נה (ביאור המשנה [תמיד פ"ז מ"ג] "באו ועמדו אצל בן ארזא . . והקיש בן ארזא בצלצל ודברו הלויים בשיר", בן ארזא הי' לוי בחי' גבורות, ושמו ארז שהוא קשה בחי' גבורות, ארז בגי' יצחק – גבורה. ובן ארזא מקיש בצלצל, צלצל הוא ב' פעמים צ"ל בגי' ב"פ ק"כ צירופי אלקים בחי' דינים וגבורות, ומזה יוצא זמר שהוא מצד הגבורות עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' רלב (טעם דבקצירת העומר הי' נקצר כלילה ובהמולה גדולה, כי זהו ענין הגבורות שהם בחי' לילה, והם בהמולה, כמו הלויים שענינם לרנן ולשורר עי"ש).

ב) שמי מורה על בחי' גבורה – יצחק :

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' י. רמה (זו"ל הגבורות הם בתוקף ובריבוי גדול, וכמו ארב"ה גי' יצחק נק' חילי הגדול עי"ש).
- 2) ע' יב. קמח (כתוב "יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק", הב' פעמים אברהם – בחי' חסדים – הם סמוכים זל"ז, משא"כ יצחק בחי' גבורה).
- 3) ע' טו (עשרת ימי תשובה כנגד יצחק בחי' גבורה, יעקב סוכות, יוסף שמע"צ).
- 4) ע' יט (יצחק כשהי' בן ק"ג – בגי' פגם – כהו עיניו מראות, מצד תוקף הגבורות).
- 5) ע' מא (יצחק בחי' גבורה, מתחלה נחשב לַבֵּן שרה, ורק ע"י העקידה נחשב בן אברהם עי"ש).
- 6) ע' פו (ברכת "אתה גבור" לנגד יצחק, "מי כמוך בעל גבורות" בחי' בינה).
- 7) ע' פח (תורה היא מבחי' גבורה, ניתנה בשבועות שהוא לנגד יצחק, קול שופר מאילו של יצחק עי"ש).
- 8) ע' צב (ביאור מ"ש "אברהם (חסד) הוליד את יצחק", שגרם ופעל הולדה ביצחק – בחי' גבורה עי"ש).
- 9) ע' צד (תפילין של יד בשמאל כנגד יצחק – גבורה, של ראש כנגד יעקב, וטלית כנגד אברהם עי"ש).
- 10) ע' צח (ביאור מ"ש בזהר "ועל חרבך תחי", אמר יצחק בחי' גבורה לעשו "אנא גרימנא לך בגין דאנת בני" עי"ש).
- 11) ע' קלא (טעם שיצחק חי ק"פ שנה, בחי' גבורה – חצי דעת, בגי' חצי שכ"ם עי"ש).
- 12) ע' קמד (מדתו של יצחק גבורה, והוא בחי' תפלה – בגי' יצחק רבקה).
- 13) ע' קצא-קצב ("ולחשך קרא לילה" דא יצחק בחי' בחי' גבורה).
- 14) ע' קצו. רכו. רלו (תפלת מנחה תיקנה יצחק בחי' גבורות).
- 15) ע' קצט (הגבורות דיצחק נמשכים ליסוד – יצחק נוט' קץ חי ע"ש).
- 16) ע' ר (יצחק הוא מדת הגבורה. גבורה הוא ענף בינה כמ"ש אני בינה לי גבורה).
- 17) ע' רלא (לח"ם ענ"י בגי' "יצחק" – בחי' גבורות).
- 18) ע' רמד (גוון אדום דעשו בחי' גבורות – מדתו של יצחק).
- 19) ע' רמו (יצחק תיקן תפלת מנחה, יש ה' מיני מנחה [מנחות קד, ב], ה' פעמים מנחה גימטריא יצחק רבקה).
- 20) ע' רעו (בתפילת מנחה שיצחק גבורה תיקנה, אין סמיכת גאולה לתפלה).
- 21) ע' רפב (יצחק בחי' גבורה, אהב את עשו גבורה, מפני שכל זיני אויל לזיני עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' ז (יצחק בחי' גבורות שרשם מבינה, ביאור דיעקב זבח זכחים לאלקי אביו יצחק, זכחים קו השמאל עי"ש).
- 2) ע' מ (ביאור מאחז"ל [מגילה כא, א] רכות מעומד קשות מיושב, רכות – חסד, קשות – גבורה, חילוק המספר בין קשות על רכות הוא מספר ק"פ, שני חיי יצחק).
- 3) ע' נה (ביאור ברכת יצחק – בחי' גבורה – ליעקב "ויתן לך" עי"ש).
- 4) ע' נו (ביאור מ"ש ביעקב "אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק", דיצחק בחי' גבורה, ויעקב – תפארת נוטה לחסד – אברהם עי"ש).
- 5) ע' סד. שנג (ביצחק כתוב "גור בארץ", גור לשון יראה – גבורות, כמ"ש "מגור מסביב" עי"ש).
- 6) ע' קנג (יצחק נוט' קץ חי, גבורות הנמשך ליסוד עי"ש).
- 7) ע' רמח (רמז בתבית "רחמים", אותיות "רח" בגי' יצחק בחי' גבורה, ואותיות "מים" – חסדים עי"ש).
- 8) ע' רנו (יצחק הי' קרבן עולה ע"ג מזבח, וכן ריח הקטורת שייך ליצחק – בחי' גבורה עי"ש).

- 9) ע' רסט (יצחק בחי' גבורות, בגי' ח' פעמים הוי', ע"ד נדב אביהו ביום השמיני בחי' גבורות).
- 10) ע' רפ (יצחק בחי' גבורות נולד בפסח, כל עניניו של פסח והסדר הם גבורות ממותקות עי"ש).
- 11) ע' רח. שצח (עשו אחיזתו במדת הגבורה דיצחק – סוספיתא דדהבא).
- 12) ע' שט (תקיעות שופר ד"שברים" כנגד יצחק בחי' גבורות, שברים בגי' אלקים במילוי י', ברבוע, פשוט, ומלוי דמלוי עי"ש).
- 13) ע' שפד (יצחק בחי' גבורות, וכן לויים, וזהו שיצחק הפריש מעשר ששייך ללוויים).
- 14) ע' תיט (רמ"ח מצות עשה בחי' חסדים בגי' אברהם, שס"ה מצות ל"ת בחי' גבורות, שס"ה בגי' "זקן יצחק", שנעשה סומא בחי' גבורות עי"ש).
- 15) ע' תכג (יצחק בחי' גבורות הי' חופר בארות, בור בגי' יצחק עי"ש).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' א"ב (יצחק בן אברהם הוא מדת הגבורה, יצחק תיקן תפילת מנחה – בזמן המנחה הוא תוקף הדינין).
- 2) ע' נו (זמרה הוא מצד הגבורות, וזהו "יצחק ירנן" זמרה ורנה, שיצחק בחי' גבורות).
- 3) ע' ס. קעז (ביצחק כתוב "ותכהין עיניו מראות" שנעשה עיור בחי' גבורה).
- 4) ע' קכו (יצחק בחי' גבורות עליונות דבינה עילאה, מעלת הזהב על הכסף, ולכן לא נשא שפחה).
- 5) ע' ריח (אילו של יצחק בחי' גבורה, ו"שופר" ממתיק הגבורה, "אברהם יעקב" בגי' ה' פעמים "אלקים", להורות שממתיקין ה' גבורות דיצחק).
- 6) שם ע' ריח (טל גשם רוח בחי' חסד גבורה תפארת, כנגד אברהם יצחק יעקב – גבורות גשמים).
- 7) ע' רנב (ביאור – אכילה בחי' חסד, שתי' בחי' גבורה, ולכן ביצחק גבורה כתוב "ויעש להם משתה" על שם השתי' עי"ש).
- 8) ע' שכ (יצחק בגי' "חר", והוא הגבורות שביסוד העושה חור ביסוד דנוק' עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' רלד (יצחק בחי' גבורה, וזהו שהקריאה בתורה ביום ראש השנה – יום הדין, הכל הוא ביצחק, ביום א' לידת יצחק, וביום ב' עקידתו עי"ש).
- 2) שם רלד (כנ"ל תורת לוי יצחק הערה 5 "אילו של יצחק").
- 3) ע' ער (יצחק חיי ק"פ שנה, מספר האותיות ד"אחוריים" – בחי' גבורה – דד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן עי"ש).
- ועוד בכ"מ.

הערות לספר התניא:

- 1) ע' טז (וז"ל: תפלה הוא לנגד קו השמאל, עבודה במקום הקרבנות, תפלה מספרה יצחק רבקה, ה' פעמים אחוריים דס"ג בהסר הפשוטים שהוא גבורות, תפלה הוא אותיות ת"ל פ"ה, ת"ל הוא ה"ה גבורות ה' פעמים אלקים עי"ש).
- 2) ע' לב (וז"ל: ופחד בלב הוא כמדת הגבורה, פחד יצחק עי"ש).
- 3) ע' מב (בהעקידה המתיקו החסדים דאברהם את הגבורות דיצחק, יצחק בחי' חשך עי"ש).
- 4) ע' מו (אלקים ברבוע בחי' דין, מדת הגבורה דז"א – פחד יצחק).
- 5) ע' נ (יוסף בגי' ג' פעמים ב"ן, דנמשך מהאבות בחי' חג"ת עי"ש).
- 6) ע' נא (האבות הם בחי' חג"ת, ורמו באותיות "רוח" עי"ש).
- 7) ע' נג (רמו מ"ש "רוח אלקים", רוח בחי' יעקב תפארת, הנמשך מ"אלקים" בחי' גבורה דיצחק).

ג) נדר הוא בכינה :

הערות לזהר בראשית:

1) ע' קיז. קלב (אהי' הוא בכינה מקור הגבורות, והחיים לז"א הוא מכינה כידוע בענין נדרים שכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך, ונדרים הם בכינה עי"ש). וראה גם ע' קצ.

הערות לזהר שמות-דברים:

1) ע' קנה. (וז"ל: החיים לז"א נמשכים מכינה כידוע בענין נדרים שהם בחיי המלך שהוא החיים הנמשכים מכינה לז"א עי"ש). ראה גם ע' רפז.

תורת לוי יצחק:

1) ע' קכה (נדרים מגיעים בכינה, הנה הם בדברים המותרים, והוא אף שמצד בחי' ז"א הם מותרים, הנה מצד בינה שלמעלה מז"א, גם הם אסורים עי"ש).

2) ע' קצז (נדר הוא שמחמיר על עצמו ופורש אפי' מדברים שהתורה התירם, והרי זה בחי' גבורות ודינים, וכידוע ששרש הנדרים הוא בכינה מקור הגבורות עי"ש).

3) ע' קצט (ביאור, דהתקם – בחי' חכמה – מתיר את הנדר, הנדר עצמו בחי' בינה, בחי' דינין, ובחי' חכמה ממתיק הדין "ימותו ולא בחכמה" עי"ש).

4) ע' ר (בהמשך להנ"ל מספר 3, הנדר בחי' בינה נ' שערי בינה, והתקם – בחי' חכמה פותח שערים ומתיר הנדר עי"ש).

5) ע' רלו (ביאור [מנחות לו, ב] ר' יוסי החורם אומר מצינו ימין שנק' יד, וע"ד לע"ל שהגבורות במעלה על חסדים, חור"ם בגי' נדר שהוא בכינה עי"ש).

6) ע' שנו (וז"ל: ביאור המשנה נגעים פ"ב מ"ה. "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו, כל הנדרים אדם מתיר חוץ מנדרי עצמו". השייכות נדרים הכא במס' נגעים הוא, כי נגעים הם מבחי' מוחין דאימא בהסתלקות מוחין דאבא, והכהן המטהר את הנגעים הוא בחי' מוחין דאבא כמ"ש בע"ח שער לאה ורחל פ"ז ובלקו"ת בד"ה קמפלגי במתיבתא דרקיע, ובד"ה זאת תהי' תורת המצורע ע"ש. והוא בחי' וחכם בכינה, שצריך להמשיך בחי' חכ' בכינה ואז מתטהרין הנגעים.

והנה נדרים הם ג"כ מבחי' בינה כידוע כמה שהנודר נודר בחיי המלך, ומפני שמבינה דינין מתערין מינה בסופה זהו שיכול להיות נגעים. והמטהרין הוא אבא חכ', שמחכ' אין יניקה ללעו"ד, ולכן הוא יכול לטהרם. והיינו ג"כ מה שמבינה הוא נדרים שצריך לפרוש ג"כ מדבר המותר מפני שמינה דינין מתערין צריך לפרוש ג"כ מדבר המותר. ומחכ' אין הסתעפות ללעו"ד לכן הכהן חכ' יכול להתירם. והוא ג"כ בחי' וחכם בכינה).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזחז"ל/אגרות קודש:

1) ע' תג (וז"ל: מפירין נדרים בשבת, כי שבת בחי' חכמה מתיר את הנדר דבינה, ע"ד שחכם מתיר את הנדר דבינה, וכמו פותח שערים דבינה. עיי' הביאור דמס' נדרים בחי' מוחין דאימא, ומס' שבת מוחין דאבא).

ד) אלקים במלוי יודי"ן ש, רבוע ר, פשוט פו, נקודות ע:

הערות לזהר שמות דברים:

- 1) ע' מד (וז"ל: שושן הוא אדם בחי' גבורות, כי מספרו הוא אלקים דיודי"ן וברבוע ופשוט והנקודות דשם אלקים שמספרם ע', ביחד הוא מספר שוש"ן).
- 2) ע' שב (רמז – מ"ש על שער המשתלח – בסדר העבודה דיוהכ"פ. אתה כוננת כו' "אל ארץ גזירה למדבר שמם", "למדבר שמם" בגי' מספר שמות אלקים, במלוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט, והנקודות דשם אלקים, שכ"ז הוא גבורות ודינים).
- 3) ע' תא (רמז מ"ש [משפטים כב, ח] "על כל דבר פשע", "דבר פשע" בגי' אלקים דיודי"ן ואלקים ברבוע, ואלקים פשוט, והנקודות דשם אלקים עי"ש).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' יב (רמז מ"ש [ירמי' ג, ג] "ומצח אשה זונה הי' לך מאנת הכלם", – "היה לך מאנת הכלם" הוא מספר אלקים במלוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט [התיבות "מאנת הכלם"], והנקודות שמספרם ע' [התיבות "היה לך"], שכ"ז הוא תוקף הגבורות והדינים עי"ש).
- 2) ע' יב (רמז "תנונו בווער", תנו"ר – אש גבורה – בגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט, והנקודות שמספרם ע).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' רפא ("תנו"ר שבו בווער האש בחי' גבורות, עולה מספר שמות אלקים, במלוי יודי"ן (בגי' ש), אלקים ברבוע (בגי' ר), אלקים פשוט (בגי' פו), הנקודות משם אלקים מספר ע, ביחד הוא מספר תנו"ר עי"ש).
- 2) ע' תג (רמז מ"ש בברכת אשר גאלנו בליל הסדר "על הזבחים ועל הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון" – הכוונה שע"י הזבחים והפסחים נמתקים כל הדינים והגבורות, "קיר רצון" בגי' שמות אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט, והנקודות מספר ע' עי"ש).

ה) אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט:

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' פו (לעת הגאולה יתוקן כל הפגמים ויבנה ירושלים, "ירושלם" בגי' אלקים במלוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).
- 2) ע' קיד (בנין ירושלים וקיומה הוא ע"י התורה כמ"ש על מה אבדה הארץ על עזבם את תורת וכו'. "ירושלם" בגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).
- 3) ע' קסג. ריח (תיבת "תוקף" – המורה על גבורות – בגי' אלקים במלוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' קט (ביאור לשון הזהר "ויהיב לון חילא ותוקפא", חילא הוא חסדים כמו שכח הוא ביד ימין, ותוקפא הוא הגבורות, "תוקף" בגי' שמות אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).
- 2) ע' תט (המדות בחי' זו"ן נקראים "תקיפין" כשהם בתוקף והדינים, "תוקף" בגי' שמות אלקים במלוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט, וג' שמות אלקים – גבורות, מורה על מדות בבחי' קטנות שאינו מאיר הג' מוחין דחב"ד).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' יד (כתוב בלקוטי תורה מהארז"ל פ' ויצא "לאה" בחי' ירושלים. ורמז בגי' "לאה" במילוי יודי"ן + מילוי ההי"ן + מילוי אלפי"ן בגי' ירושלם, שהוא גם הגי' דאלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).
- 2) ע' ריח ("השופר" דראש השנה הוא מאילו של יצחק – בחי' גבורה. "שופר" בגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט. וכן בגי' "אברהם יעקב יוסף" דהם ממתקים הגבורות – השופר דאילו של יצחק עי"ש).
- 3) ע' רעט (רמז בקול ה"שברים" דתקיעת שופר, "שברים" בגי' אלקים במילוי יודי"ן, ברבוע, ופשוט, בצירוף האותיות דמלא ומלא דמלא – נ"ב עי"ש).
- 4) ע' רפ (רמז בהמשנה [מדות פ"א מ"ב] אנשי ירושלים אומרים מה קול בעזרה "קול בן לוי לוקה ובגדיו נשרפים מפני שישן על משמרו", הקשר דירושלים ללוי ועונשו, "ירושלם" הוא תיבות "שמר לוי", ובגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).
- 5) ע' רפג (רמז המשקם דיוסף חלם לוג' "שריגים" שרומז על ג' מוחין דקטנות, בגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ונ"ב אותיות דמילוי המילוי כמ"ש בלקוטי תורה להארז"ל עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' לו. קפ. רפז. שכג (עי' תקיעת "שופר" נעשה המתקת הגבורות, ורמז "שופר" בגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט עי"ש).
- 2) ע' שכד (רמז בשם נשיא לשבט אשר "פגעיאל בן עכרן" בגי' אלקים במילוי יודי"ן, וברבוע, ופשוט – המתקת הדינים והגבורות עי"ש).

הערות לספר התניא:

- 1) ע' מו (שם "אלקים" – שהוא שם גבורות – ישנו בג' מקומות כנגד עולמות ביי"ע בחינת בינה, ז"א, מלכות, וזהו "אלקים במילוי יודי"ן בבינה – עולם הבריאה, "אלקים ברבוע" בז"א – עולם היצירה, "אלקים פשוט" במלכות – עולם העשי', בגי' שופ"ר עי"ש).

ואו) נקודות משם אַלְקִים בגי' ע':

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' קעא (רמז מ"ש [איוב כח, ו] "מקום ספיר אבני", ספיר הוא אותיות ט-פ-ר, פ"ר בגי' אותיות מנצפ"ך, ואותיות טי בגי' ע' מספר הנקודות משם אלקים עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' כז. לא ("עוף" בגי': אותיות פ"ו מספר אלקים, ואות ע' בגי' הנקודות משם אלקים עי"ש).
- 2) ע' רמה (יין בגי' האותיות דשם אלקים – שם הוי' בניקוד אלקים עי"ש).
- 3) ע' רפ (יין הוא בחי' גבורות, ורמז "כוס" בגי' שם אלקים בחי' גבורות, ואותיות יי"ן הוא מספר נקודות משם אלקים, ומראהו "אדום" – גבורה עי"ש).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' נה (רמז במשנה [תמיד פ"ז מ"ג] "הסגן עומד על הקרן והסודרים בידו וכו'". ע"י הכהנים בחי' חסדים נמתקו הגבורות של הלויים – סודר בגי', אלקים ברבוע האות "ר". ונקודות משם אלקים מספר ע האותיות "סוד" עי"ש).
- 2) ע' קכח (רמז בגמ' קידושין כא, ב "יודן בריבי", בריבי מורה על בחי' בינה, ששם הוא הנקודות משם אלקים מספר ע' בגי' "יודן" עי"ש).
- 3) ע' קפז (רמז בגמ' [סנהדרין דף ח"ז] נמצאו דייני ישראל שבעת רבוא וכו', דיינים הם

מבחי' גבורות משם אלקים, בשם אלקים הנקודות הם ז' יודי"ן, שמספרם ע', לנגד זה הוא שבעת רבוא, שמספרם ע' אלף עי"ש).
 (4) ע' קצג (ביאור הגמ' [עירובין סד, ב] "מעשה בר"ג שהי' רוכב על החמור והי' מהלך מעכו לכזיב וכו", ר"ג בחי' חסדים הלך להמתיק גבורות, "עכו" הוא אותיות "ע" כנגד הנקודות משם אלקים, ואותיות "כו" בגי' שם הוי' עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' שפט (רמז בשיעור קלעי חצר המשכן, דמרמז לגבורות, ושם הוא קל"ע, אותיות ק"ל כמו דעת ק"ל דאשה, וכן ע' הוא מספר הנקודות דאלקים, והמספר יחד הוא ר' מספר אלקים ברבוע עי"ש).
- 2) ע' שצב (ביאור מאחז"ל [יומא לח, א] "דלת ניקנור . . כיון שהגיע לנמלה של עכו היתה מבצבצת ויוצאה מתחת דופני הספינה", למה דוקא "עכו" – אותיות "כו" שם הוי', ואת "ע" רמז ז' נקודות דשם "אלקים" מספר ע').
- 3) ע' תלב (רמז בעבודה זרה ד"פעור", אותיות פו"ר בגי' אלקים פשוט וברבוע, והאות ע' רומז על הנקודות דשם אלקים – שמספרם ע').

ז) שושן :

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' מד (שושן בגי' אלקים במילוי יודיין, וברבוע, ופשוט, ונקודות משם אלקים מספר ע', "שושן" לשון זכר, "שושנה" לשון נקבה).
- 2) ע' שפה (שושנה היא מראה אדום, בחי' גבורה).

ח) אותיות "שו" :

ראה פע"ח שער שופר פרק א. מאורי אור אות ר סעיף ח רבקה נק' מלכות בגי' ש"ו עם הכולל, ע"ד ש"ו דאותיות שופר (כנ"ל), לכן היא בת זוגו דיצחק דין עי"ש. (ראה גם ערך קן).
וראה קהלת יעקב ערך שו (וערך ש"ך) וז"ל: ש"ו, עיקר הש"ך דינים הוא ש"ו, והוא ש"ו דשופר, היד הנשארים הוא ההמתקה, שהוא סוד יד, א' דהוי' פשוט ומלא זהר הרקיע כפ' מאמר דויצא דף קנא אליהו לתתא מהאי באר, ביאור הרמו כפ' פנחס דף רנט, א עי"ש.
[פירושו: שם הוי' הוא ד' אותיות והמילוי הוא י' אותיות כזה: יו"ד ה"י וי"ו יו"ד, ביחד י"ד אותיות, וזהו י"ד הממתיק הדינים האותיות ש"ו].

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' שמוז (טומאת "מושב", אותיות "מב" רומז על גבורות שם "מב", וכן אותיות ש"ו).
- 2) ע' חכג/תכד (רמוז בהמשנה [מכשירין פ"א מ"ג] "המרעיד את האילן" . ותחתיהן זרעים או ירקות" דמרמוז לביירוני ניצוצין, "זרעים או ירקות" ס"ת מות, "ירקות" אותיות האמצעיות "רקו" בגי' שו, המורה על גבורות, שופר הוא "שו" – פ"ר עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' לו (אותיות שופר עם ה"יד" האוחזת בו עולה מספר ש"ך-פ"ר, בחי' גבורות עי"ש).
- 2) ע' שיא (עי" שופר ממתקים הגבורות דר"ה, שופר בגי' אלקים במילוי יודיין, וברבוע, ופשוט, שופר אותיות ש"ר-פ"ר עי"ש).

ט) אותיות שן :

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' קיב (מספר ש"ן אחוריים דחו"ב – שמות ע"ב ס"ג – מספר קפד+קסו וז"ל: אחוריים דמוחין הוא מוחין דקטנות... שהם בחי' גבורות שמות אלקים עי"ש).
- 2) ע' רמב (שנים – שְנֵי, מראה אדום, גם לשון חרב וגבורה עי"ש).
- 3) ע' רנד (שְנֵי הוא מראה אדום הרומז על גבורה, גם שְנֵי מלשון שְנֵי כנגד מדת הגבורה שהיא המדה השני' בז' ימי הבנין עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' קלד (וז"ל: שינה הוא בחי' מוחין דקטנות, ומוחין דקטנות הוא בחי' אחוריים כידוע, והיינו שינה שין י"ה, י"ה הוא חו"ב שהם ע"ב ס"ג, ואחוריהם הוא קפ"ד קס"ו מספר ש"ן עי"ש).

- (2) ע' שא (ביאור הסיפור בזהר ח"ג דף סג, ב בגוש חלבא הוה בר נשי דבכל אתר דמחי בידוי הוה מית, גו"ש חלב"א בגי' ש"נ והוא האחוריים דאו"א קפ"ד קפ"ו – בחי' גבורה עי"ש).
- (3) ע' רכו (אחורים דבחי' או"א גי' ערף).
- (4) ע' שנג (מד"ר במדבר פ"ג סי"ב גרשון שהוא כשן חזק בחי' גבורות עי"ש).
- (5) ע' שכה (גרשון הוא גור ש"ן בחי' גבורות).
- (6) ע' שכו (בש"ן הוא קפ"ד קס"ו עם הב' כוללים כמ"ש במאורי אור מע' בשן עי"ש).
- (7) ע' שכז (גרשון – "גור ש"ן", גבורות דמלכות).

תורת לוי יצחק:

- (1) ע' שעו (שן פירושו אדום כחוט השני, חטאיכם כשנים – בחי' גבורה).
- (2) ע' שפז (שן הוא עצם קשה בגי' ערף, אחוריים דגבורה).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- (1) ע' רלו (אותיות ש"ן מ"שטן", הוא אחוריים דאו"א עי"ש).

יוד) זעלדא רחל :

להעיר מתשובת כ"ק אדמו"ר זי"ע (התפרסמה בכת"ק ב'כפר חב"ד' גל' 1103. ומשם, ל'תולדות לוי יצחק' ח"א [מהדר"ח תשע"ח] עמוד 321), במענה לא' ששאל, שבלקולוי"צ אגרות קודש [ע' רן] כתוב השם "זעלדע" עם אות ע', ואילו ברשימה כאן הוא "זעלדא" עם אות א', ושאלתו, איך צריכים לכתוב? וענה בזה הלשון: הרי מפורש שם שה' מספר שן'.

(יא) שושן הוא אדום :

הערות לזהר בראשית:

- (1) ע' רמב (שני, לכושים דמראה אדום גבורה).
- (2) ע' לח (וְרָד־שֵׁהִיא סוּמְקָא הוּא מַלְכוּת, שְׁנַמְשֵׁלָה לִוְרַד שׁוֹשְׁנָה, שְׁבַנְיָנָה מֵהַגְבוּרוֹת שֶׁהִיא סוּמְקָא, וְרַד בְּרַבּוּעַ – בַּהֲסַר הַפְּשׁוּט – בְּגִי' רִי"ב, גְבוּרָה עִי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- (1) ע' שפה (פרה אדומה גוון סומקא בחי' גבורות כשושנה).
- (2) ע' רפ (יין אדום, מראה אדום ביחוד רומז על גבורות).
- (3) ע' שנט (דם הוא אדום, כמו מלכי אדום דתהו – גבורות).
- (4) ע' מד (ששט לָכֵן בַּפְּנִים אֹדֶם מִבְּחוּץ בַּחַי' בִּינָה דְדִינִים מִתְעַרְוּ מִנִּי, וְזֶהוּ שֶׁהוּא אֹדֶם מִבְּחוּץ בַּחַי' גְבוּרָה. [ראה גם תורת מנחם ספר המאמרים ה'תשט"ז ע' רטו]).

תורת לוי יצחק:

- (1) ע' פו (צבע אדום – בחי' גבורה).
- (2) ע' שטט (עדישים הם אדומות בחי' גבורה, ולכן שרץ שיעורו כעדשה).
- (3) ע' שפ (עשו אדמוני בחי' גבורה. פרה אדומה).
- (4) ע' שצז (שעורים אדומיות רעות הן, עי"ש).
- (5) ע' תה (גוון אדום גבורה).
- (6) ע' תכא (פרה אדומה רומז על דינין, מראה אדום).

(יב) שושנה אדומה :

הערות לזהר בראשית:

- (1) ע' רמו (בשושנה ה' עלין תקיפין שיושבת עליהם כנגד ה' גבורות, י"ג עלין כנגד י"ג מדות הרחמים [הקדמת הזהר]).

הערות לזהר שמות-דברים:

- (1) ע' מד (שושן לשון זכר, שושנה לשון נקבה, שושן הוא אדום בחי' גבורות, עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- (1) ע' קעב (וּז"ל: מֵה שְׁמַלְכוּת נַעֲשִׂית מְקוּר לְבִי"ע הוּא הַבְּחַי' דְּמַלְכוּת הַנְּקִרָאֵת שׁוֹשְׁנָה, וְהַבְּחַי' דְּפְנִימִיּוֹת הַמַּלְכוּת – יִסּוּד דְּמַלְכוּת, שֶׁהוּא מֵה שְׁמַלְכוּת הִיא כְּלִי קִיבּוּל בְּאַצִּילוֹת, הוּא הַבְּחַי' דְּמַלְכוּת הַנְּקִרָאֵת רְעִיתִי בַּחַי' כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל, וְעִיין בִּיאוּרֵי בִיאוּרֵי הַזֶּהָר בְּהַמְאָמֵר הַרְאִשׁוֹן שֶׁעַל מְאָמֵר הַקְּדַמַּת הַזֶּהָר ע"פ כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, עִי"ש).

יג) בינה מקור הגבורות . . כמ"ש אני בינה לי גבורות:

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' סה. קצב (מדת הגבורה דז"א [המדות] נמשך מבינה [השכל] כמ"ש אני בינה לי גבורה, ומשפיע למלכות [מעשה]).

הערות לזהר שמות-דברים:

- (1) ע' לח. סה. עב"ג (גבורה הוא "ענף" בינה כמ"ש אני בינה לי גבורה – שגבורה הוא לי דהיינו לבינה).
- (2) ע' קנד (ביאור לשון הזהר, שבנ"י כשיצאו ממצרים זכו ל"אתוןן סגיאין" אותות גדולים ורבים מבחי' בינה, וממדת הגבורה דז"א. והכל אחד – דגבורה הוא ענף בינה כמ"ש אני בינה לי גבורה – גבורות גדולים ורבים וכו', ע"ש).
- (3) ע' קט"קפ (מגבורות דאימא (בינה) בהתפשטותם למטה בבחי' מדות ז"א נעשה מהם יניקה ללעזמת זה, ונעשה מהם קטטה ומחלוקת כמ"ש אני בינה לי גבורה).

תורת לוי יצחק:

- (1) ע' מח"מט (ביאור החילוק בין מדת גבורה והוד, גבורה שייך לבינה כמ"ש "אני בינה לי גבורה", והוד לבחי' מלכות ע"ש).
- (2) ע' ס. קעז (ביאור מאחז"ל [גיטין ז, א] [ר' עזירא זמנין אמר לה משמי' דר' אמי וזמנין אמר לה משמי' דר' אסי] – "עזירא" מלשון עזיר בחי' גבורה דז"א (ומרומז בשמו בחי' גבורות בגי'), וגבורה ענף בינה כמ"ש אני בינה לי גבורה, וזהו ר' אמי ור' אסי – בינה ותבונה ע"ש).
- (3) ע' קכו (שמואל – בחי' גבורה – אסר עבד עברי כהן להנשא לשפחה כנענית, שמואל הוא בחי' בינה מקור הגבורות כמ"ש "אני בינה לי גבורה", ומצד בחי' בינה אסור בשפחה, ע"ד יצחק בחי' גבורה לא נשא שפחה ע"ש).
- (4) ע' קנב (ביאור פרש"י [קידושין סג, ב] [מרפסן איגרי, משברות גגין ועליות כלומר קשות לשומעיהם וכו']. שבירה מצד גבורה וזהו קשות, "לשומעיהם" הוא כבינה, באוזן כידוע ע"ש).
- (5) ע' קצג (שם הוי' בניקוד אלקים – הוא גבורה (אלקים) שהוא ענף בחי' בינה (הוי'), כמ"ש "אני בינה לי גבורה", ע"ש).
- (6) ע' רפ (ביאור החילוק בין חסד וגבורה, חסד הוא ענף חכמה, וגבורה ענף בינה כמ"ש "אני בינה לי גבורה", ע"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- (1) ע' סט (ביאור מסורה "מלפניו" – ח' פסוקים שיש בהם תיבת "מלפניו", נוט' "מלפני וי", ו' היינו ז"א (שה המדות), ו"מלפניו" היינו קודם הוא בחי' בינה, "מלפניו" בגי' "גבורה", והיינו בינה (אחוריים דבינה) שהיא בחי' גבורה כמ"ש אני בינה לי גבורה ע"ש).
- (2) ע' שלה (ביאור הגמ' [קידושין ע, ב] [ר' אמי כי הוה חזי פרסא דרכיב אמר היינו דובא ניידיא, ר' אמי בחי' בינה מלשון אָם, "דובא ניידיא" היינו בעלות הגבורות לשורשן, בינה מקור הגבורה כמ"ש אני בינה לי גבורה ע"ש).
- (3) ע' תצ (ביאור החילוק בין מסכת שבת ומס' נדרים, בחי' חסד הוא ענף חכמה (שבת), ובחי' גבורה הוא ענף בינה (נדרים), כמ"ש אני בינה לי גבורה ע"ש).

הערות לספר התניא:

- (1) ע' ו (ביאור הלשון בתניא פכ"ו (ע' לג, א) "חבין עוזו", הוא בחי' בינה עילאה הטמון וחבוי בחכמה, ונקרא "עוזו" ענין גבורה, דבינה הוא מקור הגבורות, ע"ש).
- (2) ע לב (ביאור לשון התניא – אגרת התשובה פ' ט (ע' צח, ב) "וכן ביראה ופחד או בושה

כ"ף מנחם-אב ה'תשע"ט

וכו", וז"ל: יראה הוא במוח ופחד הוא בלב כמ"ש בתניא פרק ט היראה במוחו ופחד ה' בלבו, והיינו במוח הוא בגבורות דבינה, ופחד בלב הוא במדת הגבורה פחד יצחק, והוא בחד חלוקה כי אני בינה לי גבורה, ובושה הוא במלכות כי הכלה בושה כו' עי"ש).

(יד) יום הכיפורים בחי' בינה :

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' סא (יוהכ"פ פנימיות הבינה, נטלא מבי אימא).
- 2) ע' רו (יום הכיפורים הוא יום תשובה עילאה המגיע בכינה).
- 3) ע' רלד (כניסה לקדשי קדשים – בחי' בינה עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' לב. מב. קעט. רפח. שיג (יום כפורים לשון רבים, בינה מאירה לבחי' מלכות, זהר פ' אמור דף ק, ע"ב עי"ש).
- 2) ע' קלח. שיב (ה' עינויים דיוהכ"פ כנגד ה' דבינה – פע"ח שער יוהכ"פ פ"ג).
- 3) ע' קעט ואילך (תשובה עילאה ה' דבינה).
- 4) ע' רפח (שופר דנעילה הוא שופר גדול – בינה עילאה).
- 5) ע' שיב (הקריאה בס"ת של כה"ג ביום הכיפורים ה' בעזרת נשים דוקא – בחי' ה' עילאה בינה עי"ש).
- 6) ע' שיב (ראה הרמוז בכיבור המאחז"ל [ר"ה נו, ב] כשהלכתי לתחום קן נשריית היו קורין לכלה נינפי).
- 7) ע' תג (הלשון של זהורית שהי' מלבין ביהכ"פ הוא בינה עי"ש).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' כא (ניימא פור, בן הרואה קרי ביוהכ"פ ועלתה לו שנה מובטח לו שהוא בן עוה"ב – בחי' בינה, שמאיר ביוהכ"פ).
- 2) ע' כא (ביוהכ"פ עונות מחולין בחי' בינה עי"ש).
- 3) ע' סט (מל' מקבל מבינה ולא מז"א – פע"ח שער יוהכ"פ פ"א שער ר"ה פ"ה בד"ה יום ט).
- 4) ע' קא (מפטירין ביוהכ"פ ביונה בענין עיר נינוה הרמוז על בינה – עיר גדולה).
- 5) ע' רמח. אגרות ע' שצד (התפלות ביוהכ"פ מתחיל ב"אור זרוע" אות "א", ומסיים עם "לשנה הבאה בירושלים" אות "ם", היינו אָם* בחי' בינה).
- 6) * ראה גם הערות לזהר שמות-דברים ע' קיט. ועוד.
- 7) ע' רמח. תכ (יוהכ"פ בחי' תשובה, וזהו רמז בהנ"ל "תבוא אָם ותקנח" בחי' בינה).
- 8) ע' ער (ענן הקטרת של יוהכ"פ מתייחס אל הכפרת דוקא, כי בענן אראה על הכפרת – בחי' בינה).
- 9) ע' ער (הזיית דמים אחת למעלה ושבע למטה כנגד בינה).
- 10) ע' תכא (עבודת יוהכ"פ קטרת בחי' בינה – הג' מנים יתרים וכן "המחתה" בחי' נה"י דאימא). ראה גם מאורי אור ערך מחתה.
- 11) ע' תכא (מיתת נדב ואביהוא ביוהכ"פ – מבחי' נר"ה דאימא – שנכנסו לחצר הפנימית – בחי' בינה, ומיתתם ע"י שריפה בחי' בינה).
- 12) ע' תכא (עבודת יוהכ"פ בבגדי לבן בחי' בינה).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' מד (יוהכ"פ יום סליחה ומחילה נמשך מבחי' פנימיות בינה – רחמים פשוטים).
- 2) שם ה' ענויים – ה' תפלות לנגד ה' עילאה בינה).
- 3) שם (החתימה נעילתה ע"י שופר – תקיעת אחת כנגד פנימיות הבינה).
- 4) ע' שצב (מונבו עשה כל ידות הכלים של יוהכ"פ של זהב – בחי' בינה).
- 5) ע' שצב (בהנ"ל מונבו בחי' בינה, מלכות עולה לבינה).
- 6) ע' שצג (הארון והלוחות בחי' חכמה, הכפרת בחי' בינה, והקשר ליום כיפור).
- 7) ע' שצד (יוהכ"פ יום תשובה – בינה).

8) ע' תלג (נמשל יוהכ"פ לנהר [ילקוט שמעוני בלק רמז תשעא] – נהר בחי' בינה) עי"ש.

הערות לספר התניא:

- 1) ע' לט (התחברות מלכות לבינה – יוהכ"פ גורלות, וכן מפטירין ביונה גורלות).
- 2) ע' מג (יוהכ"פ בגדי לבן – לבנונית דאימא).

טו) זהב :

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' קפ (תשובה עלאה הוא מצד הגבורות מלמטה למעלה, להחזיר הגבורות לשרשם לבינה שאז הם נמתקין, וכמו זהב התנופה, שזהב גבורות צריך להניפו למעלה לשרשן בינה ע"ש).
- 2) ע' קפו (ו"ל: מהחסדים אין יניקה ללעומת זה בכלל, ועי' בזהר הקדוש פ' פקודי דף רכד, ע"ב מה שבכסף לא נאמר תנופה, ובזהב ובנחושת נאמר תנופה ליום כיפור).
- 3) ע' רעז (ביאור הפ' משלי כה, יא "תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר על אפניו", תפוחי זהב שהוא גבורות דבינה צריכה להיות במשכיות כסף דחכמה – בחי' יראה ואז "דבר דבר על אפניו", שהדבר דמלכות הוא על אפניו שהוא מתוקן כראוי ע"ש).
- 4) ע' שעט (ביאור הזהר [ח"ג דף קעו, א] דעל התורה נאמר "הנחמדים מזהב ומפז רב", דמבחי' בינה עצמה ולמטה יכול להיות יניקה ללעומת זה, כי בינה מינה דינין מתערין בסופה וכו', ועי' בחי' חכמה ינצל מכל פגע רע ע"ש).
- 5) ע' שצח (מיצחק – בחי' גבורה – יצא עשו טוספיתא דדהבא, ולכן צריך להיות זהב התנופה, שצריך להניפו שלא יהי' יניקה ללעו"ז, משא"כ בכסף לא כתיב תנופה בזהר הקדוש פ' פקודי דף רכד, ע"ב, וכמו שמאברהם בחי' חסד יצא ישמעאל שעשה תשובה משא"כ עשו כדאייתא בבא בתרא דף טז, א ע"ש).
- 6) ע' ת (טעם דהי' הנפת הלויים [בהעלותך ת, יא], וכן זהב התנופה [פקודי דף רכד, כד כמ"ש בזהר פ' פקודי דף רכד, ב], דגבורה צריך הרמה ע"ש).
- 7) ע' תסה (ו"ל: והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה', מניפין את הלויים דמדת הגבורה, ע"ד שבוזהב כתוב תנופה, זהב התנופה ועיין זהר בפ' פקודי דף רכד, ב).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' לו (ו"ל: ידוע שמהגבורות בהסתעפותם למטה נמשך מהם יניקה ללעומת כמ"ש לב כסיל לשמאלו, וצריך לרומום אותם שלא יהי' מהם יניקה ללעומת זה וכמו שבוזהב כתיב תנופה [פקודי לח, כד] ועיין בזהר הקדוש פ' פקודי דף רכד, ב).
- 2) ע' נד (מהגבורות יש יניקה ללעומת זה כמ"ש מצפון תפתח הרעה וכמו עשו שיצא מיצחק סוספיתא דדהבא, והלויים – בחי' גבורה – הונפו ע"י הכהנים בחי' חסד, ע"ד זהב התנופה בזהר הקדוש פ' פקודי דף רכד, ב. ע"ש).
- 3) ע' שסב (ביאור המשנה [נגעים פי"ד מ"ז] והמצורע . . . בא ועמד בשער נקנור, שער נקנור הי' של נחושת כדאייתא במס' מדות פ"ב סוף משנה ג' ובמס' יומא ע"ש. והי' נחשתן מצהיב כמו זהב כמ"ש שם, זהב הוא בינה, ו"נחשת" ר"ת נובלות חכמה שלמעלה תורה, והיינו הנובלות חכמה – תורה, נמשך בפנימיות בינה ע"ש).

ליקוטיים על פסוקי תני"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' רלד (זהב הוא בינה כמ"ש בתניא פרק נ ע"ש).
- 2) ע' שצא (ביאור הגמ' [יומא לו, א] בן גמלא דוקא עשאן של זהב בחי' בינה, והגורלות דב' השעירים דיהו"כ הם מבינה ע"ש).
- 3) ע' שצב (כל הכלים של יוה"כ"פ של זהב – בינה).
- 4) ע' רנג (שרביט הזהב דאסתר בחי' בינה, זהב בחי' בינה כמבואר בתניא פרק נ', ולכן הוא בפי' נ דוקא בחי' מ"י ע"ש).
- 5) ע' שפט (גבורות צריך להיות בעלעל דוקא כמו זהב התנופה, עיין בזהר פקודי דף רכד, ב ע"ש).
- 6) ע' תג (כשהגבורות נמשכים למטה ונפרדים מהחסדים בלי מיתוק אז נעשה מזה עניות, כי צריך שהגבורות יתמתקו בשרשן במקור הגבורות בינה, כמו בזהב שכתוב בו תנופה [פקודי לח, כד] שצריך להניפו, ואז אדרבה נמשך מזה עשירות ע"ש).

טז) עיר גדולה . . רומז על בינה :

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' קיא (קרית מלך רב בחי' בינה).

הערות לזהר שמות-דברים:

(1) ע' קה (הלשון "רב" פירושו שהיא גדולה בחי' בינה).

(2) שם ע' קכה (היכל רב – בינה).

(3) שם ע' קגד (אותות גדולים ורבים – בחי' בינה)

(4) שם ע' ריב (ריבוי מצד בינה).

תורת לוי יצחק:

(1) ע' קכא (נינוה – היא קרית מלך רב – עיר גדולה, בחי' בינה).

(2) ע' דש (רחובות בנהר בחי' בינה).

(3) ע' שמ (בינה היא פלטרין גדולה, ה' רבתא, ה' גדולה).

(4) ע' שפא (יבנה שם סנהדרין הגדולה בחי' בינה).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' קעד (מגדול בחי' בינה).

(2) ע' תלה (פלטין גדולה הוא בחי' בינה).

יז) נקודות שב"א :

ראה גם מאורי אור אות ח סעיף סד.

הערות לזהר בראשית:

(1) ע' ריא (רמז מ"ש (עקב י, טו) "רק באבותיך חשק ה'", חש"ק ר"ת חל"ם שב"א קמ"ץ

שהוא כנגד תפארת גבורה חסד – בחי' האבות).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' נט (שב"א ר"ת "שני בני אהרן", נדב ואביהוא בחי' גבורות).

(וראה בענין נקודות, לקוטי לוי יצחק, הערות בראשית ע' רלה. רנד. הערות שמות-

דברים ע' תכא"ב. תכו. אגרות סוף ע' שפח).

יח) הה' גבורות:

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' יב (חמשה אותיות בין "אלקים" שני בתחילת התורה עד השלישי, כנגד ה' גבורות עי"ש).
- 2) ע' עב. צ (ה' גבורות כנגד ה' אותיות דשם "אלקים" עי"ש).
- 3) ע' עב (ה' אותיות המילוי דשם ב"ן – ה' גבורות).
- 4) ע' פא ("שך"ה" דלעומת זה, הוא נוט' שך-ה, ה' גבורות דקליפה הקשות שבמלכות עי"ש).
- 5) ע' פב (יש חמשה מיני מנחות [מנחות קד, ב] כנגד ה' גבורות, יצחק בחי' גבורות שתיקן מנחה, רמז "יצחק רבקה" בגי' ה' פעמים מנחה – ה' גבורות עי"ש).
- 6) ע' פח. קלו (יצחק בחי' גבורה בגי' ד' פעמים "בן", דישי ה' גבורות ג' מהם חג"ת נמתקים, ונעשים ג' בנים, ונו"ה לא נמתקו עי"ש).
- 7) ע' פט (ה' גבורות כנגד עיקרי המדות – גבורות דחג"ת נ"ה עי"ש).
- 8) ע' קטו ("אף" רומז על גבורות, נוט' "אלף פ", בגי' ה' פעמים גבורה – ה' גבורות עי"ש).
- 9) ע' קטו, קלד (תיבת "פאר", הוא פ"ר בגי' מנצפ"ך – ה' גבורות, והאות "א" ממתיק הגבורות. וכן "תפארת" הוא "תפרת" בגי' ה' פעמים גבורה – ה' גבורות, ואות "א" ממתיקו עי"ש).
- 10) ע' קמג (ביאור חמשה לשונות על אומות העולם בזהר חלק א' ע' קעז, ב "וכלהו אשדין דמין, ומגיהיזין קרבא, גזלין, קפחין, ומנאפין" כנגד ה' גבורות עי"ש).
- 11) ע' רלו (ביאור תיבות ושם "גיהנם" נוט' "גיהנם", ואותיות "הנס" רמז "ה" גבורות, והגבורות הקשים ביותר אותיות "נס", רמז לאותיות מ"ן דמנצפ"ך בחי' נצח והוד עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' טו. שסח (ה' אצבעות דיד שמאל כנגד ה' גבורות עי"ש).
- 2) ע' שט. רעג (יש ה' תיבות בהתחלת התורה, מ"אלקים" השני עד השלישי כנגד ה' גבורות – ה' עלין דשושנה, ה' אצבעות עי"ש).
- 3) ע' סח (בהושענא רבה נמשך ה' גבורות ממותקות).
- 4) ע' צה (רמז מ"ש "נתנני שוממה כל היום דוה", דוה אותיות הוד, סוף קו השמאל דה' גבורות – "נתנני" גימטריא ב"פ מנצפ"ך עי"ש).
- 5) ע' צז. רפו (ה' גבורות כנגד עיקרי המדות חג"ת נו"ה עי"ש).
- 6) ע' קעב (ביאור ה' לשונות בזהר דהקב"ה אקרי באר מים חיים, ועבודה זרה אקרי בורות נשברים "דאינון מים המרים, מים עכורין, מכונסים, סרוחים ומטונפים" כנגד ה' גבורות).
- 7) ע' רעג (כוס של ברכה על ה' אצבעות כדי להמתיק ה' גבורות, עי"ש).
- 8) ע' רפ. רפו (ה' מיני מרוו [פסחים לט, א], כנגד ה' גבורות, וביאורו).
- 9) ע' רצו (ה' פעמים "אלקים" [שמות פרק ג' – פסוקים כג, כד, כה], כנגד ה' גבורות).
- 10) ע' שלו (הטבות הנרות של המנורה ה' נרות ובי' נרות, מנורה, אש-גבורה, ה' נרות כנגד ה' גבורות, ובי' נרות יסוד ומלכות, עי"ש).
- 11) ע' שפה ("פרה" פרה, פר בגי' מנצפ"ך, עם ה' אותיות עי"ש).
- 12) ע' שפח (ה' גבורות – הכ"ב אותיות וה' אותיות מנצפ"ך, מלכות ענינה מלכות עי"ש).
- 13) ע' תד (רמז מ"ש "שמרו משפט ועשו צדקה", "משפט" ע"ה בגי' ה' פעמים אלקים – ה' גבורות).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' ו. כז (יוסף משה דוד בגי' ה' פעמים מנחה כנגד ה' גבורות, ונסתלקו בזמן מנחה דשבת להמתיק ה' גבורות עי"ש).
- 2) ע' ז. כז (יש ה' מיני מנחות [מנחות קד, ב], כנגד ה' גבורות, ה' פעמים "מנחה" בגי'

כ"ף מנחם-אב ה'תשע"ט

- "יצחק רבקה", דיצחק בחי' גבורה תיקן מנחה עי"ש.
 (3) ע' כד. רלד (מספר "קל" הוא כנגד ה' פעמים הוי' – ה' גבורות עי"ש).
 (4) ע' כח (יש ה' מיני מרור כנגד ה' גבורות).
 (5) ע' לד (פרה הוא פרה, היינו ה' אותיות מנצפ"ך, בגי' "פר" עי"ש).
 (6) ע' מב. קמו. תמח (גבורת החסד, גבורת הגבורה, גבורת התפארת, גבורת הנצח, גבורת ההוד, עי"ש).
 (7) ע' ע. קלב. קעב (ה' גבורות, ג' חג"ת שנמתקין, וכו' גו"ה אינם נמתקין, כנגד ד' בניס עי"ש).
 (8) ע' קלב/קלג (ה' גבורות כנגד ה' אותיות מנצפ"ך).
 (9) ע' קלב ואילך (ה' בנות צלפחד כנגד ה' גבורות עי"ש).
 (10) ע' קלב ואילך (ביאור המשנה והגמ' [קידושין נ:] ומעשה בחמשה נשים וכו', כנגד ה' גבורות עי"ש).
 (11) ע' קנו (ביאור לשון חז"ל [קידושין סג:] "מרפסן איגרא" מלשון שברה, בגי' ה' פעמים אלקים – ה' גבורות עי"ש).
 (12) ע' קסה (מנצפ"ך הם ה' מוצאות הפה מקור הכ"ב אותיות עי"ש).
 (13) ע' קעג (עשו עבר על ה' עבירות ביום שמת אברהם [ב"ב טו:], כנגד ה' גבורות עי"ש).
 (14) ע' קעט (ע' גבורות המגולים, וס' נעלמים, כנגד מילה ופריעה עי"ש).
 (15) ע' ריה (אברהם יעקב בגי' ה' פעמים אלקים, שממתיקים מה"ג דיצחק עי"ש).
 (16) ע' רכד ואילך (ביאור המשנה "ששה דברים היתה משמשת קרן מערבית דרומית", "משמשת" בגי' ה' פעמים גבורה, הקרן בחי' מלכות המקבלת משה ספירות עי"ש).
 (17) ע' רלג-רלד (רמו בתענית בה"ב, "שני חמישי שני" בגי' ה' פעמים גבורה, להמתיק הגבורות עי"ש).
 (18) ע' רסב. תלט (ה' אצבעות יד השמאל כנגד ה' גבורות עי"ש).
 (19) ע' שיו (ביאור סיפור הגמ' [שבת כה:] ר' יהודה ב"ר אלעאי ה' רוחץ ערב שבת, פניו, ב' ידיו, וב' רגליו, כדי להעביר הזוהמא לרחוץ הפסולת מהה' גבורות עי"ש).
 (20) ע' חצר ואילך (ביאור המשנה [כלים פט"ו מ"א] ר' יהודה אומר חמשה כלים מקבלים טומאה, כנגד הה' גבורות עי"ש).
 (21) ע' שפו (רמו בחיבת "אף", נוט' אלף פ' בגי' ה"פ גבורה, – ה' גבורות).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- (1) ע' יג ("חשם מארץ התימני", "חשם" אותיות "חמש" – ה' גבורות).
 (2) ע' קלא (רמו "נשים דעתן קלה" [שבת לג:], אותיות "קל" בגי' ה' פעמים הוי' – ה' גבורות עי"ש).
 (3) ע' קסה (ה' זמנים דקריאת המגילה [מגילה פ"א מ"א] כנגד ה' גבורות, בגי' ש"ם אדני, אסתר בגי' שושנה, ה' עלין להמתיק הגבורות עי"ש).
 (4) ע' קסו (רמו בהברכה אחר קריאת המגילה הרב את רבנו וכו', ה' פעמים נ"ו מספר מנצפ"ך – להמתיק הה' גבורות עי"ש).
 (5) ע' קסז ("הקמן" נוט', ה' כנגד ה' גבורות, והגבורות הקשות אותיות "מן" כנגד נצח והוד עי"ש).
 (6) ע' קעג (פרה, פרה, הה' גבורות שבגי' מנצפ"ך, מספר פ"ד).
 (7) ע' קעה (אותיות מנצפ"ך כנגד, אותיות "מן" – נצח והוד, "פ"ד – חסד וגבורה, "צ" – תפארת עי"ש).
 (8) ע' ריריא (ביאור הגמ' [ערכין יט.] "באתרא דתקלי שכמי . . שדו תרי תלתא", כנגד הה' גבורות עי"ש).
 (9) ע' רכח (חמשה דברים בפסוק [שמות א, יד] "עבודה קשה, בחמר, ובלבנים, ובכל עבודה בשדה, את כל עבודתם" ה' גבורות – כנגד ה' אותיות שם "אלקים" עי"ש).
 (10) ע' רכח-רכט (ה' דמים טמאים באשה [נדה יט.] כנגד ה' גבורות עי"ש).
 (11) ע' שלד (רמו וביאור בגמ' [קידושין ע:] ה' סימנים דפרסיים, אוכלין ושותין כדוב, ומסורבלין כדוב, ומגדלין שיער כדוב, ואין להם מנוחה כדוב, כנגד ה' גבורות עי"ש).

- 12) ע' שמו (חמשה תיבות בהתחלת התורה מן האלקים שני עד השלישי – כנגד ה' גבורות עי"ש).
- 13) ע' שמו (כוס ישועות ביד ימין, הה' אצבעות בחי' חסדים, המושיעים להמתיק הה' גבורות, ה' עלין תקיפין דשושנה וכו' עי"ש).
- 14) ע' שפח (ביאור הענין דמחיצת חצר המשכן הקלעים והעמודים – שהי' מבדיל בין חצר המשכן לרשות הרבים, מרמז ומורה על המחיצה בין סטרא דקדושה – המשכן, ובין סטרא דלעומת זה. ומבאר בכמה פרטים דרומזת על גבורות, דשיעור היקף הקלעים היו פ"ר אמות – פ"ר בגי' אותיות מנצפ"ך. וגובה העמודים ה' אמות כנגד ה' גבורות עי"ש כל הרמזים והפרטים).

הערות לספר התניא:

- 1) ע' ז' (ביאור דיוק לשון התניא פרק כז (לד, ב) "ומאחר סעודתו עד לאחר שעה או פחות ועוסק בתורה באותה שעה", דיוק "שעה או פחות", דיש "תתרו" חלקים בשעה בגי' ה' פעמים "גבורה", או פחות מקצת ה' גבורות עכ"פ עי"ש).
- 2) ע' ט (דיוק חמשה לשונות בתניא פרק כט (לו, א) על היצה"ר "אתה רע ורשע ומשוקץ ומתועב ומנוול" כנגד ה' גבורות עי"ש).
- 3) ע' טו (דיוק לשון התניא סוף פרק לו (מו, ב), מביא חמשה ראיות דמיתרון הארה לישראל – לעתיד לבוא – יגיה חשך האומות, חשך האומות הוא מהה' גבורות, וע"י התגלות קץ הימין – נוט' "ה ימין", דהיינו ה' חסדים שימתיקו את הה' גבורות עי"ש).
- 4) ע' לד (בשעה יש תת"פ חלקים, רומז על גבורה, מספר ה' פעמים גבורה עי"ש).
- 5) ע' לט (דיוק לשון התניא, אגרות הקדש סי' ז (קיב, א) "לא נצרכה אלא להעדפה, וזהירות, וזריות יתירה, ביתר שאת, ויש עז, כנגד הה' גבורות עי"ש).

(ט) מספר כל הכ"ב אותיות עם אותיות מנצפ"ך :

הערות לזהר שמות-דברים:
 (1) מובא לעיל בפנים הערה 58.

תורת לוי יצחק:

(1) ע' שסד (ביאור הגמ' סוכה נב, ב"מ שלא ראה דיופלוסטון של אלכסנדריא של מצרים לא ראה בכבודן של ישראל . . והיו בה ע"א קתראות של זהב כנגד ע"א של סנהדרי גדולה, כל אחת ואחת אינו פחותה מעשרים אחד רבוא ככרי זהב".
 וז"ל: והיו שם ע"א קתראות של זהב וכא"א אינה פחותה מכ"ה רבוא דינרי זהב, הכל מזהב בחי' גבורות. וע"א עם כ"ה הוא מספר אל אד', וביחד הוא מספר אלף תשע"ה רבוא דינרי זהב כמספר הכ"ב אותיות עם ה' אותיות מנצפ"ך הכפולות עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזחז"ל/אגרות קודש:

(1) ע' רטו ("שבת" בגי' כ"ז פעמים י"ם הוי", דרומז על יחוד ז"א ונוקבא. כי הכ"ז אותיות הם במלכות, ושם הוי' הוא בז"א עי"ש).
 (2) ע' שצד (וז"ל: הג' נשיאים דדגל מזרח, יהודה יששכר זבולון, והר"ת יהודה יששכר זבולון הוא כ"ז אותיות התורה עם מנצפ"ך הכפולות. ומספר שמות נשיאהם, נחשון בן עמינדב, נתנאל בן צוער, אליאב בן חלן, הוא מספר הכ"ז אותיות שהם אלף תשע"ה, שיתכן לומר בהם שכחה, כי משה שכח על האלף תשע"ה שקל, ויש בהם זכרון, כי הרי נזכרו אח"כ, יהודה יששכר זבולון הוא מספר זכו"ר תשכ"ח במכוון עי"ש).

(כ) להעיר ג"כ מענין האלף ושבע מאות ושבעים וחמש :

הערות לזהר שמות-דברים:
 (1) ע' שפח (מובא בפנים הערה 58).

תורת לוי יצחק:

(1) ע' שצב (ביאור הגמ' [בכורות ה, א] "שאל קונטריוס השר את רבי יוחנן בן זכאי", שלא הזכיר מהאלף תשע"ה שקלים, וגם משה שכח עליהם כמ"ש במדרש רבה פ' פקודי עי"ש).

(כא) שם ב"ן אותיות הפשוטים ד' ואותיות המילוי ה' (היינו יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה, בגי' ב"ן):

הערות לזהר שמות-דברים:

1) ע' שכז-שכח (ביאור הפסוק ישעי' לג, ט "אבל אמללה ארץ החפיר לבנון קמל היה השרון פערבה ונער בשן וכרמל" * ומבאר שם, דבפסוק זה המדבר על השממון והחורבן, יש ה' פרטים והחלוקות הם ד', והם: א) "אבל אמללה ארץ", ב) "החפיר לבנון קמל", ג) "ה' השרון כערבה", ד) "וה' ונער בשן וכרמל" (מצרף כאן שני פרטים ביחד "בשן וכרמל"), והם כנגד שם ב"ן, וז"ל: "ומפני שבב"ן האותיות הפשוטות הם ד', ואותיות המילוי הם ה', זהו שבהה' שבפסוק, נקט ד' חלוקות והפרטים הם ה' עיי"ש.

(* ופירשו המפרשים כוונת הפסוק על חורבן ארץ ישראל. ראה פרש"י ומצודת ציון. ועוד. "אבל" - ענין השחתת כמו תאבל הארץ (הושע ד, ג). "אומללה" - ענין כריתה כמו בשם ה' כי אמלם (תהלים ק"ח, ו). "החפיר" - ענין בושא ומיאוס. "לבנון" - שם יער בארץ ישראל. "קמל" - ענין כריתה כמו קנה וסוף קמלו (ישעי' יט, ו). "השרון" - הוא מקום שמן ונפש וכן חבצלת השרון (שיר השירים ב, א). "כערבה" - ענינו כמו מדבר וכן ארץ ציה וערבה (ירמי נא, מג). "ונוער" - ענין הפלה הבאה מתנועה חזקה, וכן גם חצני נערתו (נחמ"ה, ה, יג). "בשן" - הוא מקום מרעה שמן כמ"ש שמעו וגו' פרות הבשן (עמוס ד, א). "וכרמל" - הוא מקום שדות וכרמים.

תורת לוי יצחק:

1) ע' קלב (ביאור המשנה קידושין נ, ב "ומעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות וליקט אדם אחד כלכלה של תאנים וכו', ואמר הרי כולכם מקודשת לי בכלכלה זו, וקיבלה אחת מהן ע"י כולן ואמרו חכמים אין אחיות מקודשת עיי"ש.

ומבאר שם וז"ל: יש לפרש החמש נשים, הנה אשה בחי' מלכות נבנית מהגבורות ... זהו מה שיש ה' נשים הוא לנגד הה' גבורות, והוא ג"כ מה ששם ב"ן דמלכות הוא במלוי ההי"ן ...

ובאמת גם אלו הה' נשים הם ע"ד ד', כי שתיים מהן הם אחיות שמחוברות זו לזו, וי"ל ד' נשים הוא לנגד ד' אותיות הפשוטות דשם ב"ן, וה' הוא לנגד ה' אותיות המלוי, ושתיים מהן אחיות הוא לנגד ו"ד דמלוי ה', זהו שהם אחיות, כי הרי הן מלוי דאות אחד, שמאות אחד יצאו ב' אותיות ו"ד, והיינו כמו ב' אחיות, שממקור אחד יצאו שתיהן, משא"כ שארי הג' אותיות ה"ה, יצאה כל אחת מאות בפני עצמו, כמוכין עיי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

1) ע' שטז (וז"ל: שרש ענין המלחמה היא בחי' גבורות ודינים וכו'. וזהו שהמלחמה הראשונה שנזכרה בתורה הוא מלחמת אמרפל עם חביריו, ד' מלכים את החמשה, שקאי על מלכי תהו, הט' אותיות דשם ב"ן דתהו כמ"ש בלקוטי תורה להאריז"ל פ' לך עיי"ש).

2) ע' שצט (וז"ל: בענין מחנה ישראל שהי' ג' פרסי, י"ל ישראל הם מבחי' מלכות, ובמרוכב ה' ט' פרסי, הוא שם ב"ן דמלכות שיש בו ט' אותיות ד' הפשוטים וה' המלוי ... והם ט' פרסי במרוכב, הוא תהו שהי' בסוד שם ב"ן ד' וה' מלכים עיי"ש).

3) ע' שלה (ביאור הגמ' קידושין עב, א במ"ש (דניאל ז, ה) וארו חייו אחרי תנינא דמי' לדוב, תני רב יוסף אלו פרסיים שאוכלים ושותין כדוב, ומסורבלין כדוב, ומגדלין שער כדוב, ואין להם מנוחה כדוב.

ובפרטיות יש כאן ה' דברים, א) אכילה, ב) שתי', ג) מסורבלין, ד) מגדלין שיער, ה) אין להם מנוחה, "יש לומר לנגד הה' גבורות, ונכללין בד' כי אכילה ושתי' קנקטן ביחד, הוא כמו ה' אותיות המלוי דשם ב"ן, ומלוי גימטריא אלקיים-גבורה, הנה ב' אותיות וד' הם במלוי אות אחד י', לכן נכללין בד' עיי"ש).

הערות לספר התניא:

1) ע' שט (וז"ל: ציצית הם שם ב"ן, כי יש ד' אורים וה' קשרים, לנגד ד' אותיות הפשוטים וה' אותיות המלוי עי"ש).

(כב) שָׁם בִּין . . . ואותיות המלוי ה':

ראה עוד בביאור המילוי יו"ד דשם ב"ן:

הערות לזהר בראשית

(1) ע' מא וז"ל: מו"ד דמלוי ה' דחכמה, נעשה ו"ד הרומזים על זו"ן עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- (1) ע' כו וז"ל: חכמה הוא אות ה', ומלוי ה' הוא ו"ד . . . ו' הוא ז"א הכולל ו"ק, ד' הוא מלכות עי"ש).
- (2) ע' רפב וז"ל: ובכלל ידוע שהגבורות כפליים כהחסדים . . . ימי טומאה וטהרה דלדת נקבה הוא כפליים דטומאה וטהרה בזכר, שנוקבא היא גבורות, וזכר הוא חסד, וכן בשרש, חכמה דכורא הוא אות אחת – י' של שָׁם. ובינה נוקבא הוא ב' אותיות ו"ד דמלוי ה', וכן יעקב הדכורא הוא אחד וכו', ונקבותיו הגבורות הם שתיים רחל ולאח ב' גופים מחולקים עי"ש.
- (3) ע' רצ וז"ל: יו"ד – ה' הוא אבא, ד' בינה עלאה, ו' דעת עליון שבאמצע המחרם עי"ש). ועיג"כ שם ע' שעט. תנח.
- (4) ע' כו. שלב (שרש זו"ן בחכמה, באותיות ו"ד דמלוי ה').
- (5) ע' שמו (אימא עלאה הוא כמו כפליים לגבי אבא, כי אבא הוא אות אחד י', ואימא עלאה היא ב' אותיות ו"ד, ו"ד למפרע הוא ד"ו דהיינו שנים [ראה קידושין מא, א]).
- (6) ע' תנח (הג' אותיות יו"ד – י' נקודה, ו' קו, ד' שטח עי"ש).

תורת לוי יצחק:

- (1) ע' יט (ביאור המשנה מס' מדות פ"ג מ"ה "וטבעות היו לצפוננו של מזבח, ששה סדרים של ארבע ארבע", וצפוננו של מזבח הוא בינה הנקראת צפון ועיין זוהר הקדוש פ' במדבר דף ק"כ ע"א עי"ש, ובבינה – בחי' בינה עלאה שהוא ו"ד דמלוי ה', זהו הדעה דו' סדרים ובכ"א ד', הוא ו"ד דמלוי ה', שהו' קודם עי"ש).
- (2) ע' פג (ביאור הגמ' גיטין נב, א "חמרי' דרבנא עוקבא יתמא משכוח בארבעה ארבעה ואייקר וקם בשיטא שיתא" – היין שהוקר מד' לו', ד' שייך לתבונה ו' שייך לבינה עלאה, אותיות ו"ד דמילוי ה' עי"ש).
- (3) ע' צח (ביאור מאחז"ל [חולין קלט, ב] אסתר מן התורה מנין שנא' (וילך לא, יח) ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, וז"ל: יו"ם ההו"א הוא מספר חכמה במכוון, שחכמה זו קאי על אבא, ואסתר שהיא אימא עלאה היא מוסתרת ונעלמה ביום ההוא דאבא, והוא ממש כמו שהאותיות ו"ד הם מוסתרים ונעלמים בתוך ה' דאבא, כי המלוי דהאות הוא מוסתר ונעלמת בתוך האות כמובן, והכפל דהסתרה הוא לנגד ב' האותיות ו"ד דמילוי ה'. עי"ש ההמשך).
- (4) ע' קטז (מבאר שָׁם, דבשם ב"ן – בהאות י' ראשונה דהשָׁם וז"ל הפשוט הוא אות ה' והמלוי הם אותיות ו"ד, והפשוט הוא אות אחד, והמלוי הוא ב' אותיות ו"ד עי"ש).
- (5) ע' קלט (הלכה כאב"י בהלכות יע"ל קג"ם – כנגד האות ו' דמילוי הו"ד עי"ש).
- (6) ע' קנב ואילך (ביאור המשנה [קידושין סג, ב] "קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתי" ובא אחד ואמר אני, נאמן". ומבאר – יש לפרש – האב הוא חכמה י' של שָׁם, והבעל בחי' ז"א הוא כמו האות ו' דמלוי הו"ד, והבת בחי' מלכות האות ד' דמלוי הו"ד עי"ש).
- (7) ע' רסח. שנו (ביאור המשנה בכורות פ"ד מ"ה "אילא ביבנה – שָׁם חכם שהי' מומחה בבדיקת מומי בכורות – התירו לו חכמים להיות נוטל (שכר) ארבעה איסרות בבהמה וששה בגסה", ומבאר בכור הוא בחי' חכמה אות י', והשכר הוא כנגד האותיות ו"ד המלוי, וזוהו שהשכר שלו היו ד' איסרות ו' איסרות היינו מו"ד דמלוי ה' דחכמה" עי"ש).
- (8) ע' רפג (ביאור המשנה מדות פרק ה' משנה ג' "שש לשכות היו בעזרה". ובפ"ב מ"ה,

כ"ף מנחם-אב ה'תשע"ט

עזרת נשים, וארבע לשכת היו בארבע מקצועותי, ולא היו מקורות. ומבאר, דעזרת נשים הוא בחי' מלכות, בעזרת נשים דמלכות היו ד' לשכת כי מלכות היא בחי' אות ד', ובעזרה דז"א היו ו' לשכות לנגד ו' מדות דז"א, כי ז"א הוא אות ו' ומלכות היא ד' "וכידוע בענין אותיות ו'ד דמלוי היוד" עי"ש).

9 ע' שכא (ביאור ורמז בדין עבד עבד הנרצע באזנו ובדלת, דהמרצע הוא כמו ה' דמלוי היוד, והדלת הוא ה"דלת" דמלוי היוד עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

1 ע' סג (וז"ל ופי' ד"ו – מילוי האות יו"ד – הוא שנים מחוברין יחדו כמו דו פרצופין טב למיתב טן דו, הוא חיבור יסוד ומלכות יחדיו).

2 ע' ריח (ביאור שם אדמו"ר הזקן "שניאור זלמן" וז"ל: בשניאור יש ו' אותיות ובזלמן יש ד' אותיות, ורומז על ז"א ומלכות שהם אותיות וד' דמלוי ה' קול ודיבור, עיין בזהר שמות דף ג' ע"פ אתי מלבנון כלה, ובמקדש מלך, ובביאורי הזהר [מאדמו"ר האמצעי] שם עי"ש).

3 ע' רנא (ביאור ענין דהאותיות ו"ד דמלוי היוד דשם אדנ"י, נמשך מאותיות ו"ד דמלוי היוד דשם הוי' עי"ש).

4 ע' שלה.

הערות לספר התניא:

1 ע' מג (יו"ד – אות י' חכמה עצמה, ו' דעת, ד' בינה, עי"ש).

כג) שם ב"ן אותיות הפשוטים ד' ואותיות המלוי ה' וכמ"ש במ"א:

ראה עוד בענין שם ב"ן, האותיות והמילוי הוא "ט" אותיות:

הערות לזהר בראשית:

1) ע' כקג (במלכות שם ב"ן האותיות הפשוט הם ד', ובצירוף גם ה' אותיות המלוי הם ביהד ט' אותיות, ורמז בגמרא שבת (ט, א) עמוד בן ט' ורחבו ד' ורבים מכתפים עליו עי"ש).

תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ט:

1) ע' של (שיעור בגד המטמא הוא ג' על ג' אצבעות, ג' על ג' הוא מספר ט', לנגד הט' אותיות דשם ב"ן וכמ"ש במאורי אור מע' בגד, בג"ד בג' אותיות דשם ב"ן, הפשוט והמלוי עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזח"ל/אגרות קודש:

1) ע' פח (גזירת המ"ן לאבדם ה' ביום יג בניסן, ואימתי לאבד בני"ג כ"כ ביום י"ג באדר וז"ל: שלשה עשר רמזו על שם ב"ן דתהו, שאותיותיו הפשוטים הם ד' ומלוי הוא ט', והיינו [שבת ח, א] עמוד בן ט' ורחבו ד' ורבים מכתפים עליו, וכיהד הוא יג, וע"פ [דברים ג, יא] מטת עוג מלך [הבשן] שבשם ב"ן ה' שבידה עי"ש).

2) ע' (ה) שיעור רשות היחיד הוא ט' טפחים גובה על ד' אמות רחבו אותיות י"ד מרמזו לעולם התיקון רמז לשם יהו"ה, האותיות ד', ובצירוף עם המלוי הוא ט' אותיות יו"ד, ה"י, וי"ו, ה"י, משא"כ בתהו הוא רק י"ג אותיות כנגד שם ב"ן – הפשוט ד', ועם המלוי ט' – רמז [שבת ח, א] להדין עמוד בן ט' ורחבו ד' ורבים דוקא מכתפין עליו – רשות הרבים עי"ש).

3) ע' רנא (בהג' שמות ע"ב, ס"ג, מ"ה יש בכ"א י' אותיות [ע"ב הוא יו"ד ה"י וי"ו ה"י, ס"ג הוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י, מ"ה הוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א], משא"כ ב"ן הוא רק ט' אותיות – יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה. ומבאר שם שהוא החילוק וההפרש בין בולי לבוטי בגיטין פ' השולח (דף לו, ב), בולי עם אות ל' הוא עשירים מהג' שמות ע"ב ס"ג מ"ה – ל' אותיות, ובוטי – הם עניים היינו מלכות הנקראת עני' ודלה – מרומז באות ט' כנגד שם ב"ן עי"ש).

4) ע' רנא – בהמשך להערה 3 הנ"ל – (ביאור הגמ' [גיטין נו, א] תלתא עתירי בירושלים [שלשה עשירים], שהיו זכרים – משפיעים – כנגד ע"ב, ס"ג, מ"ה, ואח"כ "מרתא בת בייתוס" – נקבה – כחי' ב"ן עי"ש).

5) ע' תיו (מטתו של עוג [דברים ג, יא] ארכה ט' ורחבה ד' עי"ש).

הערות לספר התניא:

1) ע' יב (שם ב"ן הפשוטים הם ד' ובמלוי הוא ט', והוא עמוד בן ט' ורחבו ד' שרבים מכתפים עליו [שבת ח, א]).

* * *

ואולי יש לומר, דעפ"י כל הנ"ל, מ"ש בפנים "גם ע"ד ד' ה' . . . שם ב"ן אותיות הפשוטים ד' ואותיות המלוי ה' וכמ"ש במ"א", מרמז גם הטעם דהמאסר התחיל "ט" ניסן, מספר ט' כנגד האותיות הפשוטים דשם ב"ן שהם "ד" + האותיות המלוי ה", היינו "ט" וד"ל.

כד) הושענא רבה שאז הוא גמר הדין סיומא דדינא וישב יצחק ויחפור כו':

ראה לקוטי לוי יצחק, אגרות קודש ע' שכת וז"ל:
 בחי' יצחק בשנה מתחיל מתחלת ראש השנה עד הושענא רבה, והוא בכלל.
 שבמים הללו יש ג' זמנים שהעולם והאדם נידון.¹
 בראש השנה שאז הוא הכתיבה, ביום א' דינא קשיא² וביום ב' דינא רפיא.
 וביום הכפורים שאז הוא החתימה ואז אין שום שליטה להשטן כמאמר רז"ל³
 שהשטן גימט' שס"ד מלבד יום הכפורים.
 ובהושענא רבה שאז הוא הגמר חתימה, ובהושענא רבה יש סימן לזה בליהי' בצל,
 והתיקון משנה תורה ותהלים אומרים בליהי'.
 אך ההושענא וחביטת הערבה בהושענא רבה, הוא ביום הושענא רבה שאז הוא
 סיומא דדינא, ועיין בפע"ח⁴ ככונת ליל הושענא רבא ע"ש.
 זהו הדר' בארות, לפי פשוטו של מקרא, שחפרם יצחק.
 א' הבאר דעשק, ביום א' דראש השנה, ורבו עלי' הוא כמ"ש⁵ ויהי היום כו' שקאי
 על ראש השנה כתרוממו, ויבא גם השטן כו', וכתבי' ה' יחתו מריבו שמפטרין זה ביום
 א' דראש השנה הרי שאז יש מריבה, והוא מצד הדינא קשיא.
 ב' הבאר דשטנה, ביום ב' דראש השנה רבו גם עלי' מצד הדינא רפיא, (ומפני שהוא
 רפיא לא כתיב הטעם בהשטנו כו' כמו בעשק⁶ כי התעשקו כו').
 ג' הבאר דרחבות שלא רבו עלי', הוא ביום הכפורים שאין להשטן שליטה, ונק'
 רחבות' גימט' שם אהי' בד' מלואיו קס"א קס"א קמ"ג קנ"א, שהוא פנימיות⁷ בינה
 שביום הכפורים⁸.
 ועל הבאר בזה כתיב ויעתק, ויחפור יצחק עצמו לא עבדיו, היינו שרשי הגבורות כמו
 שהם בעתיק (תענוג, יצחק, צחק⁹ עשה לי אלקים), וביום הכפורים מקבלת המלכות
 באר הג' דעתיק.

- (1) ראה פרי עץ חיים שער לולב פרק ד'.
- (2) ראה זהר ח"ג (פרשת פנחס) דף רלא, ב.
- (3) יומא כ, א "אמר רמי בר חמא השטן בגימטריא תלת מאה ושיתין וארבעה, הוי תלת מאה ושיתין וארבעה ימי אית לי רשותא לסטוני, בימא דכיפורי לית לי רשותא לאסטוני".
- (4) ראה זהר פרשת תרומה דף קמב, א. פרי עץ חיים לולב פרק ה (כמצויין כאן).
- (5) שם בפרי עץ חיים פרק ה.
- (6) איוב א, ו. "ויהי היום ויבאו בני האלקים להתיצב על ה' ויבא גם השטן בתוכם", ופי' התרגום "וַיָּהוּהוּ בְּיוֹם הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל ה' וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם", ופי' התרגום "וַיָּהוּהוּ בְּיוֹם הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל ה' וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם".
- (7) שמואל"א ב, י. "ה' יחתו מריבו עליו בשמים ירעם ה' ידין אפסי ארץ וגו'".
- (8) תולדות כו, כ. דכתיב בהבאר ד"עשק" – "ויריבו רעי גרר וגו' ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו", משא"כ בהבאר דשטנה כתיב (פסוק כא) "ויחפורו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה".
- (9) רחבות גימטריא וכו', בלקוטי תורה להאריז"ל עה"פ. ועיין מאורי אור ערך רחבות. (וטעם ד' מלואיו ולא ג', ראה לקוטי לוי יצחק הערות לזוהר שמות דברים ע' יג. אגרות קודש עמוד רצג).
- (10) ראה לקוטי שיחות חכ"ט עמוד 313 ואילך.
- (11) "ויש לפירש מן המצר קראתי בראש השנה, ענני במרחב י"ה ביום הכפורים רחבות, והוא ע"י העבודה דהכהן הגדול ביום הכפורים שהכהן הגדול מתחיל מהתיקון ורב חסד כמ"ש באר"ר והתיקון הזה הוא במקום המרחב, והי' טובל ה' טבילות ומקשי' קדושי' לנגד י"ה שבמרחב בתיקון הזה, ועיין בשער א"א פי"א" (לקוטי לוי יצחק כאן).
- (12) וירא כו, ו. ראה תורה אור יז, ד. לקוטי שיחות ח"א עמוד 30. ח"ג עמוד 786. ח"כ עמוד 342. תורת מנחם סה"מ מלוקט ח"ד עמוד רצז. ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א סימן קצז. קכו.

וזהו כי הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ, שביום הכפורים עצמו אסור תשמיש¹³ ואח"כ מותר זהו ופרינו, כי מה שמותר אח"כ נמשך זה מיום הכפורים דוקא, והראי' כי הזיווגים היו נעשים ביום הכפורים דוקא כמאמר רז"ל בשלהי תענית¹⁴ שאז בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים כו', ולהכפרה דיום הכפורים שע"י הכהן הגדול מעכב שיהי' לו אשה כמ"ש¹⁵ ובעד ביתו, וכמאמר רז"ל¹⁶, וכן יש פירוש בועיניתם¹⁷ את נפשותיכם שועיניתם הוא מלשון עונתה דהיינו יחוד, והוא מטעם האמור שהמקור להזיווג הוא דוקא יום הכפורים אם שבו גופא אסור מפני דנטלא מבי אימא כמ"ש בזהר.

ד'. אח"כ¹⁸ ויעל משם באר שבע הוא להושענא רבה שהוא יום הז' דסוכות, וירא¹⁹ אליו ה' בלילה ההוא הוא ליל הושענא רבה שאז הוא הדין והמשפט, וכרו²⁰ שם עבדי יצחק (ולא הוא עצמו שזוהו ביום הכפורים דוקא, רק בחי' הארות ממנו) באר ומצאו מים כמ"ש מצאנו מים וכו'.

וקרא שם הבאר²¹ שבעה ע"ש הושענא רבה שהוא יום הז' דסוכות, ובהושענא רבה הוא הגמר דחתימה, זהו שאז נגמר חפירת הברכות דיצחק ולא נאמר אח"כ שחפר עוד בברכות.

וכמו כן לענין מה שחפר יצחק את הברכות דאברהם כו' וקרא להן שמות²² כשמת, מלא ו' וחסר ו', ההתחלה הוא בראש השנה והגמר בהושענא רבה וכמ"ש²³ בזהר פי' וישב יצחק ויחפור כו' עי"ש.

וראה גם תורת חיים פ' בשלח [קה"ת ה'תשס"ג] ע' רלג. לקוטי לוי יצחק הערות לזהר בראשית ע' ריה. שמות-דברים ע' סח. אגרות ע' שפג.

כה) אהי' דההי"ן:

ראה הערות לזהר שמות-דברים:

- (1) ע' יח. כד (שם אהי' במילוי ההי"ן בגי' קנא – מלכות דבינה).
- (2) ע' כט (כנ"ף – כנף העוף – בגי' ע"ה אהי' דההי"ן עי"ש).
- (3) ע' קמח (בענין כנף הבגר, וז"ל: והכנף ביחוד הוא הקנ"א שהוא ביסוד דאימא מספר כנ"ף ע"ה וכמ"ש בפע"ח שער הציצית פרק ה' עי"ש). ועי' שם גם ע' קנב.
- (4) ע' קעז. רפז. שפו (ביאור במ"ש בזהר ח"ג דף קעט, ב "מלין דאורייתא קדישא אינון, עלאיין אינון", "קדישא" בחי' חכמה, "עלאין" בגי' שם אהי' במלוי יודי"ן בחי' בינה עי"ש).
- (5) ע' שט (מקוה מים, מקו"ה בגי' קנ"א, מספר שם אהי' דההי"ן בחי' יסוד אימא, המטהר ומכפר עי"ש).
- (6) ע' תסה (כעס – עם הכולל – בגי' שם אהי' דההי"ן, ומבאר דכשהתינוק שהוא בחי' מוחין

(13) יומא ריש פרק ה.

(14) דף כו, ב "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים שבהן בנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים, ומה היו אומרות בחור שא נא עניך וראה מה אתה בורך לך . . . ביום חתונתו זה מתן תורה [ובפרש"י: זה מתן תורה, יום הכפורים שניתנו בו לוחות אחרונות].

(15) אחרי טז, ו.

(16) יומא ב, א וע"ש הסוגיא יג. "וכפר בעדו ובעד ביתו, ביתו זו אשתו".

(17) אחרי טז, לא.

(18) תולדות כו, כג.

(19) שם פסוק כד.

(20) שם פסוק כה "ויכרו שם עבדי יצחק באר".

(21) שם פסוק לג.

(22) שם כו, יח. "וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויקרא להן שמות כשמת

אשר קרא להן אביו" (ראה ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א סימן ריט הערה 2).

(23) ראה זהר ח"ג פרשת צו דף לב, א.

כ"ף מנחם-אב ה'תשע"ט

דקטנות כועס הוא על העדר אורוות דאימא, כשאין מאיר בה בחי' בינה עי"ש).

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' מט. קפז (רמז במספר דייני ישראל שעשה משה [סנהדרין יח, א] "דייני ישראל שבעת ריבוא ושמונת אלפים ושש מאות", בגי' שם אהי' בחי' בינה – דיינים עי"ש).
- 2) ע' קצו (ביאור הגמ' סנהדרין ז, א "ההוא דהוה קאמר ואזיל היא ניימא ודיקולא שפיל כו"). דיקולא היא הסל שהאשה נותנת בו פילכה ומלאכת ידי' כדי לארוג לבושים וכו', "דיקולא" בגי' שם אהי' [דבינה] במלוי ההי"ן כפי שמאיר ונמשך במלכות, שם אהי' דההי"ן הוא במל' כמ"ש בטעמי מצות להרח"ו פ' כי תשא, והלבוש הוא בחי' תיקון להעולמות וכו').
- 3) ע' קצדח (ביאור הגמ' עירובין "כלום שתינו רביעית יין האטלקי" יין הוא בחי' בינה, והיין הי' אטלקי" מספר אהי' דההי"ן ע"ה כי הליכתם שם מעכו לכוזיב הוא להמתיק את בחי' קָזב – כוזיב, והוא יין אטלקי" כי במלכות – "כזב" – הוא אהי' דההי"ן עי"ש).
- 4) ע' שסב (ביאור המשנה מדות פ"א מ"ד שתי לשכות היו לשער העזרה, לשכת פנחס המלביש מימין וכו', אהי' דההי"ן בחי' לבוש, עיין שם בביאור שם נקנור – אותיות נ"ק ע"ה בגי' אהי' דההי"ן – קנ"א עי"ש). וראה גם ע' שצב.
- 5) ע' תב (ביאור ענין "מקוה" וז"ל: יש לפרש מקוה הוא יסוד דמלכות שהוא חלל שקוע כלי קיבול כמו מקוה שהוא חלל שקוע וכלי קיבול להמים, מקוה הוא אהי' דההי"ן והוא במלכות כמ"ש בטעמי מצות להרח"ו ז"ל זיע"א פ' תשא במצות שמן המשחה. עי"ש כל הביאור). וראה שם ע' הוי. תכב.

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' נח (שם אהי' בההי"ן מספר קנ"א הוא בגי' מקוה"ה הוא ביסוד אימא כמ"ש בפרי עץ חיים שער הציצית פרק ה' עי"ש – ומקוה מים מטהר כי בחכמה ובינה לא הי' שבידה, ואדרבה הם מטהרין עי"ש).

הערות לספר התניא:

- 1) ע' מט (ביאור מ"ש בתניא [קלח, ת] בנוגע כעס "ליודעי בינה" וז"ל: מה שנצרך "ליודעי בינה" דוקא, להבין הטעם הוא, כי ע"י חטא הכעס, מגיע הפגם באהי' דההי"ן ועיין במאורי אור מע' כעס. עי"ש כל הביאור).

כו) בהמשך להערות כה. אהי' במלוי אלפי"ן בחי' חג"ת:

תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ט:

- 1) ע' רסא (וז"ל שם מ"ה דאד"ם דז"א הוא מקבל מאהי' דבינה דמלוי אלפי"ן, כי שם מ"ה הוא הוי' במלוי אלפי"ן, הוא מקבל מאהי' דבינה ג"כ שבמלוי אלפי"ן עי"ש).
- 2) ע' תיח (וז"ל: בחג"ת דאימא הוא השם קמ"ג אהי' דאלפי"ן כמ"ש בקהלת יעקב מע' קמג, ד עי"ש). וראה שם גם ע' שסד. הערות לזהר שמות-דברים ע' שצט. ועוד.

כז) בהמשך להערה כה, בענין אהי' דההי"ן – בגי' קנ"א:

ראה גם:

לקוטי לוי יצחק שמות-דברים:

- 1) ע' יב. יג. קיח. קכג. רכו. רפט. שיב. שצב (שתיבת חומ"ת תחו"ם חות"ם בגי' שם אהי'

- במילואו ע"ה עי"ש).
- (2) ע' קלה. שעה (שתיבת כפר"ת כפת"ר [בחי' יסוד], הוא בגי' ד' פעמים אהי' + מילואיהן עי"ש).
- (3) סוף ע' רפט (וד"ל: סל"ח מח"ל כפ"ר הוא מספר אהי' פשוט ובג' מילואיו קסא, קמג, קנא. וידוע שם אהי' הוא בכינה עילאה, והסופי תיבות הוא רח"ל, כי ביוהכ"פ נמשך החותם עי"ש).

תורת לוי יצחק חידושים וביאורים בש"ס:

- (1) ע' קפז ("יתרו" – שאמר "שמע בקלי איעצך" – בינה – למנות דיינים, בגי' שם אהי' במילואיו עי"ש).
- (2) ע' תמט (תיבת "אשה כי תורי"ע" וכן "קחו מזמרת הארץ בכליכם" בגי' שמות הוי' [אב] אהי' [אם] + מילואיהם, כפי שנמשך ההשפעה בפועל – יחוד או"א עם מלכות עי"ש).
ראה כאן לקמן אגרות קודש הערות 2. 3.
- (3) ע' שנט (ביאור ענין טהרת המצורע, הכהן הי' נותן דם על תנוך און, תנו"ך הוא מספר אהי' פשוט ובג' מילואיו קסא, קנא, קמג שבכינה – און הוא בכינה. ועי"ש שהטרה הי' בג' מקומות – "און" כנגד בינה, "יד" כנגד בחי' ז"א (כי ז"א עיקרו חג"ת שהם ידים), ו"רגל" בחי' מלכות).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאוזז"ל/אגרות קודש:

- (1) ע' עג (רמז מ"ש "חילו מלפניו כל הארץ" בגי' הד' שמות אהי' במילואם – "כל הארץ" בחי' מלכות, "מלפניו" בחי' בינה עי"ש).
- (2) ע' רה ("כסף שטר וביאה" בגי' שמות הוי' [אב] אהי' [אם] + מילואיהם, כפי שנמשך ההשפעה בפועל וכו').
- (3) ע' תטט (מ"ש "הגמל את יצחק" [וכן "בן פורת יוסף" ע"ה], בגי' שמות הוי' [אב] אהי' [אם] + מילואיהן, ההמשכה מאב ואם לבחי' יסוד וכו').

כח) למתא ציאילי, שהוא מלשון צ"ל ומספרו צ"ל א"ל:

מראה מקומות בכתבי הרב רלוי"צ צ"ל בעל המחבר, שמפרש ומרמז שמות ערים וכפרים, וכן בלשון לע"ז.

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' כה (ביאור השם "טורי דקרדו").
- 2) ע' לז. סא. סט (ביאור השם "מתא מחסיא").
- 3) ע' מט-נ (ביאור השם "כפר חנין").
- 4) ע' נו. סא. סט (ביאור השם "כפר טרשא").
- 5) ע' קכב. קפב. רכט. רס (ביאור השם "לוד").
- 6) ע' קכג. רמז (ביאור השם "קפוטקיא").
- 7) ע' קלא (ביאור השם "שכס").
- 8) ע' ריח (ביאור השם "בבל").
- 9) ע' רלט (ביאור השם "מידבא").

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' ו (ביאור השם "אושא").
- 2) ע' ו. כו. קעז. קצו. רסז (ביאור השם "לוד").
- 3) ע' צח (ביאור השם "אכיש מלך גת").
- 4) ע' קלה (ביאור השם "כפתורא").
- 5) ע' רכד (ביאור השם "צפורי").
- 6) ע' רכה (ביאור השם "עפרין – עפריים").
- 7) ע' רמו ואילך (ביאור השם מלך פרס "איזגדר מלכא").
- 8) ע' רס. שה (ביאור השם "קפוטקיא").
- 9) ע' רסא (ביאור השם "הוצל" שבבבל).
- 10) ע' רסב (ביאור השם "נהרדעא").
- 11) ע' רסט ואילך (ביאור השם "כפר ראמין").
- 12) ע' ש (ביאור השם "גוש חלבא").
- 13) ע' שא (ביאור השם "סוריא").
- 14) ע' שצד (ביאור השם "כפר סכנין").
- 15) ע' תיח (ביאור השם "פקיעין").
- 16) ע' תלז (ביאור השם "בקעתא דאנו").
- 17) ע' תסג (ביאור השם "מירון").

תורת לוי יצחק:

- 1) ע' מד (רמזים בשמות "אוכמא סומקא חירא", תרגום שחור אדום לבן ע"ש).
- 2) ע' נא (ביאור השם "כפר עכור").
- 3) ע' סו (ביאור השם "צרפתה אשר בצידון").
- 4) ע' עא (ביאור השם "טעייתא" [ישמעאלית]).
- 5) ע' עו (ביאור השם "אושא").
- 6) ע' פו (ביאור השם "אבא סיקרא ריש בריוני דירושלים").
- 7) ע' צז (ביאור התרגום "מר דרור" – "מירא דכיא", [מרדכי מן התורה מנין (חולין קלט, ב)].
- 8) ע' קב. שז (ביאור השם "צפורי").
- 9) ע' קד (ביאור השם "נהרדעא").
- 10) ע' קמא (ביאור שם האיש "גידול בר רעלאי").

מילואים

- 11 ע' קס (ביאור השם "מחוזא").
- 12 ע' קצג (ביאור השם "עכור").
- 13 שם קצג (ביאור השם "כזיב").
- 14 ע' קצה (ביאור שם האיש "מבגאי").
- 15 ע' קצח (ביאור השם "צור").
- 16 ע' ריא (ביאור השם "רומי").
- 17 ע' ריב (ביאור השם "יון").
- 18 ע' רטו (ביאור השם "קיסר – מלכות אדום").
- 19 ע' רלב (ביאור השם "פומבדיתא").
- 20 ע' רצד (ביאור השם "כפר סגנה").
- 21 ע' רצה (ביאור השם המקל של עבדי מצרים "אלדבוס").
- 22 ע' שה. שסד (ביאור השם "אלכסנדריא").
- 23 ע' שיח (ביאור השם "רמוני בדאן").
- 24 ע' שלא. שסב (ביאור השם "נקנור").
- 25 ע' שנה (ביאור השם "גרמני").
- 26 שם שנה (ביאור השם "כושי").
- 27 ע' שצ (ביאור שם האיש "קונטריקוס הגמון").
- 28 ע' תמב (ביאור השם "אשמראי").

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1 ע' צ (ביאור השם "רומי").
- 2 ע' קטז (ביאור השם "בבל").
- 3 ע' קטז (ביאור השם "נהרדעא").
- 4 ע' קטז (ביאור השם "לוד").
- 5 ע' קסח ואילך (ביאור השם "חמתן – טבריא").
- 6 ע' קעד ואילך (ביאור השם "מגדל נוניא – טבריא").
- 7 ע' קעט ואילך (ביאור השם "נהר לברות").
- 8 ע' קפה (ביאור השם "נהר גיחון").
- 9 ע' רד (ביאור השם "אטלקי").
- 10 ע' רלב ואילך (ביאור השם "גגות צריפין – בקעת עין סוכר").
- 11 ע' רמז (ביאור השם "ארץ שנער").
- 12 ע' רנד (ביאור השם "מידבא").
- 13 ע' רסג (ביאור השם "שכם").
- 14 ע' רסט (ביאור השם "צפורי – טבריא").
- 15 ע' שח (ביאור השם "מודיעים").
- 16 ע' שכב (ביאור השם "נציבין").
- 17 ע' תיח (ביאור השם "מתא מחסיא").
- 18 ע' שם תיח (ביאור השם "יון").
- 19 ע' שלד ואילך. שעה. ת (ביאור השם "פרס").
- 20 ע' שסד ואילך (ביאור השם "חקוקאה").
- 21 ע' שעז (ביאור השם "מחוזא").
- 22 ע' שפו (ביאור השם "חשמנאי").
- 23 ע' שצב (ביאור השם "עכור").
- 24 ע' שצב (ביאור השם "נקנור").
- 25 ע' שצט (ביאור השם "גלית הפלשתית").
- 26 ע' ת (ביאור השם "מבית הישמת עד אבל השטים").
- 27 ע' תיב (ביאור השם "טור מלכא").

הערות לספר התניא:

(1) ע' כא (ביאור השם לכן הארמי "ארס").

(ט) ב' . . ועם י"ט הוא כ"א מספר אהי':

להעיר מתורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ס ע' קכו, מספר אהי' דבינה הוא א"ך ואך הוא מיעוט, שמיעוט הוא מצד הגבורה וכמ"ש אני בינה לי גבורה עי"ש. וראה גם לקוטי לוי יצחק הערות לזהר שמות-דברים ע' שלו.

(ל) וסימנך ב"ד הרומז על גבורות שלכן אין מתחילין בב"ד כידוע:

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאזח"ל/אגרות קודש:

(1) ע' שפח (ו"ל): פשתן רומז על גבורות ביחוד, ונקרא ב"ד שאותיות הללו רומזים ג"כ על גבורות שהם קשות, שלכן אין מתחילין בב"ד. והם המוחין השמאליים, בינה המוח הב' ועטרא דגבורה המוח הד'.

ומספרם שש רומז על גבורה שהיא מדה הו', הן מלמעלה למטה – כתר חכמה בינה דעת חסד גבורה, והן מלמטה למעלה – מלכות יסוד הוד נצח תפארת גבורה, ולכן שמות דיצחק מלא ו', והיינו מה שפשתן הוא שש, ונקודת שש הוא ציר"י, בינה מקור הגבורות. והמילוי דב"ד י"ת ל"ת מספר ג' פעמים מנצפ"ך, ג' פעמים פ"ר הרומזים על גבורות. ויש ג' בחי' גבורות, ע"ד ג' חלוקות דהלויים, או כמו תרדמ"ה [בגי' תרגום] – ג' פעמים גבורה עי"ש).

(לא) ב' הוא בינה ד' הוא גבורה כמו פ' שני' ופרשה רביעית דתפילין :

הערות לזהר בראשית:

- 1) ע' קב (פרשיות קדש והי' כי יביאך בחי' אבא ואמא, והפרשיות שמע והי' אם שמוע הם חסד וגבורה).
- 2) ע' קמה־קמו (ביאור ד' לשונות בזהר כנגד הד' מוחין, חכמה בינה, וחסד וגבורה שבדעת, כמו הד' פרשיות עי"ש).
- 3) ע' רמא (תפילין של ראש הם בחי' מוחין, חכמה בינה, חסד וגבורה שבדעת עי"ש).

הערות לזהר שמות-דברים:

- 1) ע' קנו (האות ד' הראשון בשמו של "דוד", מרמז לבחי' גבורה, ע"ד פרשה הרביעי והי' בחי' גבורה).
- 2) ע' קסד (פרשת שמע בחי' חסד, פ' והי' בחי' גבורה, וביאור ד"שמות" הפרשה "שמע" והי" הוא להיפך עי"ש).
- 3) ע' רנג (מחלוקת רש"י ור"ת, דפרשת שמע – חסד, ופ' והי' – גבורה, עי"ש).
- 4) ע' רפ־רפא (הד' כוסות כנגד הד' מוחין, וכוס ב' וד' כנגד בחי' בינה וגבורה עי"ש).
- 5) ע' תלג (תפילין של ראש כנגד הד' מוחין).
- 6) ע' תסב (ביאור הזהר, הד' לשונות כנגד הד' מוחין – חכמה ובינה, ותרין עטרין חסד וגבורה דדעת עי"ש).

תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ס:

- 1) ע' נא (הד' פרשיות כנגד הד' מוחין, פ' שמע חסד, פ' והי' גבורה, ושיטת ר"ת והי' קודם עי"ש).
- 2) ע' עג־עד (ד' פרשיות דתפילין הם המוחין חב"ד, שהדעת נחלק לחסד וגבורה).
- 3) ע' צג (בבחי' דעת יש ב' עטרין חסד וגבורה, וזהו הב' פרשיות שמע – חסד, והי' – גבורה שבדעת).
- 4) ע' קיח־קייט (תפילין נק' פאר – תפארת, המשכת הד' מוחין חכמה בינה, חסד וגבורה שבדעת, והוא גדר הענקה, ורמזים בזה עי"ש).
- 5) ע' קכג (פת באפרקי שתיים כנגד בחי' חכמה ובינה, טט בכתפי שתיים כנגד פרשיות שמע והי' – שהם התרין עטרין דחסד וגבורה עי"ש).
- 6) ע' ער"ה תלד (מקלות דייעקב כנגד ד' פרשיות דתפילין, חכמה בינה, וחסד וגבורה דדעת עי"ש).
- 7) ע' תלד (ביאור אותיות "שין" בתפילין של ראש, א' של ד' ראשים וא' של ג' ראשים, כנגד המשכת המוחין חב"ד, ודעת הנחלק לשתיים חסד וגבורה – הד' פרשיות עי"ש).

ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל/אגרות קודש:

- 1) ע' רצורצו (טעם דשמאל הנביא חתך מלך אגג [מזרע עמלק] לד' חתיכות ומתחו על ד' קונדיסין, דהוא מנגד לד' רבתי דאחד, כנגד הד' פרשיות לנגד מוחין דחכמה ובינה וחסד וגבורה עי"ש).
- 2) ע' שפח (פשתן הוא "בד", אותיות אלו הם בבחי' גבורה, שלכן אין מתחילין ביום ב' וד' – כנגד המוחין השמאלים בינה ועטרא דגבורה עי"ש).

הערות לספר התניא:

- 1) ע' ז (וז"ל: וכידוע בענין הד' פרשיות דתפילין של ראש, שהם חכמה ובינה חסד וגבורה – כי דעת כולל ב' עטרין דחסד וגבורה עי"ש).
- 2) ע' זי. יח (וז"ל: ויש ד' מוחין חו"ב חסד וגבורה דדעת, כידוע בהד' פרשיות דתפילין, עקרי המוחין הם חו"ב . . . ועוד יש ב' מוחי חו"ג דדעת עי"ש).

3) ע' לט (ז"ל: המוחין עליונים חכמה ובינה חסד וגבורה וכמו הד' פרשיות דתפילין של ראש).

לזכרון

כ"ק הרה"ק הרה"ג הרה"ח והמקובל
רב פעלים לתורה ולמצוות ורבים השיב מעון
דור רביעי לכ"ק אדמו"ר הצמח צדק
ר' לוי יצחק בהרה"ח וכו' ר' ברוך שניאור ע"ה

שניאורסאהן

אשר נאסר והגלה על עבודתו
בהחזקת והפצת היהדות
ונפטר בגלות ביום כ"ף לחודש מנחם אב
שנת ה'תש"ד
וזוגתו הצדקנית הרבנית
מרת חנה ע"ה
בת הצדקנית הרבנית מרת רחל ע"ה
ובת הרה"ג הרה"ח ר' מאיר שלמה ע"ה
נפטרה ביום השבת קודש, ו' דעשי"ת, בעלות המנחה
שנת ה'תשכ"ה
ת' נ' צ' ב' ה'

הוריו של כ"ק אדמו"ר זי"ע

ISBN 978-0-8266-0679-2

9 780826 606792